

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

44'üncü Birleşim
7 Ocak 2026 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- YOKLAMALAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy'un, Osmaniye'nin düşman işgalinden kurtuluşunun 104'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

2.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, emekli, memur, asgari ücretle çalışanların maaş zam oranlarına ve ülkedeki gerçek enflasyona ilişkin gündem dışı konuşması

3.- Muğla Milletvekili Süreyya Öneş Derici'nin, Muğla'nın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, Konya'da hayata geçirilen alternatif su projelerine ilişkin açıklaması

2.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, asgari ücrete yapılan zamma ilişkin açıklaması

3.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, kamusal eğitime ilişkin açıklaması

4.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, maaş zamlarına ilişkin açıklaması

5.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, kalıcı yaz saati uygulamasına ilişkin açıklaması

6.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, ülke ekonomisine ilişkin açıklaması

7.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdurluların tren istasyonu beklentisine ilişkin açıklaması

8.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ın sorunlarına ve DEVA Partisinden ayrılan milletvekiline ilişkin açıklaması

9.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Samsun'un Terme ilçesi Gölyazı Mahallesi'ndeki elektrik sorununa ilişkin açıklaması

10.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, KYK kredi ve burslarına yapılan zamma ilişkin açıklaması

11.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana'nın Yüreğir ilçesi Şehit Erkut Akbay Mahallesi'ndeki kentsel dönüşüme ilişkin açıklaması

12.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Habur Sınır Kapısı'nda yaşanan nakliye krizine ilişkin açıklaması

13.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, emperyalistlere ilişkin açıklaması

14.- Batman Milletvekili Zeynep Oduncu Kutevi'nin, Halep'te yaşananlara ilişkin açıklaması

15.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, Selahattin Demirtaş'a ilişkin açıklaması

16.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, gazilerin protez işlemlerinde yaşadıkları sorunlara ilişkin açıklaması

17.- Bolu Milletvekili İsmail Akgül'ün, emekli maaşlarına yapılan zamma ilişkin açıklaması

18.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Selahattin Demirtaş'a ilişkin açıklaması

19.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, CHP Genel Başkanının açıklamalarına ilişkin açıklaması

20.- Muğla Milletvekili Cumhur Uzun'un, avukatların sorunlarına ilişkin açıklaması

21.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, emekli maaşlarına yapılan zamma ilişkin açıklaması

22.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, iktidarın trafik cezası politikasına ilişkin açıklaması

23.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, emekli maaşlarına yapılan zamma ilişkin açıklaması

24.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'in, dün Bitlis'in Tatvan ilçesinde genç bir kadının yaşamını yitirmesine ilişkin açıklaması

- 25.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, 13 Aralık 2025 tarihinde yayımlanan Bitki Koruma Ürünlerinin Satılması ile Depolanması Hakkındaki Yönetmelik'e ilişkin açıklaması
- 26.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, KYK kredi ve burslarına yapılan zamma ilişkin açıklaması
- 27.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Malatya'da ilan edilen rezerv alanlarda yapılan kura çekimlerine ilişkin açıklaması
- 28.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın Söke'nin Sofular köyünde yapılmak istenen tesise ilişkin açıklaması
- 29.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Çorum'un Kargı ilçesindeki orman köylülerinin beklentisine ilişkin açıklaması
- 30.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin Ardanuç'taki Aksu Yaylası'nda çığ altında kalan 3 çobana ilişkin açıklaması
- 31.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, emekli maaşlarına yapılan zamma ve bireysel emeklilik sisteminde yapılan değişikliğe ilişkin açıklaması
- 32.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, bir hafta önce Ağrı Diyadin'deki bir cenazede yaşananlara ilişkin açıklaması
- 33.- Elâzığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı'nın, Elâzığ'ın merkez mahallelerindeki kentsel dönüşüme ilişkin açıklaması
- 34.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, esnaf kefalet kredilerinin faiz oranında yapılan düzenlemeye ilişkin açıklaması
- 35.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Tarım Kredi Kooperatiflerine ilişkin açıklaması
- 36.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Demokrat Partinin kuruluş yıl dönümüne ve çok partili hayata, sanal bahse ve kumara, milletvekillerinin parti değiştirmesine ilişkin açıklaması
- 37.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Çorum'da esnafılık yapan Murat Kırıcı'ya, tarımda girdi maliyetlerine ve gübre meselesine ilişkin açıklaması
- 38.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Halep'te yaşananlara, emekli aylıklarına ve asgari ücrete, futboldaki bahis ve şike skandalına, 5 Ocak 2020'de kaybolan Gülistan Doku'ya ilişkin açıklaması
- 39.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Cumhurbaşkanının açıkladığı Genç İstihdam Hamlesi'ne, KYK burs ve kredilerine yapılan zamma, girdikleri mülakatlarda elenen 3 gence ilişkin açıklaması
- 40.- Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, 2025 yılında deprem bölgesinde yapılanlara ve kabul edilen merkezî yönetim bütçesine, görme engelli vatandaşlara, AK PARTİ'ye ilişkin açıklaması
- 41.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın, Yalova'da yaşamını yitiren Avukat Zekeriya Polat'a ilişkin açıklaması
- 42.- Ankara Milletvekili Yüksel Arslan'ın, terörle mücadele sırasında yaralanıp gazi sayılmayanlara ilişkin açıklaması
- 43.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Şehitkâmil Belediyesi Denetim Komisyonunda görev yapan CHP'li 3 üye hakkında soruşturma izni verilmesine ilişkin açıklaması
- 44.- Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı'nın, Ordu'daki emekli Zekiye Saraç'ın sözlerine ilişkin açıklaması
- 45.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, emekli aylıklarına ilişkin açıklaması
- 46.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in, esnaf ve sanatkârların kamu borçlarına ilişkin açıklaması
- 47.- Antalya Milletvekili Aliye Çoşar'ın, emekli maaşlarına yapılan zamma ilişkin açıklaması
- 48.- Kahramanmaraş Milletvekili Zuhul Karakoç'un, Kahramanmaraş'taki esnafa sağlanan KOSGEB deprem kredilerine ilişkin açıklaması
- 49.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'nın Aksu ilçesindeki üreticilere ilişkin açıklaması
- 50.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, cezaevindeki Tayfun Kahraman'a ilişkin açıklaması
- 51.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, gelir adaletsizliğinin sorumlusuna ilişkin açıklaması
- 52.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, yerel basının isyanına ilişkin açıklaması
- 53.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, MHRS sisteminin kopyalanması yoluyla yaratılan mağduriyete ilişkin açıklaması
- 54.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, susuzluk riskine ilişkin açıklaması
- 55.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, "terörsüz Türkiye" hedefine, Milliyetçi Hareket Partisinin "milliyetçilik" anlayışına, Türk ve Türkiye Yüzyılı vizyonuna ilişkin açıklaması
- 56.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, fahri Kur'an kursu öğreticilerine ilişkin açıklaması
- 57.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, açıklanan burs ve öğrenim kredisi tutarlarına ilişkin açıklaması
- 58.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Yayladağı'ndaki tütün ve çilek üretimine, Yayladağı Sınır Kapısı'na ve Yayladağı Barajı'na ilişkin açıklaması

V.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

- 1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Kaya ve 19 milletvekili tarafından, emekli aylıklarında reel değer kaybı, kök maaş sorunu ve emeklilerin barınma ile beslenme krizinin boyutlarının araştırılması, emekli aylıklarının belirlenmesi ve artırılmasına ilişkin rejimin, en düşük emekli aylığı asgari ödeme ve emeklilerin gelir kaybına yol açan yapısal

unsurların tüm yönleriyle incelenerek sosyal devlet ilkesine uygun, kalıcı ve adil bir emeklilik sisteminin inşası için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 7/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Ocak 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, Türkiye'nin bilimsel üretim kapasitesinin artırılması, üniversitelerde yürütülen araştırma geliştirme faaliyetlerinin mevcut durumunun bütüncül biçimde incelenmesi, merkezî yönetim bütçesinden araştırma geliştirmeye ayrılan kaynakların yeterliliği ve etkinliğinin değerlendirilmesi, Avrupa Birliği ülkeleriyle karşılaştırmalı olarak Türkiye'nin bilimsel yatırım performansının ortaya konulması ve akademisyenlerin özlük haklarının bilimsel üretime etkilerinin tespit edilmesi amacıyla 7/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Ocak 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Muş Milletvekili Sezai Temelli ve Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit tarafından, gelir vergisi diliminin emekçiler üzerindeki olumsuz etkilerinin araştırılması amacıyla 7/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Ocak 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- CHP Grubunun, Karabük Milletvekili Cevdet Akay ve arkadaşları tarafından, emekliler ile kamu çalışanlarının giderek derinleşen yoksullaşma sürecinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 5/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Ocak 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

VI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Sivas Milletvekili Rukiye Toy ve Konya Milletvekili Mehmet Baykan ile 54 Milletvekilinin Milli Parklar Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3308) ve Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230)

2.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven ve Çorum Milletvekili Yusuf Ahlatcı ile 143 Milletvekilinin Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3138) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 214)

7 Ocak 2026 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Tekin BİNGÖL

KÂTİP ÜYELER: Nermin YILDIRIM KARA (Hatay), İshak ŞAN (Adıyaman)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, 44'üncü Birleşimi açıyorum ancak sistemde teknik bir arıza olduğu için...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - El kaldıranlara göre sırala Başkanım, el kaldırına göre sırala!

BAŞKAN - Bir saniye lütfen.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sol taraftan başlayın!

BAŞKAN - Bir saniye, bir saniye...

Sistemdeki arızanın giderilmesi için bir on dakika ara vereceğim; sayın milletvekillerimiz rahat bir şekilde sisteme girebilsin çünkü bu sadece bir dakikalar için değil, ondan sonrası için de gerekli olacak.

Bir on dakika ara veriyorum, sonra başlayacağız.

Kapanma Saati: 14.05

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.17

BAŞKAN: Başkan Vekili Tekin BİNGÖL

KÂTİP ÜYELER: Nermin YILDIRIM KARA (Hatay), İshak ŞAN (Adıyaman)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 44'üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Az önce teknik bir arıza vardı ancak giderildi, rahatlıkla sisteme girebilirsiniz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Osmaniye'nin düşman işgalinden kurtuluşunun 104'üncü yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Osmaniye Milletvekili Sayın Seydi Gülsoy'a aittir.

Sayın Gülsoy, buyurun. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Osmaniye Milletvekili Seydi Gülsoy'un, Osmaniye'nin düşman işgalinden kurtuluşunun 104'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

SEYDİ GÜLSOY (Osmaniye) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Gazi Meclisimizin kıymetli milletvekillerini, aziz milletimizi ve Osmaniyeli yiğit hemşehrilerimi burada saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

Bugün, Gazi Meclisimizin çatısı altında, aziz milletimizin istiklal ve istikbal uğruna verdiği onurlu mücadelenin önemli dönüm noktalarından biri olan 7 Ocak Osmaniye'nin düşman işgalinden kurtuluşunun 104'üncü yıl dönümünü idrak etmenin haklı gururunu ve coşkusunu yaşamaktayız. 7 Ocak, Osmaniye'mizin, esareti reddeden onurlu duruşunun, inancın, cesaretin ve vatan sevgisinin tarihe kazındığı gündür. Bu anlamlı gün vesilesiyle başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, Millî Mücadele'nin tüm kahramanlarını Osmaniye'nin yiğit evlatlarını, aziz şehitlerimizi rahmetle, gazilerimizi minnet ve şükranla yâd ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Mondros Mütarekesi sonrasında Anadolu'nun pek çok köşesi gibi Osmaniye'miz de işgalin acı yüzüyle karşı karşıya kalmıştır ancak bu kadim topraklar hiçbir zaman esarete boyun eğmemiş, işgale karşı dirençle destanlar yazmıştır. Osmaniye'nin yiğit evlatları imkânsızlıklar içinde ama iman dolu yürekle mücadele etmiş; eli silah tutan, tutmayan herkes bu direncin bir parçası olmuştur. Palalı Süleymanlar, Kadir Çavuşlar, Rahime Hatunlar ve ismini sayamadığım nice kahramanlar Osmaniye'mizin kurtuluşunda canı pahasına mücadele etmiş, 7 Ocak 1922'de kazanılan bu zafer sadece bir şehrin kurtuluşu değil Türk milletinin esareti asla kabul etmeyeceğinin açık bir ilanidir. Ecdadımızın kanlarıyla savunduğu bu topraklara vefa yalnızca yıl dönümünde yapılan anmlar değil asıl vefa, bu toprakları kalkındırmak, güçlendirmek ve gelecek nesillere daha müreffeh bir şekilde emanet edebilmekle mümkündür. Genel Başkanımız, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde, Türkiye Yüzyılı vizyonu doğrultusunda, ülkemizin her köşesinde olduğu gibi Osmaniye'mizde önemli yatırımları hayata geçirmiş bulunmaktayız. Ulaşımdan sağlığa, eğitimden sanayiye, tarımdan çevre ve şehirciliğe kadar Osmaniye'miz her alanda büyümekte, gelişmekte ve güçlenmektedir. Osmaniye'mizde son yıllarda, 6 Şubat depremleri sonrası inşa etmiş olduğumuz deprem konutlarıyla, altyapı çalışmalarıyla, yerinde dönüşüm ve kentsel dönüşüm projeleriyle hemşehrilerimiz için daha güvenli, daha yaşanılabilir bir kent inşa ederken aynı zamanda hemşehrilerimizin nefes alabileceği, dinlenebileceği millet bahçeleri, yeşil alanlar da kazandırdık. Sağlık alanında eğitim araştırma hastanesi, modern devlet hastaneleri, ilçe sağlık hastaneleri, ağız diş sağlığı merkezleri, aile sağlığı merkezlerini ilimize kazandırmış bulunmaktayız. Eğitim alanında yeni okullar, binalar, spor salonları, kütüphaneler, çocuklarımızın daha güvenli, modern bir eğitim ortamına kavuşması için eğitim alanlarımızı güçlendirdik. Ulaşımda altyapıdan üst yapıya, köprüden bölünmüş yollara, kavşak düzenlemeleri ve bağlantı yollarıyla Osmaniye'mizin bölgesel ulaşım ağını güçlendirmiş bulunmaktayız. Sanayi ve istihdam alanında Osmaniye Organize Sanayi Bölgesi, Kadirli Organize Sanayi Bölgesi, yeni yapacağımız, başladığımız Düziçi Organize Sanayi Bölgesi, Sumbas Organize Sanayi Bölgesiyle Osmaniye'mizi âdeta bir üretim üssüne dönüştürmekteyiz. Tarımsal ve kırsal kalkınma alanında çiftçilerimize verilen destekler ve sulama projeleriyle tarım altyapımızı güçlendirdik. Çukurova'nın bereketli topraklarını daha verimli hâle getirmiş bulunmaktayız. Tüm yatırımlar ecdadımıza duyduğumuz vefanın somut bir göstergesidir. Bugün verilen mücadele, dün cephede verilen mücadeleden farklı değildir. O gün düşmana karşı verilen istiklal mücadelesi bugün kalkınma, üretim, güçlü ekonomi ve tam bağımsızlık mücadelesi olarak devam etmektedir. Bizler, Osmaniye'nin kurtuluş ruhundan aldığımız ilhamla, güçlü şehirler, güçlü bir Türkiye hedefi doğrultusunda hızla çalışmaya devam ediyoruz. 7 Ocak ruhu aynı zamanda gençlerimize bırakacağımız en büyük mirastır. Gençlerimize bu vatanın hangi bedellerle kazanıldığını anlatarak millî ve manevî değerlere sahip çıkan nesiller yetiştirmek ortak hedefimizdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

SEYDİ GÜLSOY (Devamla) - Osmaniye'nin kurtuluş destanı, gençlerimize cesareti, fedakârlığı, vefayı ve vatan sevgisini öğreten canlı bir tarih dersidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şairimizin dediği gibi: "Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır. Toprak eğer uğrunda ölen varsa vatandır." Bu toprakları canlarıyla bize vatan yapan aziz şehitlerimizi ve kahraman gazilerimizi minnetle yâd ediyorum. Sözlerimi, Osmaniye'nin ruhunu ve direnişini en güzel şekilde anlatan Salih Sefa Yazar Hocanın şu dizeleriyle tamamlamak istiyorum: "Yörük Selim olup coşan sen idin/Kadir Çavuş olup koşan sen idin/Palalı olup şehit düşen sen idin/Seni Gavurdağlım, Osmaniyelim." 7 Ocak Osmaniye'nin düşman işgalinden kurtuluşunun yıl dönümünü bir kez daha gururla kutluyor, Osmaniyeli hemşehrilerime sağlık, huzur ve esenlikler diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Gündem dışı ikinci söz; emekli, memur, asgari ücretle çalışanların maaş zam oranları ve ülkemizdeki gerçek enflasyon hakkında söz isteyen Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Türkoğlu. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

2.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, emekli, memur, asgari ücretle çalışanların maaş zam oranlarına ve ülkedeki gerçek enflasyona ilişkin gündem dışı konuşması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri ve bir umut Meclis Televizyonu'nu izleyen milyonlarca emeklimiz; biliyorsunuz, dün burada tıpkı bugün diğer muhalefet partilerinin de vermiş olduğu gibi İYİ Parti Grubumuz emeklilerimizle alakalı seyyanen zam talepli bir araştırma önergesi verdik ve Cumhur İttifakı'nın oylarıyla tabii ki reddedildi; öncelikle tebrik ediyorum(!) Bu ülkeyi bir ömür sırtında taşıyan, elleri nasırlı, bedenleri yorgun, namerde muhtaç olmadan yaşama arzusunun dışında hiçbir talebi olmayan çileli insanlarımıza bir kez daha sırtınızı dönerek yine Meclis tarihine geçtiniz. Konuyla ilgili AK PARTİ adına konuşan Adıyaman Milletvekili Sayın Resul Kurt'un söyledikleri ise tam evlere şenlik pembe tablo ve hayaller. Mesela, hiç yüksünmeden ve hiç de -kusura bakmasınlar- utanmadan dün "Emeklilerimizi enflasyona ezdirmedik." dediler; aklımızla alay etmek herhâlde bu olsa gerek. Açlık sınırının bugün 30 bin lirayı aştığı bir ortamda, 16.881 lira maaşla emekli nasıl ezilmiyor? Verdiğiniz zamlarla 18.938 lira hâlen açlık sınırının misliyle altındayken, bu ülkede açlık sınırının altında maaş ödemek hangi vicdana, hangi sosyal

devlete, hangi sosyal adalete sığar? Öyle boş laflarla değil rakamlarla konuşalım. Emekliye bir de şöyle söylendi dün: "Yeterince zam yaptık." Gerçek şu: Emekliye yapılan artış 2 bin küsur lira yani bu artış günlük 68 lira. Bu günlük 68 liralık zam insanın az çorba etmiyor, 150 gram peynir etmiyor, 15 adet zeytin etmiyor ve siz de biliyorsunuz ki bu zam bahşiş olarak bile verilmiyor. Israrla devam ettiniz ve "En düşük emekli maaşı arttı." dediniz ama söylemediğiniz bir gerçek var, emeklilerin yüzde 60'ına yakınına reva gördüğünüz 18.900 küsur lira ücret; bildiğiniz ölüm ücretidir, ölüm. Yani çoğunluk, sizin övündüğünüz sistemin içinde açlık sınırının altındaki bu ölüm maaşıyla yaşamak zorunda kalıyor.

Bir de dün söyledi ki sayın hatip: "Prim gününe göre maaş ödüyoruz." Peki, soruyorum: İyi güzel de otuz yıl çalışmış, primini yatırmış bir emekli neden bugün torununa harçlık veremiyor, pazarda filenin yarısını dolduramıyor, ilaç alırken reçeteyi ikiye bölüyor? Sorun prim sistemi değil, emekli sayısı da değil; sorun, sizin yanlış ekonomi politikalarınız; sorun, yüksek enflasyon; sorun, maaşların bile isteye düşük tutulmasıdır. O nedenle emekli size diyor ki: Yahu, kiralardan en az yüzde 40, gıdanın en az yüzde 50, faturaların ortalama yüzde 50 arttığı bir ortamda yüzde 12,19 zam Allah'tan reva mıdır? Hiç utanmıyor, sıkılmıyor musunuz ya? Gidin yaşayın bakalım 18.900 lirayla bir ay.

Dün ayrıca denildi ki: "Bu yerel yönetimler sizlere konut yapsın." Siz, iktidarınızda, emekli vatandaşlarımızı başını sokacak iki göz odalı bir ev dahi alamaz hâle getirdiniz. İkide bir laf ettiğiniz, beğenmediğiniz o eski Türkiye'de ister işçi ister memur emekli olduğunda bir ev alabiliyor, üzerine de araba alabiliyordu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - İstatistikler de ortada, rakamlar da ortada. O beğenmediğiniz eski Türkiye'yi emekli yana yakıla arıyor. Allah aşkına, gerçekten merak ediyorum: Emekliye açlık sınırının hem de çok çok altında maaş vermeyi vicdanınız nasıl kabul ediyor? Bu gündem bir günle bitmez, cevap vereceksiniz bunlara ve milyonlarca emeklinin beklediği en düşük emekli aylığı en az açlık sınırında olmalı, en azından emekli karnını doyurabilmelidir; bu da en düşük emekli aylığı için 30 bin liradır. Asgari ücret de açlık sınırının en az yüzde 25 üstü olmalıdır.

Heyeti saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Gündem dışı son söz, Muğla'nın sorunları hakkında söz isteyen Muğla Milletvekili Süreyya Öneş Derici'ye aittir.

Sayın Öneş Derici, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- Muğla Milletvekili Süreyya Öneş Derici'nin, Muğla'nın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, kıymetli vatandaşlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Memleketim Muğla'nın bugün yaşadığı en temel sorunlarından biri artan yerleşik nüfusu, yaz aylarında katlanan geçici nüfusu ve bölgesel hizmet yükü açıkça ortadayken ülkeye en çok döviz kazandıran illerden biri olduğu gerçeğine rağmen merkezî bütçeden aldığı payın çok yetersiz olmasıdır. Muğla'nın hâlâ kâğıt üzerindeki nüfus rakamlarına mahkûm edilmesi, devlet kaynaklarının adaletsiz dağıtımı, Muğla'da yaşayan vatandaş mağdur etmek dışında bir sonuç doğurmamaktadır.

Bugün karşı karşıya olduğumuz sorunlar genel olarak değerlendirildiğinde yıllardır ihmal edilen, ertelenen ve parça parça ele alınan kamu politikalarının bir sonucunu yaşadığımızı söylemek mümkündür. Su krizi başta olmak üzere çevre, altyapı, tarım ve kentleşme alanlarında yaşananlar ne iklim koşullarıyla ne de yerel yönetimlerle açıklanabilir.

İlimizdeki termik santrallerin yarattığı yük yalnızca hava kirliliğiyle sınırlı değildir. Maden şirketlerinin kontrolsüz faaliyetlerinin bedeli sadece bölgedeki su varlıklarımız değildir. Milas'ta zeytinlik alanların kamulaştırma yoluyla ortadan kaldırılması yalnızca tarımsal üretimi değil tüm doğal yaşamı yok etmektedir.

Halkı, doğayı, su kaynaklarını umursamayan politikaları sürdürmekte ısrarlı olan bu iktidar, ülkenin yaşam damarlarından biri olan Muğla'yı rant politikalarıyla yöneten bu iktidar aslında orta vadede ülke tarımına, turizmine, su ihtiyacına en büyük zararı bizzat vermektedir.

Kavaklıdere'de verilen madencilik ve taş ocağı izinleri, Fethiye'deki körfez kirliliğine gözünü kapayan bakanlıklar; Bodrum, Datça ve Marmaris'te koruma statüsüne sahip alanlar üzerindeki yapılaşma baskısı, kıyıları ve ormanları korumayan bir yaklaşımın sürdürülmesi, kapasitenin çok üstünde, ekosistemi göz ardı ederek yat limanları yapılma ısrarı, Muğla tarımı için üreticiyi ayakta tutacak desteklerin hayata geçirilmemiş olması gibi onlarca sorunla boğuşmaktayız. Oysa bölge halkını ve Muğla'nın zenginliklerini koruyacak politikalarla çok kolay düzeltilebilecek olan sorunlar yumağında yaşamaya mecbur bırakılıyoruz.

Siz maden şirketlerinin her istediğini yaptığınızda orada ucuz diye çalıştırılan işçilerin bu şirketlerce yabancı uyruklu şahıslardan seçilmelerinde bir sakınca görmediğinizde aslında hepimiz kaybediyoruz. Sadece kamu yararı güden yaklaşımlarla bu sorunları çözmek mümkün ama halkı önceliklendirmeniz gerekiyor. Bakın, yerel mahkemelerde kazandığımız çevre davaları her ne hikmetse her seferinde Danıştayda bozuluyor. Biz Fethiye, Dalaman, Ula, Ortaca, Köyceğiz, Seydikemer, Kavaklıdere, Menteşe, Yatağan, Milas, Bodrum, Datça ve Marmaris'i korumaya çalıştıkça kamu yararı olmayan projelere ısrarla ÇED olumlu veya gerekli değildir raporu verilmesi sağlanıyor. Oysa koyları, kıyıları ve doğal sit alanlarını yatırım baskısına açık hâle getiren bu merkezî yaklaşımınızı değiştirdiğiniz gün tüm Muğla kazanacak, ülkemiz kazanacak. (CHP sıralarından alkışlar) Tarım politikalarını suyu koruyacak şekilde belirlediğiniz gün çiftçimiz kazanacak.

Değerli milletvekilleri, iktidarı halkın, çevre örgütlerinin, sivil toplum kuruluşlarının ve yerel yönetimlerin sesini duymaya davet ediyorum. Bir sanayi kenti kadar üretken Muğla'yı, turizmin çok ötesinde ülke ekonomisine yön veren çok sektörlü bir yapıyı barındıran, tarım açısından, kültür açısından bu kadar önemli bir kent olan Muğla'nın sesini duymazsanız, kontrolsüz yapılaşma ve mevzuat kıskacındaki iş dünyasını görmezseniz, zeytinini korumak isteyen köylüye arkanızı dönerseniz vatandaşa hizmet götürme

kaygısındaki belediyelerimizin faaliyetlerini sadece siyasi saiklerle engelleyecek politikalarınıza devam ederseniz, giderek gözünden düştüğünüz bu toplumun size "Artık yeterli!" dediğini mutlaka duyacaksınız. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Devamla) - Bizler, Cumhuriyet Halk Partisi olarak halkımızın hakkını savunmaya devam edecek ve milletimizi hak ettiği refah düzeyine mutlaka kavuşturacağız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sisteme giren milletvekillerine yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

İlk söz Sayın Özer'e ait.

Sayın Özer, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, Konya'da hayata geçirilen alternatif su projelerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Türkiye'nin en az yağış alan illerinden biri olan Konya, su krizine rağmen kesintilerle değil doğru planlamayla anılmaktadır çünkü Konya suyu sorun hâline gelmeden önce çözüm üretmiş, önceden attığı adımlarla alternatif su projelerini hayata geçirmiştir. Bugün, birçok ilde vatandaşlar musluklardan su akmasını beklerken Konya'da sağlıklı ve temiz içme suyu kesintisiz şekilde hanelere ulaşmaktadır. Bu tablo, zamanında yapılan yatırımların bir sonucudur. Türkiye'de ilk ve tek mor şebeke sistemi sayesinde 2 milyon 719 bin metreküp su geri kazanılmış, su kayıpları yüzde 32,5'ten yüzde 20 civarına düşürülerek 25 milyon metreküp su tasarrufu sağlanmıştır. Bu miktar Çumra büyüklüğündeki 4 ilçenin yıllık su ihtiyacına denktir. Atık su tesislerine yapılan yatırımlar Konya modeli belediyeciliğin güzel örneklerinden sadece bir tanesidir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Barış Bektaş...

2.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, asgari ücrete yapılan zamma ilişkin açıklaması

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; asgari ücret yılbaşı zammıyla birlikte 28 bin 75 lira oldu. Şu anda bir bardak çay 20 lira, bir simit 25 lira. Ne yaptı? 45 lira. Bir evde 3 çocuk, anne-baba, toplamda 5 kişi; bir aile sadece simit yiyip çay içerek bir öğünde 225 lira, üç öğünde toplamı 675 lira harcamış oluyor yani ayda 20.250 lira harcayarak sadece simit ve çay tüketiyor, asgari ücretten geriye 7.825 lira kalıyor. Bu 7.825 lirayla kira nasıl ödenecek? Doğal gaz, elektrik, su faturası ne olacak? Ekonomik durum bu. Kısaca, Sayın Cumhurbaşkanının yıllarca önce dediği gibi: "Bu zalim yönetim, bu aziz millete bir bardak çay ile bir simidi bile layık görmüyor."

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Hun...

3.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, kamusal eğitime ilişkin açıklaması

YILMAZ HUN (Iğdır) - Sayın Başkan, bugün, eğitimde fırsat eşitliğinden söz ediliyor ama yaşananlar bunun tam tersini gösteriyor. Devlet okullarında öğretmen açığı kronikleşmişken sınıflar kalabalık, hijyen koşulları yetersiz, okullar güvenlikten yoksundur. Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in çocuğunu özel okula göndermesi basit bir tercih değildir; bu, kamusal eğitime duyulan güvensizliğin açık bir göstergesidir. Eğer devlet okulları yeterliyse Bakan kendi çocuğuna neden özel okulu seçmektedir? Temizlik personeli olmayan, rehberlik hizmeti eksik, güvenli olmayan okullara mahkûm edilen milyonlarca çocuk varken özel okulların sunduğu hangi imkânlar devlet okullarında yoktur? Eğitim bir ayrıcalık değil temel bir haktır. Kamu okulları bilinçli bir şekilde zayıflatılırken bu çelişki görmezden gelinemez. Gerçek sorumluluk bu eşitsizliği normalleştirmek değil herkes için nitelikli, ana dilinde, parasız ve güvenli kamusal eğitimi sağlamaktır. Eğitimde fırsat eşitliği sağlanmalıdır diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Gezmiş...

4.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, maaş zamlarına ilişkin açıklaması

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

2026 yılına girdiğimiz ilk günlerde emeklinin, emekçilerin payına yine yoksulluk düştü. Zamları 1 Ocağa öteleyip düşük gösterilen TÜİK verileriyle emeklinin sofrasından bir lokma daha eksiltildi. Bugün açlık sınırı 30 bin, yoksulluk sınırı 98 bin, en düşük emekli maaşı 18.938; bu tablo 30 milyon emekliyi açlığa mahkûm etmek demektir. Memlekete uzun yıllar hizmet etmiş 5 emekli bir araya gelse maaş toplamaları yoksulluk sınırını aşamıyor. Vatandaşımız pazarda, markette hayatta kalma mücadelesi verirken siz açıkladığınız TÜİK verileriyle vatandaş kandırmaya çalışıyorsunuz. Rakamlarla oynamayı bırakın; pazarın, sokağın gerçekleriyle yüzleşin. Emeklinin, emekçinin hakkını verin.

BAŞKAN - Sayın Karaoba...

5.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, kalıcı yaz saati uygulamasına ilişkin açıklaması

ALİ KARAOKA (Uşak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Enerji Bakanı çıkıyor, diyor ki: "Kalıcı yaz saati uygulamasından bu yana 27 milyar tasarruf yaptık." Dokuz yıl geçmiş, hesap ortada, yılda yaklaşık 3 milyar lira. Bu da bugünkü kurla 75 milyon dolar. Peki, bu ne demek biliyor musunuz? Kişi başı yılda 1 dolar bile değil. Yani bu ülkenin milyonlarca çocuğu karanlıkta okula gitsin diye, emekçiler zifır karanlıkta servise binsin diye "tasarruf" adı altında birileri zenginleşmeye devam ediyor. AKP'nin her işinde olduğu gibi burada da tablo net. Zarar halka, konfor sermayeye.

Bu bir enerji politikası değil bu bir umursamazlık politikasıdır. 1 dolar için bu ülkenin sabahını çaldınız, 1 dolar için çocukların güneşini söndürdünüz, 1 dolar için milyonları karanlığa mahkûm ettiniz. Bu karanlık düzeni kabul etmiyoruz. Bu ülkenin insanı 1 dolardan daha değerlidir. 2026'da bu uygulamadan vazgeçin. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Meriç...

6.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, ülke ekonomisine ilişkin açıklaması

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

AKP iktidarı Türkiye'yi ithalat ekonomisine mahkûm etti. Özellikle son iki yıldır devlet eliyle baskılanan döviz kuru ve yüksek enflasyon ihracat yapan üreticinin belini büktü. Rakamlarla çok iyi oynayan AKP "İhracatta rekor kırıyoruz..." Ancak ithalat oranlarını görmezden geliyor. 2025'te ihracat yüzde 4,5 arttı ancak ithalat da yüzde 6,5 artarak rekor tazeledi. Özellikle, AKP, Türkiye'yi bir ithalat bağımlısına dönüştürdü. Ekonomi politikasını zam üzerine inşa eden iktidar çözüm bulmak yerine yurt içi ürün belgelerini yüzde 30 ila yüzde 60 arasında artırarak hata üstüne hata yapmaktadır. Uygulanan sözde ekonomik program her yerden çöküş belirtileri gösteriyor. Buradan yetkililere sesleniyorum: Günübirlik önlemleri bırakın; Türk ekonomisini içine soktuğunuz yüksek faiz, kur ve enflasyon cenderesinden bir an önce çıkarınız.

BAŞKAN - Sayın Akbulut...

7.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdurluların tren istasyonu beklentisine ilişkin açıklaması

İZZET AKBULUT (Burdur) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Plan ve Bütçe Komisyonunda Ulaştırma Bakanına dedik ki: "On binlerce Burdurlunun sizden bir beklentisi var." Ne bu beklenti? "Tren istasyonu tam şehrin ortasından geçiyor, son durak, zaten gideceği başka bir yer yok; gelin, bunu 3 kilometre ötedeki OSB alanına alın." dedik. Çünkü her yeri duvarlarla kaplıyor TCDD. Ne yazık ki vatandaşlarımız o duvarları atlayacak diye uğraşıyorlar, çoğu da atlayamıyor, yollarını çok uzatmak durumunda kalıyorlar. Ve her gün, inanın, TCDD'ye çok kötü dualarını gönderiyorlar. Hatta bakın "Berlin duvarı yıkılsın." diye o duvarlara yazı yazıyorlar. 1989'da Almanya'da yıkılan duvar Burdur'da 2025'te, 2026'da örülmeye çalışılıyor. Bundan bir an önce kurtulalım diye soru önergeleriyle sıkıştırıyoruz, gelen cevaplar "Çevre düzenlemesi yapmaya devam edeceğiz." Böyle duvarlarla o çirkin görüntüleri oluşturmaya devam edeceğiz diyorlar. Az daha sabır, Cumhuriyet Halk Partisi bu dertlerden onları kurtaracak diyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Öztunç...

8.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ın sorunlarına ve DEVA Partisinden ayrılan milletvekiline ilişkin açıklaması

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Kahramanmaraş'ın kronikleşmiş sorunları var; yol sorunu var, su sorunu var, Bertiz bölgesine tünel sorunu var; özellikle Akyar Konutlarında, TOKİ Deprem Konutlarında aidat yüksek ama hizmet maalesef yok. Bunların hepsini dile getiriyorum. Benim gibi dile getiren birisi daha vardı, DEVA milletvekiliydi, benden daha sert konuşuyordu hatta. Bakanlara, her gelen bakana itiraz ediyordu, diyordu ki: "Sizi arıyorum, ulaşamıyorum Sayın Bakanım." Başka, "Milletvekili kimliğiyle sınava giremedim." diye feryat figandı, burada konuşuyordu. Şimdi, bu arkadaş AKP'ye geçti, AKP bunu transfer etti. 5 AKP vekili vardı, onların çözemediği bu sorunları bu beyefendi anlaşılan çözmek için gitti. Nefesim enselerinde; 5'lerdi, 6 oldular. Siz 6'nız bir, ben tek başıma; hodri meydan! (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Kim kimi çözecek, zaman gösterecek Ali Bey. İrfan Bey mi sorunları çözecek, AK PARTİ mi İrfan Bey'i çözecek; zaman gösterecek!

BAŞKAN - Sayın Çan...

9.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Samsun'un Terme ilçesi Gölyazı Mahallesi'ndeki elektrik sorununa ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) - Seçim bölgem Samsun'un Terme ilçesi Gölyazı Mahallesi'nde sahil kesiminde yer alan bölgedeki 14 hanede yurttaşlarımız elektriksiz, susuz ve karanlıkta yaşamaya mahkûm edilmiştir. Elektrik olmadığı için su pompaları çalışmıyor, evlerde su da akıyor. Elli yıla yakın süredir bu bölgede yaşayan, yapı kayıt belgeleri bulunan vatandaşlarımız bugün temel bir insan hakkı olan enerjiye erişemiyor. 2026 Türkiye'sinde yurttaşın karanlıkta bırakılması kabul edilemez bir yönetim ayıbıdır. Bu tablo bir

teknik aksaklık değil açık bir sosyal mağduriyettir. Tapu, statü ve kurum karmaşası gerekçe yapılarak vatandaşımız karanlığa terk edilemez. İktidar ve ilgili kamu idareleri bu duruma kayıtsız kalamaz. Bu sorun derhâl çözülmelidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Bilici...

10.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, KYK kredi ve burslarına yapılan zamma ilişkin açıklaması

BİLAL BİLİCİ (Adana) - Evet, 2026 yılının gelmesiyle beraber 3 bin liralık KYK kredi ve bursu 4 bin liraya çıkarıldı. Buna "müjde" denmekte ama durum felaket. Bu rakam günlük 133 liraya tekabül etmektedir. Yani bir öğrenci 133 lirayla karnını mı doyursun, üstüne kıyafet mi alsın, ulaşım masrafını mı üstlensin, barınmasını mı karşılasın, kitap mı alsın, sosyalleşebilmek için kafeye mi gitsin, internete mi bağlansın; bunların hepsini buradan sormak istiyorum. Yoksa bunların üstüne bir de hayal mi kursun? Bu bir burs değil gençlere "Açlık içerisinde idareci ol." demektir, "Hayal falan kurma." demektir ve yoksulluğa mahkûm etmek demektir.

Buradan genç kardeşlerimizin ve öğrencilerin haykırışını ve sitemini belirtmek istiyorum.

BAŞKAN - Sayın Sümer...

11.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana'nın Yüreğir ilçesi Şehit Erkut Akbay Mahallesi'ndeki kentsel dönüşüme ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

İlim Adana'nın Yüreğir ilçesine bağlı Şehit Erkut Akbay Mahallesi'ndeki kentsel dönüşüm artık kabul edilemez bir mağduriyete dönüşmüştür.

Bakin, bu fotoğraftaki vatandaşlarımız Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından "fiyat güncellemesi" adı altında yeni bir mali yükümlü mücadele etmek için toplanmış durumda. Bu güncelleme, ilk sözleşmenin fiilen geçersiz kılınması ve vatandaşın altından kalkamayacağı yeni bir mali yük anlamına gelmektedir. Aileleriyle birlikte yaklaşık 7 bin kişi haklı olarak bu duruma itiraz etmektedir. Zaten yıllardır evlerine kavuşamayan yurttaşların bugün bir de ağır borç yüküyle karşı karşıya bırakılması sosyal devlet anlayışıyla bağdaşmamaktadır.

Buradan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile TOKİ'ye açıkça sesleniyorum: Yeni fiyat dayatmalarından vazgeçin, mali yük vatandaşın ödeyebileceği sınırların çok üzerindedir.

Bu mağduriyet derhâl giderilmeli, süreç daha fazla uzatılmadan adil ve sürdürülebilir çözüm üretilmeli, vatandaş daha fazla mağdur edilmemelidir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın İrmez...

12.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Habur Sınır Kapısı'nda yaşanan nakliye krizine ilişkin açıklaması

MEHMET ZEKİİRMEZ (Şırnak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Silopi ilçemizde bulunan Habur Sınır Kapısı ticaret ve ihracat açısından büyük bir öneme sahiptir. Bu ticaret ve ihracatta kritik rolü de nakliyeciler emekçiler üstlenmektedir fakat Habur'da uzun zamandır devam eden bir nakliye krizi söz konusu.

Halk arasında "kesme araçlar" olarak adlandırılan yerel nakliye emekçileri bugün sürdürülebilirliği olmayan bir maliyet tablosuyla karşı karşıyadır. Nakliye ücretleri taşımanın zorunlu masraflarını dahi karşılamaya yetmemektedir. Kesme araç sahipleri ve şoförleri Habur'daki ticaretin vazgeçilmez emekçi unsurlarıdır. Mülki idare gözetiminde resmî ve bağlayıcı bir taban nakliye tarifi belirlenmesini, tarifenin tonaj, yük cinsi ve fatura değeri esas alınarak kademeli fiyatlandırma sistemiyle düzenlenmesini talep etmektedirler.

Teşekkürler.

BAŞKAN - Sayın Yaz...

13.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, emperyalistlere ilişkin açıklaması

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) - Birleşmiş Milletler ölmüştür. Dört tekbirle cenaze namazını kılmaya; çürümüş, kokuşmuş uluslararası hukukun ölüsünü kaldırmaya; bölünmüş, parçalanmış, zihnen dumura uğramış, zevk ve hazzın esiri olmuş milletlerin selasını okumaya niyet ettim. Ey güç ve kuvvetiyle sarhoş olmuş, dengesini kaybetmiş, milletlerin yer altı kaynaklarına ve devletlerine çöken vahşi emperyalistler; hırsızınız, vahşisiniz, zalimsiniz, acımasızınız! Ve ey dünyanın can çekişen mazlum halkları, kıtaları paylaşmaya çalışan üç başlı emperyalist ejderhaya karşı seyirci kalmayınız; uyanın, birlik olun ve harekete geçin; üstünün hukukuna karşı hukukun üstünlüğünü haykırın, gücün sözüne karşı sözün gücünü icraatınızla ortaya koyun yoksa bu vahşi yaratık hepinizi tek tek yutacaktır!

Teşekkür ediyorum.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Âmin!

BAŞKAN - Sayın Kutevi...

14.- Batman Milletvekili Zeynep Oduncu Kutevi'nin, Halep'te yaşananlara ilişkin açıklaması

ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ (Batman) - Teşekkürler Başkan.

Halep'in Şeyh Maksut ve Eşrefiye Mahallelerine dünden bu yana süren saldırılar sivilleri hedef alan bir insanlık suçudur. Çocukların da aralarında olduğu kayıplar Afrin'den kaçıp bu iki mahalleye sığınan on binlerce insanın yeniden katliam tehdidiyle karşı karşıya bırakıldığını gösteriyor. SDG'nin Suriye ordusuna entegrasyonunun ve diyalog arayışlarının konuşulduğu bir dönemde bu saldırılar çözümü sabote etmeye çalışan odakların işaretidir. Sivillerin korunması yönünde derhâl sorumluluk alınmalı, saldırılar acilen durdurulmalıdır; aksi hâlde, Halep'te yaşananlar Suriye genelinde daha büyük yıkımların habercisi olacaktır. Biz de DEM PARTİ olarak bu saldırıları kınıyor, savaş değil diyalog ve akıl yolunu yolunun tercih edilmesini talep ediyoruz.

BAŞKAN - Sayın Ayan...

15.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, Selahattin Demirtaş'a ilişkin açıklaması

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Demirtaş hakkında Mersin Asliye Ceza Mahkemesinin Cumhurbaşkanına hakaret gerekçesiyle verdiği bir yıl beş ay on beş günlük hapis cezası korkunun ve endişenin göstergesidir. Sayın Demirtaş HDP Eş Genel Başkanı olduğu dönem boyunca tehditlere karşı umudu, şiddete karşı barışı, baskılara karşı özgürlüğün dilini kullanmış, demokratik siyasetin en önemli aktörlerinden biri olmuştur. Bir siyasi partinin eş genel başkanının sözleri nedeniyle cezalandırılması ifade özgürlüğünü yok saymak, demokratik siyaset alanını daraltmak ve barışın sesini kısmaktan başka bir şey değildir. Değil bir yıl, bin yıl da verseniz barışı, demokrasiyi ve halkların özgürlüğünü savunmaktan vazgeçmeyeceğiz!

BAŞKAN - Sayın Türkoğlu...

16.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, gazilerin protez işlemlerinde yaşadıkları sorunlara ilişkin açıklaması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Uzuvunu bu vatan için kaybetmiş gazilerimiz tam anlamıyla bir protez işkencesi yaşıyor. Protezlerinin süresi dolduğunda ya da kilo alıp verdikleri zaman protez kullanılamaz hâle geldiğinde bulundukları illerde değişim işlemi yapılmıyor. Bursa'da, İzmir'de, Konya'da, Diyarbakır'da bu işi yapan firmalar varken gazilerimiz her seferinde Ankara'ya çağrılıyor; gittiklerinde de orada heyete girmek için iki üç gün bekliyor, "Sıraya alındınız." denilerek yeniden yollanıp iki ay sonra bir daha çağrılıyor. Bu vefa mı, bu gazilik onuru mu? Bu eziyet derhâl sona erdirilmeli, protez işlemleri gazilerimizin yaşadığı illerde yapılmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Akgül...

17.- Bolu Milletvekili İsmail Akgül'ün, emekli maaşlarına yapılan zamma ilişkin açıklaması

İSMAİL AKGÜL (Bolu) - Sayın Başkan, bugün emeklilerimiz hayat pahalılığı karşısında ciddi bir geçim mücadelesi vermektedir. Açıklanan zamlar artan kira, gıda, enerji ve sağlık harcamaları karşısında ne yazık ki yetersiz kalmıştır. Birçok emeklimiz temel ihtiyaçlarını karşılamakta zorlanmakta, ilacından ve sofrasından kısmaktadır. Bu tablo, yıllarca hizmet etmiş emeklilerimizin haklı beklentilerini karşılamaktan uzaktır. Emeklilerimizin beklentisi insanca yaşam koşullarını karşılayabilecek bir gelir seviyesidir. En düşük emekli maaşı mevcut ekonomik gerçekler dikkate alınarak yeniden ele alınmalı, alım gücünü koruyacak şekilde planlanmalıdır. Biz güçlü bir Türkiye'den bahsediyorsak bunun yolu emeklilerimizin huzur içinde yaşamasından geçmektedir. Emekliye vefa göstermek hepimizin asli sorumluluğudur. Bu konuda gerekli adımların bir an önce atılması gerektiğini bir kez daha vurguluyor, emeklilerimizin taleplerinin takipçisi olacağımızı ifade ediyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Hülakü...

18.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Selahattin Demirtaş'a ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Selahattin Demirtaş'a yönelik bağımsız bir hukuk işletilmiyor; aksine, kendisi açık bir yargı zorbalığıyla karşı karşıyadır. Bizler Anayasa madde 26'da belirtilen ifade özgürlüğünü de Anayasa Mahkemesi kararlarının uyulmamasını da AHİM kararlarının uygulanmamasını da hatırlatmaktan bıktık. Sizler, Sayın Demirtaş'a yönelik, hukuku aşan, artık kendisini ve iradesini tümüyle yok sayan yaklaşımlarınızdan bıkmadınız, usanmadınız. Selahattin Demirtaş yoldaşımızdır, onurumuzdur, irademizdir; derhâl serbest bırakılarak süregelen yargı zorbalığına son verilmelidir.

BAŞKAN - Sayın Özcan...

19.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, CHP Genel Başkanının açıklamalarına ilişkin açıklaması

MESTAN ÖZCAN (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin dostu ve kardeşi bir ülkede yaşanan müessif bir hadise karşısında devlet ciddiyetiyle hareket edilmesi gerekirken "Ce-Ha-Pe"nin Genel Başkanının ilk refleksi yine

Türkiye'ye saldırmak ve Hükümetimize sataşmak olmuştur. Fotoğraflar üzerinden mesaj vermek, krizlerden siyaset devşirmek sorumlu muhalefetin değil maalesef hastalıklı bir siyaset anlayışının tezahürüdür. Soruyorum buradan: Siyasetteki kutuplaşmayı bu provokatif dille mi azaltacaksınız? İç cephemizi bu sorumsuz üslupla mı tahkim edeceksiniz? Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde bizler iç ve dış politikayı ilke, akıl ve vicdanla yürütülen bir anlayışın temsilcileriyiz. AK PARTİ sandıktan kaçanların değil sandığa yaslananların partisidir. Biz milletimize güveniyoruz, millî iradeye güveniyoruz. Türkiye bugün güçlüdür, dirayetlidir ve dünya üzerinde oyun kuran bir ülkedir. Bu duruşu fotoğraflarla ve algılarla zayıflatmaya çalışanlara rağmen milletimizin ferasetiyle Cumhurbaşkanımızın liderliğinde yolumuza kararlıkla devam edeceğiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Uzun...

20.- Muğla Milletvekili Cumhur Uzun'un, avukatların sorunlarına ilişkin açıklaması

CUMHUR UZUN (Muğla) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün Türkiye'de avukatlar itibarsızlaştırılmış bir savunma anlayışı ve ekonomik sorunlarla mücadele etmek zorunda bırakılmıştır. Duruşmalar yıllarca sürmekte, CMK ücretleri bu emeğin karşılığını vermemekte, özellikle genç avukatlar mesleği terk etmektedir. Buradan Adalet Bakanlığına sesleniyorum: Yarattığınız düzende avukatlar âdeta can çekişmektedir. Ofis kirasını dahi ödemekte zorlanan binlerce avukat mesleği yapamaz duruma gelmiştir. Unutmayın ki savunma yoksullaşırsa adalet de yoksullaşır. Avukatın susturulduğu, değersizleştirildiği bir yerde adil yargılamadan söz edilemez. Savunma yargının süsü değil kurucu unsurudur. Avukatın itibarı adaletin itibarından ayrı düşünülemez. Bu yüzden tasarruf edilecek yer adalet değil bizzat adaletsizliği yaratan sarayın harcamalarıdır.

BAŞKAN - Sayın Ceylan...

21.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, emekli maaşlarına yapılan zamma ilişkin açıklaması

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) - Sayın Başkan, Türkiye, tarihinin en kötü ve en beceriksiz yönetim anlayışının bedelini ödüyor; bu bedeli en ağır biçimde emeklilerimiz ödüyor. Sıkışınca "dış güçler" "faiz lobisi" diyorlar. Peki, hazineye para yokken Ahlat'a kışlık, Marmaris'e yazlık saray yapılmasını kim istedi? Kamu bankalarına liyakatsiz atamalar, Hazineye damat, TÜBİTAK'a hayvanat bahçesi müdürü görevlendirmek kimin tercihiydi? Kurumsal liyakat yok sayılır ise masalın sonunun böyle bitmesi kaçınılmazdır. Açlık sınırı 30 bin, yoksulluk sınırı 98 bin lirayı aşmışken emekliye verilen 18.938 lira kabul edilemez. Emekliye derhâl seyyanen zam yapılmalıdır. Düşük maaşları emeklinin ölmemesine bağlayan anlayışla bu kriz çözülemez. Büyük Atatürk'ün şu sözünü hatırlatmak isterim: "Emekli, devletin aynadaki kendi görüntüsüdür."

BAŞKAN - Sayın Karagöz...

22.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, iktidarın trafik cezası politikasına ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

İktidarın trafik cezası politikası artık can güvenliğiyle değil doğrudan bütçe açığını kapatma kaygısıyla yürütülmektedir. Kâğıt üzerinde caydırıcılık olarak sunulan bu anlayış, uygulamada gizli bir vergiye hatta açık bir tahsilat rejimine dönüşmüştür. Yol kenarına gizlenmiş radarlar, uyarı levhası konulmadan yapılan denetimler ve âdeta tuzak gibi kurgulanan uygulamalar vatandaşa ceza kesmek için işletilmektedir. Bugün Türkiye'de neredeyse her iki yurttaştan biri yıl içinde ceza makbuzuyla muhatap olmaktadır. Trafik cezası gelirlerinin her yıl katlanarak artırılması hedeflenirken adalet ve caydırıcılık geri plana itilmektedir. Oysa bu Meclis, yurttaşın cebine pusu kuranların değil can güvenliğini gerçekten önemseyenlerin Meclisi olmak zorundadır. Bu yüzden, bu hafta görüşülecek olan Trafik Kanunu adil, halktan yana ve vatandaşın çıkarını gözeten bir anlayışla ele alınmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Demir...

23.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, emekli maaşlarına yapılan zamma ilişkin açıklaması

DENİZ DEMİR (Ankara) - Sayın Başkan, bugün Türkiye'de emekliler geçinmiyor. İktidar "Zam yaptık." diyor, rakam ortada; SSK ve BAĞ-KUR emeklilerine verilen zam sadece yüzde 12,19. Soruyorum: Markette fiyatlar yüzde kaç arttı, kiralar yüzde kaç arttı; ilaç, elektrik, doğal gaz yüzde kaç arttı? Bir emekli bu maaşla kirasını mı ödesin, pazar mı yapsın yoksa ilacından mı vazgeçsin? Yüzde 12,19 zam geçim zammı değildir. Bu, emekliye "İdare et." demektir. Otuz kırk yıl çalışan insanlara reva görülen hayat budur. En düşük emekli aylığı ayın ortasını bile getiremiyor. Emekliler sadaka istemiyor, lütf istemiyor; alın terinin karşılığını istiyor. Emekliyi yoksulluğa mahkûm eden bu düzen değişmek zorunda.

Teşekkürler.

BAŞKAN - Sayın Gökalp...

24.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın, dün Bitlis'in Tatvan ilçesinde genç bir kadının yaşamını yitirmesine ilişkin açıklaması

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Dün, Bitlis'in Tatvan ilçesinde, 21 yaşındaki Ayşe İder bir çatıdan düşen kar ve buz kütesinin üzerine düşmesi sonucu yaşamını yitirdi. Kendisine Allah'tan rahmet, ailesine ve sevenlerine başsağlığı diliyorum. Bu acı olay bir doğa olayı ya da talihsiz bir kaza değildir, yıllardır süren ihmaller zincirinin sonucudur. Ne yazık ki Bitlis'te benzer acılar sıkça yaşanmaktadır. Bitlis SES şubesinin açıklamasına göre, Tatvan ilçe merkezinde yeterli ambulans ve ekip bulunmadığı için sağlık ekipleri olay yerine geç intikal etmiştir. Zamanında ulaşmayan acil sağlık hizmeti genç bir kadının yaşamına mal olmuştur. Sürekli sevkler, personel eksikliği, plansızlık ve liyakat yerine siyasi tercihlerle yönetim, bedelini insan hayatıyla ödetmektedir. Aynı şekilde, yapıların denetlenmesi anlamında yaşanan bu ihmaller de bu sorumluluğun önemli bir parçasıdır. Bu ölüm, münferit değil yapısal bir sorumluluğun sonucudur.

BAŞKAN - Sayın Özcan...

25.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, 13 Aralık 2025 tarihinde yayımlanan Bitki Koruma Ürünlerinin Satılması ile Depolanması Hakkındaki Yönetmelik'e ilişkin açıklaması

TALİH ÖZCAN (Düzce) - Teşekkürler Sayın Başkan.

13 Aralık 2025 tarihinde yayımlanan Bitki Koruma Ürünlerinin Satışı ve Depolanması Hakkındaki Yönetmelik çevreyi koruma amacıyla hazırlanmış ancak sonuçları aynı şekilde olmamıştır. Bu yönetmelik yetkili bayilerin kendi arasındaki ürün devrini yasaklamaktadır. İklim koşullarının değişmesi nedeniyle bir bölgede kullanılmayan ürün başka bir bölgede büyük öneme sahip olabiliyor. Bugüne kadar bayiler arası devir sayesinde israf önleniyor, maliyet düşüyordu ancak yeni düzenleme stok yükünü ve maliyetleri artırıyor. Büyük firmalar pazara hâkim olurken çiftçiye zam geliyor, küçük bayiler tasfiye oluyor. Meclis, rekabet yerine tekelleşmeyi büyüten düzenlemelere seyirci kalmaz. Çiftçiye her türlü darbeyi vurmaktan vazgeçin. Bu madde de tekrar gözden geçirmelidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Gürer...

26.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, KYK kredi ve burslarına yapılan zamma ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Teşekkürler Sayın Başkan.

AKP'nin "Müjde!" dediği rakamlar özünde açıklı habercisidir. Emekli maaşı ve asgari ücret gibi öğrenci bursları da yetersiz açıklanmıştır. 2016 yılında Kredi Yurtlar Kurumu bursu 400 lirayken tavuk döner 5 lira, öğrenci aylık 80 adet döner tüketebiliyordu. 2025 yılında burs 3 bin lira oldu, tavuk döner 150 liraya çıktı, aylık 20 adet döner alabiliyordu. 2026 yılı için de burs tutarı 4 bin lira olarak açıklandı, tavuk döner 250 lira, öğrenci aylık 16 adet döner tüketebilecek. 2016 yılı bursuyla ise 50 kez yemek tüketilebilen öğrenci, bugün 11 kez tüketebilecek, 38 öğünü çalındı. İktidarın "Müjde!" dediği, öğrenciyi de açlığa mahkûm etmektir. 2025 yılı alım gücü altında açıklanan burs yetersizdir, mutlak suretle artırılması gerekir.

BAŞKAN - Sayın Fendoğlu...

27.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Malatya'da ilan edilen rezerv alanlarda yapılan kura çekimlerine ilişkin açıklaması

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

6 Şubat depremleri sonrasında Malatya'da ilan edilen rezerv alanlarda yürütülen konut yapım sürecinde kura uygulamalarına ilişkin ciddi teknik ve hakkaniyet sorunları ortaya çıkmıştır. Rezerv alanlarda yapılan kura çekimlerinde ismi çıkmayan vatandaşlarımıza kendi mülkiyetlerinin bulunduğu mahalleler yerine, şehrin başka semtlerinde arsa değeri, ulaşım imkânları ve sosyal donatıları daha düşük bölgelerde inşa edilen konutların teklif edildiği görülmektedir. Bu kapsamda, hemşehrim Sayın Murat Kurum Bakanımıza sormak istiyorum: Rezerv alanlarda kura sonucu konut alamayan hak sahiplerine neden aynı bölgede alternatif üretilmemektedir? Farklı semtlerde sunulan konutlarla doğan arsa ve değer farkı hangi teknik kriterlerle hesaplanmaktadır? Bu vatandaşlarımız için yeniden kura, çözüm veya değer denkleştirilmesi yönünde bir çalışma var mıdır? Malatya'da beklenti nettir, geçici çözümler değil adil ve teknik olarak doğru uygulamaları bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Bülbül...

28.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın Söke'nin Sofular köyünde yapılmak istenen tesise ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Memleketim Aydın Söke Sofular köyünde, Beşparmak Dağları'nda yerleşim yerlerine yakın zeytinlik ve fıstık çamlığı olan ormanlık alana kül düzenli depolama tesisi yapılmak istenmektedir. Bu durum Anayasa'nın 169'uncu maddesi, zeytin kanunu ve Orman Kanunu'na aykırıdır. Zeytin ve orman alanları sanayi tesisi ve atık depolama amacıyla kullanılamaz. Kâğıt fabrikası maliyet nedeniyle uçucu ve dip küllerini bu alana taşımayı planlamaktadır. Bu küller yağmur, sel, rüzgâr ve sızıntılarla yer üstü ve yer altı sularını kirletecektir; Aydın'ın, Söke'nin havası, suyu, toprağı yok edilecektir.

Kara Rapor 2024'e göre Aydın'da ölümlerin yüzde 20'si hava kirliliğine bağlıdır. Akciğer kanseri Aydınlıları sağlığından etmektedir. Tesis ciddi yangın tehdidi oluşturmaktadır. Olası bir yangında Beşparmak Dağları yok olsun mu istiyorsunuz? Bölgede doğa, çevre düşmanı; ekosistemi yok edecek, geri dönüşü olmayan zararları olacak tesis asla kurulmamalıdır.

BAŞKAN - Sayın Tahtasız...

29.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Çorum'un Kargı ilçesindeki orman köylülerinin beklentisine ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Başkan, Çorum Kargı ilçemizdeki orman köylülerimizi ziyaret ettim. Artan girdi maliyetleri karşısında odun ve tomruk kesim fiyatları üç yıldır yerinde sayıyor ve hatta 2026 yılından daha aşağı çekilmesi nedeniyle çok zor durumdalar. 2023 yılında 1 ster odun kesim fiyatı 523 lirayken 2026'da bu rakam 430 lira seviyesine çekiliyor. Yine, 1 metreküp tomruk kesimi 2025 yılının Şubat ayında 1.100 iken 2026 yılında 700 liraya düşürüldü. Geçen hafta eylem yapan Kargı ilçemizdeki orman köylüleri "Devletimize sesimizi duyurmak istiyoruz. Bu fiyatların yükseltilmesini beklerken daha da aşağı çekildi. Alın terimizin karşılığını alamıyoruz, hepimiz mağdurusuz." diyerek Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı'ya sesleniyorlar.

Enflasyonun ve mazot fiyatının yüzde 100'den fazla arttığı bir ortamda fiyatların aşağı çekilmesinin amacı orman köylüsünün sistem dışına itilerek ormanlarımıza yandaş müteahhitleri sokmak mıdır? Sayın Bakan, orman köylüsünün isyanını duyun, köylünün ekmeğiyle oynamayın. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bayraktutan...

30.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin Ardanuç'taki Aksu Yaylası'nda çığ altında kalan 3 çobana ilişkin açıklaması

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

31 Aralık 2025'te Artvin Ardanuç ilçemize bağlı Zekeriya köyümüz Aksu Yaylası'nda meydana gelen çığ felaketinde 3 çoban kardeşimizin kar yığınının altında kalması hepimizi derinden üzmüştür. Üstün gayretlerle yürütülen arama kurtarma çalışmalarında Suat Temel ile Afganistan uyruklu bir kardeşimizin cansız bedenine ulaşılmıştır. Ardanuçlu hemşehrimiz Bülent Gezer'e ne yazık ki bugüne kadar ulaşılammıştır. Kayıp Bülent Gezer'i bulmak amacıyla son olarak AFAD ekipleri tarafından bölgede termal kamera donanımlı "drone"lar ile arama ölçüm gözlem çalışmaları gerçekleştirilmiş, yapılan incelemelerde bölgede yeni çığların olduğu ve çığ riskinin yüksek seviyeye ulaştığı tespit edilmiştir. Olumsuz hava şartları ve artan çığ tehlikesi nedeniyle arama kurtarma çalışmaları 4'üncü gününde geçici olarak durdurulmuştur.

Çalışmalara bir an önce yeniden başlanması temennisiyle, zor hava ve arazi koşullarında kendi canlarını hiçe sayarak arama kurtarma çalışmaları yürüten tüm ekiplere kolaylıklar diliyor, felakette yitirdiğimiz kardeşlerimize bir kez daha Allah'tan rahmet, ailelerine ve sevenlerine başsağlığı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Aygun...

31.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, emekli maaşlarına yapılan zamma ve bireysel emeklilik sisteminde yapılan değişikliğe ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Vatandaşın alım gücü yerlerde. Geçen yıl 16.800 lira olan en düşük emekli maaşının alım gücü yıl sonu 11.800 liraya geriledi. Peki, emekli maaşına ne kadar zam yapıldı? Sıkı durun, günlük 68 lira, günde 3 tane simit ya da 11 yumurta alacak kapasite.

Vatandaşın cebinden alıyorsunuz, tasarruf yapana da kazık atmaya başladınız. Bireysel emeklilik sisteminde değişiklik yapıldı. Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle devletin katkısı yüzde 30'dan 20'ye düşürüldü. 1 Ocak itibarıyla yeni uygulama devrede, size güvenerek sisteme girenler de yarı yolda kaldı. Ne zaman fakirden değil zenginden alacaksınız? Zenginin vergi borcunu, emeklinin parasını sıfırlıyorsunuz, sürekli yoksulun cebinden alıyorsunuz. Bakıyoruz, bugün AKP Grup Başkanı ve bakanlar bir araya gelecekler, emeklilerin maaşında düzenleme yapacaklarmış. Ya, günaydın! Günlerden beri söylüyoruz, Genel Başkanımız el uzattı, şimdi mi aklınıza geldi? Emekliye, işçiye bir an evvel gerekli desteği sağlayıp onlara nefes aldırarak olan maaşa ulaştırın.

BAŞKAN - Sayın Sakik...

32.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, bir hafta önce Ağrı Diyadin'deki bir cenazede yaşananlara ilişkin açıklaması

SİRRİ SAKİK (Ağrı) - Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Bir hafta önce bir kar felaketiyle Türkiye karşı karşıya kaldı, Ağrı da buradan payını aldı. Aynı gün Ağrı Diyadin ilçesinde bir cenaze vardı, bütün çabamıza rağmen Kaymakama ulaşamadık. Gece Meclis üzerinden Kaymakama ulaştık, cenazenin defni için "Bu bizim görevimiz değildir." diyor. Şimdi, buradan İçişleri Bakanına soruyorum: Kürt düşmanı olan bu yöneticileri, başta Ağrı Valisi olmak üzere -yolu açık olmasın, bugün tayini Giresun'a çıktı, iki yıldır o kente kan kusturuyor, o kentte kaymakamlar ondan destek alıyor- nerede bir cenaze olursa "Bu bizim görevimiz değil." diyor ve araç vermiyorlar, mezar kazmıyorlar. Kürt ne yapsın? Yani, cenazeyi karın içine gömsün, kurda kuşa yem mi olsun? Buradan İçişleri Bakanına sesleniyorum: Kürt'e düşman olanları Kürt coğrafyasında...

BAŞKAN - Sayın Nazırlı...

33.- Elâzığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı'nın, Elâzığ'ın merkez mahallelerindeki kentsel dönüşüme ilişkin açıklaması

MAHMUT RIDVAN NAZIRLI (Elâzığ) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tıpkı insanlar gibi şehirlerin de bir kaderi vardır. Şehirlerin kurulduğu coğrafya, sahip olduğu altyapı ve ulaşım imkânları o şehirlerin kaderinin şekillenmesinde aktif rol oynar. Ne yazık ki ülkemiz bir deprem bölgesi ve maalesef benim şehrim Elâzığ da bu gerçeği yaşayan bir şehir. Asrın felaketinden büyük oranda başımız dik, alnımız ak bir şekilde çıkmayı başarmış olsak da yapacak çok işimizin olduğunun farkındayız. Elâzığ özelinde merkez mahallelerimizin kentsel dönüşümünün hızlı bir şekilde tamamlanması gerekmektedir. İnaniyorum ki en kısa zamanda merkez mahallelerin kentsel dönüşüm meselesini de aşmış olacağız.

Bu vesileyle, başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere Çevre, Şehircilik Bakanımız Sayın Murat Kurum'a ve süreçte emeği geçen tüm çalışma arkadaşlarımıza huzurlarınızda teşekkür ediyorum. AK PARTİ olarak kimseyi mağdur etmeyeceğimize dair sözümüzün sonuna kadar arkasında durduğumuzu bir kez daha ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN - Sayın Akay...

34.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, esnaf kefalet kredilerinin faiz oranında yapılan düzenlemeye ilişkin açıklaması

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Başkanım.

Esnaf kefalet kredilerinde faiz oranının 5 Ocak itibarıyla yüzde 20'ye düşürülmesi zor koşullarda ayakta kalmaya çalışan esnaf için önemli bir adım ancak bu düzenlemenin yalnızca yeni kredi kullananları kapsamı ciddi bir adaletsizliktir. Bugün milyonlarca esnaf yüzde 25, yüzde 29 faizle borç ödemeye devam ediyor. Piyasanın durgun, maliyetlerin yüksek olduğu bir dönemde bu yük taşınmaz. Faiz artarken mevcut krediler güncellenmiş, esnaf daha yüksek faiz oranlarıyla ödemeye zorlanmıştır. Faiz düşerken aynı uygulamanın yapılmaması açık bir çifte standarttır. Faiz indirimi, borcu devam eden tüm esnafları kapsamalıdır. Esnafın beklentisi net; eşitlik istiyor, aksi hâlde indirimler sahada karşılık bulmaz. Düzenleme gecikmeden düzeltilmeli ve esnaf korunmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Alp...

35.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Tarım Kredi Kooperatiflerine ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Başkanım, acaba Tarım Kredi Kooperatifleri batmış olabilir mi? Tarım Komisyonu üyesi milletvekilleri bu konuyu bir çalışabilirler mi? Çünkü bakın, burası Yozgat'ın Boğazlıyan kazasında bir çiftlik efendim, 6 bin baş kapasiteli çiftlik, çok modern bir tesis, Tarım Kredi Kooperatifine ait; ilana çıkarmış, çiftliği satıyormuş. Şimdi, Tarım Kredi Kooperatifinin bir Genel Müdürü vardı, göreve geldiği zaman "Ben embriyo transferiyle bir ineği senede 15 kere doğurtacağım." diyordu. Görevde olduğu süre boyunca malı da satmış, davarı da satmış, şimdi çiftlikleri de satıyor, Kooperatifi de batırmış. Benim Kars Merkez Boğazköy'de Bülent Cihantimur diye bir hemşehrim az önce beni aradı, Tarım Kredi Kooperatifine gitmiş, BAĞ-KUR borcu var diye kredi vermemişler kendisine, üstelik sübvansiyon da uygulamamışlar. Çiftlikleri batıran, Tarım Kredi Kooperatifini batıran Genel Müdürün görevden alınmasını talep ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Grup Başkan vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz YENİ YOL Partisi Grup Başkan Vekili, Mersin Milletvekili Sayın Mehmet Emin Ekmen'e aittir.

Sayın Ekmen, buyurun.

36.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Demokrat Partinin kuruluş yıl dönümüne ve çok partili hayata, sanal bahse ve kumara, milletvekillerinin parti değiştirmesine ilişkin açıklaması

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Bugün, 7 Ocak 1946, Demokrat Partinin kuruluşunun yıl dönümü. Biz de Demokrat Partinin kuruluşunun yıl dönümünü İzmir Milletvekilimiz Haydar Altıntaş'ın şahsında kutluyoruz, tebrik ediyoruz.

Türkiye'de çok partili hayata geçiş ve o günden bu yana başta darbeler olmak üzere, yaşanmış bütün kesintilere rağmen çok kısa sürede tekrardan sandığın seçmenin önüne konması ve demokratik bir olgunluk içerisinde tekrardan seçimli demokrasilere geçilmesi şüphesiz Türk demokrasisinin en önemli ve en güçlü yanlarından biridir. Tabii ki Demokrat Partinin kuruluşu... Çok partili hayat deyince cumhuriyetin kurucu kadrolarının -tek parti döneminin- kendi iradeleri ve rızalarıyla çok partili hayata geçişi yarattıkları gibi çok partili hayata geçişte seçimlerde görevlerini, koltuklarını devretmekten gocunmamalarının da o günkü demokratik olgunluk olarak kayda geçmesinin belirtilmesi gerekiyor. Gariptir ki çok partili hayat, demokrasi ve siyaset üzerinde literatüre en çok katkı üretmiş siyasi gelenekten gelen AK PARTİ'nin bugün için sandıkta bu görevi devredip devretmeyeceğine dair tartışmaların varlığı hiç değilse seçimde böyle bir endişenin varlığı da tarihin bir cilvesi olsa gerek.

Sayın Başkanım, biz defalarca kez burada sanal bahisten, kumardan -bakınız, yasa dışı kumar demiyoruz- yasal kumardan bahsettik. Genel Başkanımız Sayın Ali Babacan 1 Ocak sabahında sanal bahis ve kumarın bitirildiği bir Türkiye'ye uyanmanın mümkün olduğu inancıyla Sayın Cumhurbaşkanına çağrıda bulundu ve âdeta "Sanal bahis ve kumarın fişini çekin, bu işi bitirin." dedi. "Sanal bahis" ve "kumar" denildiğinde birçok kişinin aklına yasa dışı kumar ve bahis geliyor ama hayır, Türkiye'deki insanların yurt dışına kumar için gitmesine gerek kalmayacak bir şekilde yasal kumar ve bahis seçenekleri yüzlerce adede ulaşmıştır ve bunlar bizzat iktidar eliyle, bizzat AK PARTİ döneminde yaşanmıştır. Bu kadar büyük değerler savunusu yapan, siyasette değerlere bu kadar vurgu yapan bir AK PARTİ ve bunların taşıyıcı rolü iddiasında bulunan Sayın Cumhurbaşkanının döneminde tıpkı ailedeki çöküş gibi, tıpkı uyuşturucudaki yaygınlık gibi sanal bahis ve kumarın da bu hâle gelmesi izahı kabil olmayan bir durumdur. Bunun

engellenebilecekken engellenmiyor oluşu da bu toplumsal çürüme ve çöküşe birilerini zengin etmek ve birilerine servet transfer etmek için göz yumulduğunu göstermektedir.

Bugün bazı milletvekillerinin transferi gerçekleşti. Bunun siyaseten ahlaka uygunluğunu, daha önce Sayın Cumhurbaşkanının "Madem partiden istifa ediyorlar, o zaman milletvekilliğinden de istifa etsinler." dediğini hatırlatmaya gerek duymuyoruz ama AK PARTİ galiba tarihe milletvekili transferlerinden çok, yarattığı servet transferiyle geçecektir; kur korumalı mevduat programından başlayın bu sanal bahis ve kumar işlemlerine kadar.

Bakin, şöyle basitçe bir Google'lama yaptığınızda karşınıza çıkan ilk birkaç haber: "53 yaşındaki kişi Çatalan Barajı'na atlayıp intihar girişiminde bulundu." "58 yaşındaki kadın maket bıçağıyla boğazı kesilerek öldürüldü." Çünkü çocuğunun sanal kumar ve bahis borcu vardı. "Eskişehir'de ambulans şoförü borcunu kapatmak için 72 yaşındaki Safnaz teyzeyi darbederek öldürdü ve parasına el koydu." "Antalya Kepez'de Durmuş Ali babası İsmail Ç.'yi pompalı tüfekle öldürdü." Çünkü sanal kumar ve bahis borcu vardı. "Diyarbakır'da banka müdürü bahis borçlarını kapatmak için tam 4 milyon lirayı transfer ederek zimmetine geçirdi." "Aksaray'da emekli astsubay eşiyle birlikte intihar etti." Gencecik yaşta, biri 47, biri 46; emekli olduğuna bakmayın. Ve buna benzer yüzlerce örnek. Yine, Emniyet teşkilatı içindeki artan intiharlarda da bu sanal bahis ve kumar bağımlılığının ve rakamlarının etkili olduğu söyleniyor. Bizzat Yeşilayın verilerine göre 2024 yılında yapılan başvuruların yüzde 37'si sanal bahis ve kumar bağımlılığı üzerine. Yine, İstanbul Büyükşehir Belediyesine bağlı olarak faaliyet gösteren SUDEM'e de 2025'in ilk yedi ayındaki bağımlılık başvurularındaki kumar bağımlılığının yüzde 30 olduğu tespit edilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin lütfen.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Bütün bu acı tabloya dün bir video yayınlarak intihar eden Çankırı'nın Ilgaz ilçesindeki Şafak Çelik Öğretmenin videosu damga vurdu. Şafak Öğretmen videosunda "Sanki ben değildim, başka birisiydi." diye bahsediyor kumar oynayan Şafak'tan. "Çok büyük bir hata, geri dönüşü olmayan bir yol; annemin evini sattım ve bu yolda harcadım. Hakkınızı helal edin." diyor ve intihar ediyor. Yasa dışı bahis operasyonlarıyla medya meşgul ediliyor ama bu operasyonun esas bilgilerinin de Avrupa'dan geldiği iddia ediliyor yani Türk savcılıklarının ürettiği bir soruşturma olmadığı iddia ediliyor.

Yarım yamalak tedbirlerle bu iş olmaz Sayın AK PARTİ'li arkadaşlarımız, net bir siyasi irade lazım. Bütün sanal bahis, kumar trafiği BDDK üzerinden gerçekleştiriliyor, Türk bankacılık sisteminin dışında bir para transferi söz konusu değil. Sigara reklamı yasak, içki reklamı yasak ama her türlü bahis, kumar reklamı serbest; reklam ağları yasaklanmalı diyoruz. Devlet izniyle kumar oynatılıyor, devlet izniyle ve devlet eliyle kumar oynatılıyor ve bu patronların hepsi, maalesef medya organları satın alınıp borçlarını da devlete ödememiş kişiler; kumar eliyle zengin oluyorlar ama Ziraat Bankasına olan kredi borçlarını ödemiyorlar. Bir kumar, bir bahis oyunu için bir özelleştirme yapılıyor, sonra aynı kişinin bu imtiyaz üzerinden yüzlerce bahis, kumar, değişik değişik...

Geçen gün Gaziantep Milletvekilimiz Ertuğrul Kaya burada izah etti; Allah aşkına, hangi dakikada kimin sarı ya da kırmızı kart göreceği, hangi dakikada oyunun duracağı üzerine bahis oynatılabilir mi? Resmen oyunculara, resmen hakemlere "Gidin, bu melanete bulaşın ve bu şekilde bu oyunların, bu liglerin üzerinde bir gölge oluşturun." deniliyor. Yazık değil mi Allah aşkına? Nice canlar gidiyor, nice ocaklar sönüyor. Buradaki kayıtsızlığınızı... Bahadır Bey, Halil Bey, vicdanına inandığımız insanlarsınız; bu, sanal bahis ve kumardaki, aile programlarındaki, gündüz kuşağındaki kayıtsızlığı bize nasıl açıklayacaksınız? Gelin, toplumun değer yargılarını, gelin, toplumun ahlak yargılarını ortadan kaldıran bu gidişata bir dur diyelim. Burada siz varsınız, tabii ki sözümüzün muhatabı Sayın Cumhurbaşkanındır, tabii ki sözümüzün muhatabı AK PARTİ'nin bütün milletvekilleridir; yüreğinde bir vicdan, bir adalet duygusu taşıdığına inandığımız herkeştir. Nasıl buna sessiz kalınıyor, nasıl buna susuluyor? Gerçekten bunun bir izahatı yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Burada konuştuğumuzda bu konuları, bazen AK PARTİ'li dostlarımızdan tebrik bile geliyor. Ya, iyi de siz bizi tebrik etmeyeceksiniz, siz RTÜK'ü yola getireceksiniz, siz Spor Toto Başkanlığı başta olmak üzere her türlü bahis, kumar ve benzeri oyunları yapan kurumları yola getireceksiniz ve burada kimlerin para kazandığı açık. Bunların ellerinde tuttuğu medya holdinglerinin yapacağı üç beş saatlik propagandaya tenezzül etmeyeceksiniz.

Birçok konu var ama gerçekten bu konunun başka bir vesileyle de gölgelenmesini istemediğim için sözümü burada kesmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Ekmen.

İYİ Parti Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Balıkesir Milletvekili Sayın Turhan Çömez.

Buyurun lütfen.

37.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Çorum'da esnafılık yapan Murat Kırıcı'ya, tarımda girdi maliyetlerine ve gübre meselesine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Saygıdeğer milletvekilleri, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

"Düşünce açıklamak suç olamaz. Şiddet içermeyen fikir açıklamaları cezalandırılmaz. Devlet düşünceyi değil suçu kovuşturur. Eleştiri ve muhalefet demokratik hayatın temelidir." Bunları ben söylemiyorum; bunlar, AK PARTİ kurulurken 2001 yılında partinin programına konulmuş vaatler ve bu vaatlerle AK PARTİ o dönemde iktidara geldi, yirmi üç yıldır da iktidarını sürdürüyor. Peki, bugün geline nokta -gazetecilerden hiç bahsetmeyeceğim- geçtiğimiz günlerde Çorum'da Murat Kırıcı adında bir esnafımız çıktı dedi ki: "Durumumuz kötü, dönün şu sokağa bir bakın, bomboş. Esnaf kan ağlıyor, esnafın dükkânları boş. Siftah yapamadım, fiş kesemedim." Kendi ifadesi bu. Sonra da fiş kesemediği için Maliye Bakanı göndermiş Maliye bürokratlarını, dünya kadar ceza kesmişler. "Satış yapmadan ceza kesildi." diye feryat ediyor ve ondan sonra da Sayın Şimşek'e sitem ederek diyor ki: "Önce

ekonomiyi nasıl yönettiğinize bakın, sonra esnafla uğraşın." Şimdi, bunun neresi suç Allah aşkına? Feryat eden bir esnaf kardeşimiz, satış yapamamış, isyan ediyor, derdini anlatıyor; kime derdini anlatsın? Gidip bir AKP'li siyasetçinin kapısını çalsa cevap alamayacak, Maliye Bakanlığına gitse cevap alamayacak, çıkmış bir video yayınlamış; bunun neresi suçtur Allah aşkına? Apar topar Emniyeti göndermek, adamı almak, derdest etmek, ondan sonra ifadesini almak. Ya, siz böyle bir Türkiye mi hayal etmiştiniz? Böyle bir Türkiye vaadiyle mi iktidara geldiniz? Böyle bir uygulama olur mu? Hakikaten gerçeklikten kopmuşsunuz.

Bakın, müteaddit defalar ifade ettim, bir kere daha söylüyorum: Elinizi vicdanınıza koyun, gelin, beraber sahaya çıkalım; köylere gidelim, esnafla konuşalım, özellikle hayvan yetiştiricisiyle konuşalım, emekliyle konuşalım; akşam saat beşten, altıdan sonra gelin, çarşıya pazara gidelim; bakın size ne söyleyecekler. Allah aşkına, uzaklaşmayın bu kadar toplumdan, toplumun gerçekleriyle yüzleşin, milletin derdine tepeden bakmayın, yok farz etmeyin. Belki de şunu hatırladınız: Anlıyorum, iktidara geldiğiniz dönemde bir esnaf yazar kasa atmıştı, herhâlde bu sizde bir travma oluşturdu, o yazar kasadan dolayı endişe ediyorsunuz ama korkmayın; esnaf konuşsun, vatandaş konuşsun, köylü konuşsun, insanlardan endişe etmeyin; dinleyin, kulak kabartın. Yürümelerden korkmayın, insanların yürümesinden, sizi eleştirmesinden korkmayın, bunlardan istifade edin. Bakın, bir kere daha söylüyorum: Balıkesir'de aynı tabloyu yaşadım; caddeler, sokaklar bomboş, esnaf feryat ediyor; onlara kulak kabartın, içlerinde bulundukları o vahim duruma lütfen kulak kabartın. Alıp götürüp savcılığa ifade almak yerine, iki satırlık bir şikâyet videosu üzerinden soruşturma başlatmak yerine lütfen milletinle hemhâl olun, bu milletin içinde bulunduğu duruma lütfen kayıtsız kalmayın diyorum.

İkinci bir konu değerli arkadaşlar, gübre meselesi. Bakın, şu anda Türkiye'nin en temel problemi gıda enflasyonudur. Genel enflasyon yüzde 31, dün anlattım, dünyada 4'üncü sıradayız; altımızda Güney Sudan var, Myanmar var ama gıda enflasyonunun bu kadar yüksek olması çok vahim bir problemdir ve bunun da sebepleri var. Bütçe konuşmamda da ifade ettim, sebeplerin başında girdi maliyetleri vardır; gübre, mazot, zirai mücadele ilaçları, işçilik, enerji vesaire. Bunlarla ilgili yirmi üç yıldan beri yapmanız gereken hiçbir şeyi yapmadınız ne yazık ki. Bugün çiftçi kan ağlıyor, köylü kan ağlıyor, hayvan yetiştiricisi kan ağlıyor. Avrupa'da 15 veya 14 dolar olan et Türkiye'de 20 dolar olmuş; maalesef, birçok ürün, birçok gıda Türkiye'de Avrupa fiyatlarını geçmiş durumda. Niye? Çünkü tarımda girdi maliyetlerini büyük ölçüde dışarıya bağımlı hâle getirdiniz ve şu anda tarım çöküyor. Tarım sahasında, tarımda çalışan çiftçimizin sayısı azaldı, köyler boşaldı; hayvan yetiştiricisi sayısı azaldı ve ne yazık ki üretim miktarında da ciddi azalmalar söz konusu.

Şimdi gübre konusuna geleceğim. Bakın, yine burada yaptığım konuşmada, geçtiğimiz beş yıl içerisinde, gübre fiyatlarının tam 10 kat arttığını söyledim. Net rakamı vereyim: 2011-2025 arasında DAP gübresi 142 liradan 1.770 liraya çıkmış yani artış yüzde 1.146. Bunun sebebi ne biliyor musunuz? Bunun sebebi şu: İktidara gelir gelmez ilk yaptığınız iş gübre fabrikalarını özelleştirmek oldu ve inanılmaz bir rant alanı açtınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Gemlik Gübreye ilgili -o zaman sizin sıralarınızda siyaset yapıyordum- itiraz raporlarım o dönemde Sayın Başbakanın, şimdi Sayın Cumhurbaşkanının arşivinde hâlâ vardır. "Yapmayın bunu, birilerine bu ülkenin gübre fabrikalarını peşkeş çekmeyin. Bunun faturasını çiftçi ödeyecek. Rant alanı açmayın." diye müteaddit defalar ikaz ettim. Geline nokta, gübre fiyatları aldı başını gitti ve çiftçi artık tarlasına gübre atamaz ve tarlasını ekemez hâle geldi. Buradan nereye geleceğim? Geçtiğimiz aylarda bölgemde yaptığım ziyaretlerde köylüler yolumu kestiler ve dediler ki: "Sayın Vekilim, biz tarlaya attığımız gübreden netice alamıyoruz." "Hayırdır, niye netice alamıyorsunuz?" dedim. "Eskiden attığımız gübreden sonuç alıyorduk fakat şimdi attığımız gübre netice vermediği için, hiçbir işe yaramadığı için bir daha atıyoruz, bir daha atıyoruz." dediler. Ben bunu anlamakta zorlandım, sonra bir araştırma yaptım ve Tarım Bakanlığının Ankara'daki akredite laboratuvarıyla görüştüm, dedim ki: "Ben size Türkiye'nin muhtelif yerlerinden gübre toplayıp getireceğim. Bu gübreleri analiz eder misiniz, bana resmî rapor verir misiniz?" "Olur, yaparız." dediler ve formel yollardan Türkiye'nin muhtelif fabrikalarının gübrelerini resmî olarak topladım, götürdüm, buraya teslim ettim. Sonuçlar elimde ve ne yazık ki, maalesef gübrelerin önemli bir kısmının ya içerisindeki muhteviyat değiştirilmiş ya da sahte. Sayın Yenişehirlioğlu, raporlar burada; bakın, bu ülke bunu hak etmiyor. Çiftçiyi mahvettiniz, köylüyü mahvettiniz, hayvan yetiştiricisi can çekişiyor; köyler boşaldı, çiftçi yaşı 58, hayvan yetiştiricisi yaşı 56, gençler kalmadı köyde; Balıkesir'de arazilerin üçte 1'i sahibi belli olmayan firmalara satıldı. Sizin vazifeniz köylüyü korumak değil mi, sizin vazifeniz çiftçiyi korumak değil mi? Zaten çiftçinin hak ettiği yüzde 1'lik, gayrisafi millî gelirden yüzde 1'lik oranı vermiyorsunuz. Gübre fiyatları aldı başını gitti, 10 kat artmış. Ya, Allah aşkına, devletin vazifesi nedir? Devletin vazifesi denetim yapmak değil midir; çiftçinin, köylünün hakkını, hukukunu korumak değil midir? Resmî raporlar elimizde, Türkiye'yi sahte gübreyle mahkûm ettiniz. Daha önceden bu konuda müteaddit defalar haberler yapıldığını biliyorum ama Tarım Bakanlığının son derece kayıtsız ve ilgisiz kaldığını da biliyorum. Raporlar elimde, suç duyurusunda bulunacağım, Tarım Bakanlığını görevini yapmaya çağırıyorum. Ne işe yararsınız siz? Dünya kadar ihbarda bulunuyoruz, dünya kadar bilgi veriyoruz; yaptığınız bir tek şey var, beni mahkemeye veriyorsunuz. Ne zaman bir ihbar yapsam, ne zaman bir konunun üstüne gitsem mahkemeye veriyorsunuz. Gene verin ama ben bu kez bu raporları götüreceğim, suç duyurusunda bulunacağım; hem vazifesini yapmayan Tarım Bakanlığını ihbar edeceğim hem de bu gübre fabrikalarını ihbar edeceğim. Anadolu köylüsünü, Türk çiftçisini, Türk köylüsünü gübre fiyatlarıyla zaten perişan ettiniz; sahte gübreyle bu milletin hakkına, hukukuna göz dikilmesine müsaade etmeyin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Son bir dakika istirham ediyorum.

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Allah aşkına, sahte gübre nedir ya? Bakın, bu kürsüden, bu Meclis çatısı altından müteaddit defalar söyledik: Yurt dışına ihraç ettiğimiz ürünlerin üzerinde kalıntı var. Kalıntının sebebinin gayet iyi biliyoruz. Yine, yılbaşından beri dünya kadar ürün Avrupa'dan geri döndü. Niye? Üzerinde kalıntı var? Neden kalıntı var? Çünkü zirai mücadele ilaçları denetimsiz; Çin'den gayriresmî veya kaçak yollarla geliyor, İran'dan, Irak'tan kaçak yollarla geliyor. Avrupa'nın onaylamadığı pestisitleri bu ülkede kullanıyoruz. Yakında onlarla ilgili de bir çalışma yapacağız. Ama bu gübre meselesi son derece önemli.

Sayın Yenişehirlioğlu, göreve gelir gelmez ilk yaptığınız iş Gemlik Gübreyi peşkeş çekmekti. 600 milyon dolarlık Gemlik Gübre Fabrikasını -Sayın Erdoğan'ın masasında, arşivinde verdiğim raporlar hâlâ duruyor- 85 milyon dolara beş yıl vadeyle sattınız ve fabrikanın içindeki ham maddenin fiyatı bundan daha fazlaydı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Ne olursunuz, bitireceğim, bir dakika... Bir daha istemiyorum, istirham ediyorum.

BAŞKAN - Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bugün, gübre fabrikaları denetimsiz. Şu anda Türkiye'de yılda 7 milyon tona yakın gübre tüketiliyor, 3 milyar dolara yakın gübre harcamamız var. Ham maddenin önemli bir kısmı yurt dışından geliyor. Belli ki bu açgözlü çeteler ithal ettikleri ürüne para vermemek için gübrenin içerisindeki muhteviyatı çalıyorlar. Yazıklar olsun diyorum! Türk çiftçisinin hakkını korumak için elimden geleni yapacağım.

Sayın Yenişehirlioğlu, lütfen, vaziyet edin, Tarım Bakanlığı bu konunun üstüne düşsün. Resmî raporlar elimde, arzu ediyorsanız size de vereceğim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sayın Sezai Temelli.

Sayın Temeli, buyurun.

38.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Halep'te yaşananlara, emekli aylıklarına ve asgari ücrete, futboldaki bahis ve şike skandalına, 5 Ocak 2020'de kaybolan Gülistan Doku'ya ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Halep'te Şeyh Maksut ve Eşrefiye Mahallelerinde şu ana kadar 7 sivil katledildi, 46 sivil yaralanmış durumda. Mahalleler HTŞ'ye bağlı çeteler ve SMO çeteleri tarafından kuşatılmış durumda ve bir katliama hazırlık yapılıyor. Âdeta, bu 2 mahalle yakında bir Gazze'ye dönüşebilir ve manidar ki dün, Suriye Devleti ile İsrail, Paris'te bir anlaşma yaptı. Bütün bunlara baktığımızda Şam'da olup bitenleri anlamaya çalışıyoruz, Türkiye'nin dış politikasını anlamaya çalışıyoruz ve bu gelişmeler ışığında bu sessizliğe bir anlam veremiyoruz. Bir an önce, ateşkes konusunda ve bu katliamın önüne geçilmesi konusunda iktidar üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmek zorundadır. Bütün garantör devletlere buradan sesleniyoruz: Bakın, bu denli bir katliama, soykırıma gidecek bir saldırıya karşı sorumluluk gereği hemen açıklama yapmak ve bu saldırılara engel olmak zorundasınız. Karşı karşıya olduğumuz risk bu kadar yüksektir. Bakın, 10 Mart Mutabakatı vardır ve sonrasında 1 Nisanda yapılan anlaşma vardır; bu mahallelerde asayişin nasıl sağlanacağına yönelik önemli adımlar atılmıştır. Bunu yok sayarak bugün bu mahalleleri kuşatmak; tanklarla, toplarla, tüfeklerle kuşatmak aslında kabul edilebilecek bir şey değildir. Bu insanlık suçunu şu anda hemen durdurmak zorundayız. Biz bunu söylerken Anadolu Ajansı nasıl bir haber yapıyor biliyor musunuz şu anda, girip baktığınızda, diyor ki: "SDG'ye bağlı güçler sivilleri öldürüyor." El insaf, ayıptır, utanın biraz! Dolayısıyla orada ne olupbittiğini çok iyi biliyorsunuz. Nereden mi biliyorsunuz? Afrin'den biliyorsunuz çünkü orada yaşayan insanlar Afrin'den oraya göç etmek zorunda kaldı. Aynı haberleri Afrin zamanında da yaptınız, şimdi utanmadan bu haberleri Anadolu Ajansı olarak yapmaya devam ediyorsunuz. Mutabakata sahip çıkmak gerekiyor, mutabakatın önünü açmak gerekiyor, 1 Nisan Anlaşması'na sahip çıkmak gerekiyor, Suriye halklarının bir arada demokratik bir Suriye'de yaşayabilmesinin olanaklarını yaratmak gerekiyor. Oysa burada ne yapılıyor? Savaş çığırtkanlığı. Ne için? Suriye bir daha mı savaşa sürüklensin? Orada insanlar yine mi katledilsin? Milyonlarca Suriyeli yerinden yurdundan mı olsun? Bir arada yaşama iradesini açığa çıkartmak varken bu çetelerin aklıyla hareket etmek kime ne yarar sağlar? Bunu bir an önce durdurmak gerekiyor. Burada, geçen yıl, en az 12 defa, her ay 1 kez olmak üzere İsrail'i kınadık, hep beraber kınadık çünkü "İsrail'in Filistin halkına yaptıkları kabul edilemez." dedik. Şimdi, o İsrail'in Suriye üzerinden geliştirdiği politikalara karşı âdeta süt dökmüş kedi gibi sessiziz, süt dökmüş kedi gibi sessizlik hâkim. Neden? Hani İsrail'e karşıydık, hani soykırımlara karşıydık? Dolayısıyla Filistin halkı söz konusu olunca bu duyarlılığı gösterenler Kürt halkı olunca neden bu sessizliğe bürünüyor? Bu, kabul edilebilir bir şey değil. Burada Suriye halklarının bir arada yaşama iradesinin yolu demokratik Suriye'den geçer, oradaki özgürlüklerden geçer. Dolayısıyla da bu saldırganlığa bir an önce "Dur!" deme zamanı gelmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, bir başka büyük sorun -biliyorsunuz- emekli aylıkları, daha doğrusu tüm emekçileri kapsayan bir yoksulluk meselesi. Sayın Bakan açıklama yapıyor, Çalışma Bakanı, diyor ki: "En düşük emekli aylığı üzerinde bir çalışma yapıyoruz, bir düzeltmeye gideceğiz." 18 bin lirayı herhâlde düzeltme düzeltme 19 bin lira yapacaklardır fakat durum o kadar vahim ki şu anda ortalama emekli maaşı 30 bin lira Türkiye'de, açlık sınırı 30 bin liranın üzerinde yani en düşük emekli aylığı açlık sınırının 10 bin lira altında. Aslolan, tüm emekli aylıklarının düzeltilmesidir. Dolayısıyla da en düşük emekli aylığı açlık sınırının üzerine çıkartılmalı, bir taban aylığı olarak ele alınmalı ve diğer emekli aylıkları da buna göre düzenlenmelidir. Bu ancak ve ancak insanların bir nebze olsun nefes almasına vesile olabilir fakat bu yapılmıyor, bu yapılmadığı gibi ortalama emekli aylıkları açlık sınırının altında, ortalama ücretler 40 bin lira, asgari ücret de açlık sınırının altında.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun lütfen

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Şimdi bu rakamları söyledimizde "Bu rakamların bir sahiciliği yok." diyorlar. Var. Bu rakamlar hem Türkiye'deki birçok araştırma kurumu tarafından hem birçok sendika tarafından hem de uluslararası ölçütlerle tespit edilmiş rakamlar. Bu rakamların bütün çıplaklığıyla ortada olduğu bir durumda hâlâ bu rakamları yok sayıp insanları sefalet mahkûm etmenin hiçbir gerekçesi olamaz. Kaynak var mı? Var. Kime var? Sermayeye var. Siz biraz da sermayeden alın bu kaynakları, yoksul halka, emekliye, emekçiye dağıtın ama burada da tam tersi yapılıyor; burada da hani "Çok kazanan çok, az kazanan az vergi alalım; vergi adaleti ile gelir dağılımı adaletini düzenleyelim." denen bir zihniyet yerine "Az kazanan çok alalım, vergi yükünü onların sırtına yikalım; çok kazananı teşvik verelim, vergi harcaması yapalım, kredi verelim." deniyor. Bu mantıkla, işte, gelir dağılımı adaletsizliği bu denli ciddi boyutlara varmış durumda. Bu vergi yükü adaletsizliği, bu gelir dağılımı adaletsizliği, bu ücret adaletsizliği

sonuçta bu toplumu çok ciddi bir krize, yaşanamaz bir hâle sürüklüyor. Bu krizi çözmek zorundayız. Bu krizin çözümü adaletli bir toplumdan geçiyor. Dolayısıyla da bir an önce bu konuda sahici, gerçekçi düzenlemelere ihtiyacımız var. DEM PARTİ olarak, geride bıraktığımız bütçenin bu meseleye çare olmayacağını biliyoruz ve acilen bir ek bütçe yapma çağrısını buradan dile getiriyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biliyorsunuz, futbolda ara transfer dönemi. İktidar etkilene etkilene bu işten etkilenmiş, futboldaki gibi transfer çalışmaları yapıyor. Ama futbola baktığında etkileneceği şey bu olmamalıydı; futbolun içinde bulunduğu kirliliği çözmekten dolayı bir adım atmalıydı, harekete geçmeliydi. Evet, futbol ciddi bir kirlilik içinde.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; abartmıyoruz, futboldaki bahis ve şike skandalı ciddi boyutlardadır. Gençlik ve Spor Bakanlığından hâlâ bir açıklama yok. Hâlâ herhangi bir müfettiş görevlendirmesi yok. Adalet Bakanlığından herhangi bir açıklama yok. Futbol Federasyonu Başkanı 3 futbolcu, 10 hakem üzerinden meseleyi örtbas etmeye çalışıyor. Bu ülkede, büyük kulüpler bu yasa dışı bahis firmalarıyla sözleşme imzalamış, rezaletin boyutu bu denli büyük ama dönüp baktığınızda ses çıkmıyor. Neden? Çünkü futbol, iktidar için önemli bir sektör. Neden?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Tüm bu sorunların üzerini, işte, futbol arenasıyla örttebiliyorsunuz; örtemezsiniz. Bu kirlilik, futboldaki bu kirlilik aslında bugün içinde bulunduğumuz adaletsizliğin başka bir yönüdür.

Son olarak, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; altı yıl oldu, altı yıldır sormaya devam ediyoruz, yine soruyoruz: Gülistan Doku nerede? Evet, Gülistan Doku, 5 Ocak 2020'de Dersim'de kayboldu ve hâlâ bulunamadı ve biz ısrarla sormaya devam edeceğiz çünkü bu olayın da üstü örtbas edildi. Bu olaya karışmış olanlarla ilgili herhangi bir soruşturma, herhangi bir kovuşturma gerçekleştirilmedi ve maalesef, Gülistan Doku'ya hâlâ ulaşılmış değil. Ailesi de sevenleri de bizler de bu soruyu sormaya devam edeceğiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve İstanbul Milletvekili Sayın Gökhan Günaydın.

Buyurun lütfen. (CHP sıralarından alkışlar),

39.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Cumhurbaşkanının açıkladığı Genç İstihdam Hamlesi'ne, KYK burs ve kredilerine yapılan zamma, girdikleri mülakatlarda elenen 3 gence ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; evet, 85 milyon nüfusumuzun yaş ortalaması 35'i bulmuş durumda. 15 ila 24 yaş arasında bu memlekette 13 milyon gencimiz yaşıyor. Türkiye'de çok ciddi sorunlar var ancak özellikle genç arkadaşlarımızın sorunları bir çığ gibi büyüyor. Bu çerçevede, AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı, bir Genç İstihdam Hamlesi başlatacaklarını söyledi, şöyle söylüyor: "18-25 yaş arası gençlerin ilk altı aylık maaşları devletçe karşılanacak, ilk sigortalarını başlatarak altı aya kadar tüm sigorta primleri devlet tarafından karşılanacak." E, bu, güzel. Peki, şöyle küçük bir sorun var: Bunu işverenle anlaşarak yapmışsın ama memlekette en önemli istihdam alanlarından olan tekstil Mısır'a kaçıyor, otomotiv yan sanayisi Fas'a kaçıyor yani bu çocukların çalışacakları iş yeri bırakmıyorsun ki sen bu projeyi uygulayabilesin. Uygula, uygulamayı takip edeceğiz geriye kalan zamanında. Başka bir şey daha söylüyorsun: "Her gence günlük 1.375 TL cep harçlığı vereceğiz." Yani bu, otuz günde aylık 41.250 TL olarak hesaplanabilir. Ben buradan bizi izleyen bütün genç arkadaşlarımıza açık bir çağrı yapmak istiyorum: Takip edin; size AKP günde 1.375 TL harçlık vereceğini söylüyor, "Harçlığı aldım." diyenler bize ulaşsınlar, "Bana harçlık marçlık gelmedi." diyenler de bize ulaşsınlar. Böylece akı ve kararı ortaya çıkaralım hep beraber.

"İŞKUR Gençlik Programı üzerinden bunu yapacağız..." Bir şey daha var, "ev genci" ifadesi inciticiymiş, Erdoğan bunu diyor: "Ev genci" ifadesi incitici. Yirmi üç yılı gerinizde bıraktınız. 15 ila 29 yaş arasında 5 milyon gencimiz ne okulda ne işte; ya, seni bu gerçek incitmiyor da bunun adını "ev genci" olarak koymak incitiyor öyle mi? 1 milyonun üstünde atanamayan öğretmen var, 10 binlerce mülakat mağduru çocuk var; bunlar seni incitmiyor da "ev genci" ifadesi seni incitiyor öyle mi? Bak, OECD'nin bir tanımı var "NEET" deniyor buna yani "Not in Education, Employment or Training" İster "ev genci" de, ister "eğitimde, istihdamda ve çalışmada olmayan gençlerin sayısı" de; bunlarda Türkiye, Avrupa'da yüzde 30'a 1'inci durumda, Avrupa ortalaması burada yalnızca yüzde 11; incineksen bundan incin. Bu kadar çocuğun hayatını nasıl bu hâle getirdin? Bundan incin. (CHP sıralarından alkışlar)

Yirmi beş yıldır el üstünde tutulması gereken gençlerimizi, içeride onlara hayat hakkı tanımayarak, ayrıca "Giderlerse gitsinler." diyerek âdeta ülkeden kovdunuz. "Kindar nesil yaratacağız." diyerek çocuklarımızı da böldünüz ve bundan sonra hayalleri, umutları çalınmış bir gençlik yaratınız.

Şimdi, KHK burs/kredi miktarını 4 bin TL'ye çıkardınız. Vallahi gerçekleri çarpıtma konusunda üstünüze yok. Diyorsunuz ki: "Biz geldiğimizde 45 liraydı." Ee? "Şimdi 4 bin lira yaptık." Yahu, sen geldiğinde, doğru, burs 45 liraydı, yalnız asgari ücret de 184 liraydı yani burs/kredi asgari ücretin dörtte 1'i kadardı. Şimdi, yeni 4 bin lira yaptın, 28 bin liralık asgari ücretin ancak altıda 1'ine kadar burs gelebiliyor. Ne anlatıyorsun? Satın alma gücü itibarıyla çocukların ellerine geçen para geriye gitmiş. Valla, altın hesabı yaparsak bu bursla 2002'de 2,14 çeyrek altın alınabiliyorken şu anda 0,39 çeyrek altın alınıyor. (CHP sıralarından alkışlar) Valla, altını maltını bir tarafa bırakalım, 4 bin lirayı 30'a bölersen günde 133 lira yapıyor. Çocuk bir tas çorba içebiliyor mu, içemiyor mu, buna bak. İncineksen buna bak! İncineksen çocukların bu hâline bak! (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, sevgili arkadaşlar, İstanbul Büyükşehir Belediyesini yatıp kalkıp her türlü iftiralarla ortaya koyarsınız. 2019'da İstanbul Belediyesini CHP kazandığında sıfır yurt vardı. Şöyle gösteriyorum: Sıfır yurt. Bugün her türlü engellemeye rağmen, arkadaşlarımızı tutuklamanıza rağmen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - ...2025 yılında yurt sayımız 16'ya çıkmıştır, yurt kapasitemiz de 6.232'ye çıkmıştır. Helal olsun bunu yapan arkadaşlarımıza. (CHP sıralarından alkışlar) 2019'da gelir gelmez sıfır burs veriyordunuz vatandaşın çocuğuna, biz 3.200 TL burs vermeye başladık. Bugün kişi başına 20 bin TL burs veriyoruz, 20 bin TL. (CHP sıralarından alkışlar) Peki, kaç öğrenciye burs veriyoruz? 100 bin öğrenciye burs veriyoruz. İBB'deki iktidarımızda 388 bin öğrencimize 4,5 milyar TL burs verdik; bu, filmin fragmanıdır, film yakında gelecek. (CHP sıralarından alkışlar) Ha, siz de burs verdiniz canım, bak, söyleyeyim, siz de burs verdiniz: Siz, milletvekili olan Fatma Betül Sayan Kaya'ya 85.791 dolar burs verdiniz. Siz, bir başka AKP milletvekili Ravza Kavakçı Kan'a 155 bin dolar burs verdiniz. Siz, AKP Kadın Kolları Başkanı Rabia Kalender'e 128 bin euro, yetmedi 9.900 dolar burs verdiniz. Aramızdaki fark bu. Siz yandaşınızı korursunuz, biz vatandaşın çocuğunu koruruz. (CHP sıralarından alkışlar) Sonra ne oldu biliyor musunuz? Bizim arkadaşlarımıza yurt açtığımız için, burs verdiğimiz için dava açıldı, şu anda yargılanıyorlar. Biz bu bursları haksız bir şekilde alıp da üzerine yatanlara suç duyurusu yapıyoruz, haklarında "Kovuşturmaya yer yoktur." diye kararlar çıkıyor. İşte, sizin adaletiniz budur, adaletiniz batsın! (CHP sıralarından alkışlar)

Size 3 arkadaş göstereceğim, 3 arkadaş. Uykularınızın kaçması lazım. Bu çocuğun adı Salih Hızarcı; Erzurumlu, anne-baba çiftçi, Erzurum'un Yakutiye ilçesinde bunlar çiftçilik yapıyorlar. Bu çocuk Gelir İdaresi Başkanlığı Sınavı'nda 143 kişi arasında 1'inci olmuş, 93 puan almış; bunu eleyebilmeniz bir tek yolu var, mülakatta 70 değil, 69 vermek, 69 vermişsiniz ve bu çocuğu mülakatta elemişsiniz. Utanmıyor musunuz be kardeşim, utanmıyor musunuz?

Bu çocuğun adı Volkan Hacımahmutoğlu; Samsun'un Çarşamba ilçesinde babası Çarşamba ile Samsun arasında otobüs şoförlüğü yapıyor, annesi ev kadını. Bu çocuk Adli Yargı Sınavı'nda 20.762 kişi arasında 108'inci olmuş, Adli Yargı Avukat Sınavı'nda 4.446 kişi arasında 11'inci olmuş, bu çocuğu da elemişsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Biz size "Utanmıyor musunuz?" demekten bıktık kardeşim, utanmıyor musunuz?

Emre Pişiren, Adli Yargı Sınavı'nda 23 bin kişi arasında ilk girişinde 8'inci, sonraki iki yıl girişlerinin tamamında 1'inci olmuş; bunuelediniz. Bu çocuğun babası taksi şoförü, annesi ev kadını. Annesi diyor ki: "Beş vakit dua ettim oğluma." Hiçbirinin annesinin, babasının hangi siyasal partiye oy verdiğini merak etmedim, bu çocukların siyasi görüşlerini merak etmedim; sadece bu çocuklara harcanan emeğe, annenin-babanın gözyaşına ben de ağlıyorum. Bu sizi hiç utandırmıyor mu? Bu sizi hiç utandırmıyor mu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Hemen bitiriyorum Başkanım.

Bunu yaparken kendi yeğeninize sınavda torpil yapmaya, kendi kardeşinizi Gaziosmanpaşa Fakültesinde Başhekim yapmaya; Aile Bakanının, Bakan Yardımcısının yeğenini mülakatsız, sınavsız bir haftada devlet memuru yapmaya ve aynı zamanda Trabzon Milletvekiliniz ve Genel Başkan Yardımcınızın kızını Almanya Mainz'da Başkonsoloslukta eğitim ataşesi yapmaya utanmıyor musunuz? (CHP sıralarından alkışlar) Bu çocukların hayali rüyalarınıza girmiyor mu? Bunun hesabının size bir şekilde sorulmayacağını mı sanıyorsunuz? Bu gençlerin, bu çocukların, bu memleketin ahını sizde bırakmayacağız; buradan ifade ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkan, AK PARTİ Grubu yine yok. Grup Başkan Vekillerini bile dinlemiyor Sayın Başkan. Sayın Başkan, böyle bir şey olur mu?

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Sayın Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu.

Buyurun lütfen.

40.- Manisa Milletvekili Bahadır Nahit Yenişehirlioğlu'nun, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, 2025 yılında deprem bölgesinde yapılanlara ve kabul edilen merkezî yönetim bütçesine, görme engelli vatandaşlara, AK PARTİ'ye ilişkin açıklaması

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben sayın milletvekilimizin sunduğu raporların bizatihi takipçisi olacağımı belirtiyorum. Tarım Bakanımızla mevzuu görüşüp, hadisenin ne olup ne olmadığına bakıp kendisine de bilgi sunacağım inşallah.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Teşekkür ediyoruz Bahadır Bey.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2025 yılı Türkiye için sınavlarla yoğrulan ama irade ve eserle kazanılan bir yıl olarak kayda geçti. Deprem bölgesinin ihyası, milletimize verdiğimiz sözün gereğini yerine getirdiğimiz en güçlü başlıklardan birini oluşturdu. 455 bin afetzede ailemizin yuvasına kavuşması güvenin inşaata dönüşmüş hâlidir, bu şehirleri ayağa kaldırmanın ötesinde vatandaşlarımızın geleceğe dair umudunu güçlendiren bir sürecin adıdır. Aynı yıl içinde merkezî yönetim bütçemiz Gazi Mecliste olgun bir müzakareyle kabul edilmiş, milletin refahını önceleyen bir çerçevede yürürlüğe girmiştir. AK PARTİ her bütçeyi olduğu gibi 2025'i de insan odaklı bir perspektifle ele almış; üretimi, istihdamı ve ihracatı destekleyen bir kalkınma rotasında kararlılıkla ilerlemiştir. Bu başarının mimarı, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğidir. Onun ortaya koyduğu vizyon, krizler karşısında sarsılmayan devlet ciddiyetinin, milletle arasındaki güven bağının ve hizmette sürekliliğin teminatıdır. AK PARTİ kadroları bu vizyonu ülkenin dört bir yanında emekle tahkim eden bir sorumluluğu taşımaktadırlar. Türkiye'nin istikametini güçlendiren bu yolculukta milletimize hizmet etme azmimizin daim olmasını diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; toplumumuzun ayrılmaz bir parçası olan görme engelli kardeşlerimizin haklarına, emeklerine ve hayatın her alanında var olma mücadelelerine dikkat çektiğimiz anlamlı bir günü de idrak ediyoruz. Görme engelli

vatandaşlarımızın eğitime, istihdama ve sosyal hayata tam ve eşit katılımı sosyal devlet anlayışının ve insan onuruna verilen değerin en açık göstergesidir. Bu anlayışın temelinde Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ortaya koyduğu güçlü vizyon bulunmaktadır. AK PARTİ iktidarları engelli kardeşlerimizi birer yardım konusu olarak değerlendirmenin ötesinde, toplumun asli öznesi olarak gören bir yaklaşımla hareket etmektedir. Erişebilirlikten eğitime, istihdamdan sosyal desteklere kadar birçok alanda devrim niteliğinde düzenlemeleri hayata geçirdik. Bundan sonra da kapsayıcı ve kuşatıcı bir anlayışla aynı kararlılıkla çalışmaya devam etme kararlılığımızı bir kez daha vurguluyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu çatı altında atılan her adımın adresi bellidir; milletin kalbidir, Türkiye'dir. Bizler bu ülkenin her sokağına, her hanesine, her ferdine aynı muhabbetle bağlıyız. AK PARTİ, yirmi üç yılı aşan hizmet yolculuğunda, millet iradesini kararlılıkla merkezine koymuş; güveni eserle, sözü icraatla tahkim etmiş siyasi ve güçlü bir harekettir. Bugün 11 milyon 543 bin 301 üyeye ulaşan AK PARTİ, Türkiye'nin en geniş gönül sofrasıdır. Bu rakam bir istatistik değil inancın, emeğin ve sadakatin müşterek imzasıdır. Teşkilatlarımız ülkenin dört bir yanında kararlılıkla, geceyi gündüze katarak çalıştı, milletle arasındaki bağı diri tuttu. AK PARTİ, Türkiye'nin birikimini geleceğin iddiasına dönüştüren bir yürüyüştür. Bu yürüyüşte yolumuz uzun, azmimiz taze, istikametimiz de nettir. Cumhur İttifakı'yla birlikte Türkiye'nin gücünü pekiştiren, birliğini koruyan, insanın umudunu büyüten bir sorumluluğu omuzluyoruz. Büyük eserler, sabırla yoğrulmuş emeğin mahsulüdür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Biz de milletimize olan vefamızı çalışarak, üretmek ve hizmet ederek göstermeye devam edeceğiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Sayın milletvekilleri, bir dakika taleplerini karşılamaya devam edeceğim.

Sayın Becan...

41.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın, Yalova'da yaşamını yitiren Avukat Zekeriya Polat'a ilişkin açıklaması

TAHSİN BECAN (Yalova) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Biraz önce Yalova'yla ilgili tekrar üzücü bir haber aldık. SGK kurum avukatı Sayın Zekeriya Polat silahla vurularak maalesef yaşamını yitirmiş bulunuyor. Zira bu olaylar şunu da gösteriyor ki insan hayatı x-ray cihazlarından ucuz hâle geldi. Bunu niye söylüyorum: Kurumlarda, hastanelerde, nereye giderseniz gidin, hiçbir kontrol yapılmıyor; bir x-ray cihazıyla bunu önleme imkânımız var. Ayrıyeten, silah ruhsatlarının tekrar kontrol edilerek kimlerde olduğunun tespit edilmesi ve ruhsatsız silahların cezalarının artırılması lazım.

Tekrar, Avukat Zekeriya Polat'a Allah rahmet eylesin diyorum. Yakınlarına, Yalova Barosuna ve tüm avukat camiasına buradan başsağlığı diliyorum, sabırlar diliyorum.

BAŞKAN - Sayın Arslan...

42.- Ankara Milletvekili Yüksel Arslan'ın, terörle mücadele sırasında yaralanıp gazi sayılmayanlara ilişkin açıklaması

YÜKSEL ARSLAN (Ankara) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Terörle mücadele sırasında yaralanıp gazi sayılmayan 23 bin kahramanımızın sesini bir türlü duyuramadık. Asker, polis, köy korucuları hayatlarının en güzel günlerini PKK terör örgütüyle mücadele ederek geçirmiş, ihanete göğsünü siper etmiş vatan evlatları lütfetmemiyorlar, hak ettikleri gazilik madalyasını istiyorlar. Terörle mücadele sırasında yaralandığı hâlde malul sayılmayan, gazilik hakkı verilmeyen kahramanlarımızın hakları verilmelidir; gaziler arasında ayırım yapmamalıyız. Vatan için vurulan ama "Ne yer, ne içer, ne iş yapar?" diye sorulmayan 23 bin kahramandan bahsediyorum. Teröristleri topluma entegre etmeye çalışanlar, terörle mücadele kahramanlarının sesini neden duymuyorlar?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Kılıç? Yok.

Sayın Ateş? Yok.

Sayın Öztürkmen...

43.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Şehitkâmil Belediyesi Denetim Komisyonunda görev yapan CHP'li 3 üye hakkında soruşturma izni verilmesine ilişkin açıklaması

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şehitkâmil Belediyesi Denetim Komisyonunda görev yapan CHP'li 3 Belediye Meclis üyemiz hakkında İçişleri Bakanlığı tarafından soruşturma izni verildi. Üyelerimiz, bazı Belediye hallerindeki şaibeleri gösteren belgeleri basına sızdırmakla suçlanıyor. Aynı denetim raporunda imzası bulunan ve aynı belgeler elinde olan 2 AKP'li üye ise soruşturmadan muaf tutuldu. Kısaca, üyeler görevlerini yaptıkları için suçlanıyor. AKP, yolsuzluk yapanları değil ortaya çıkaranları soruşturuyor. Geçen aylarda aynı üyelerimizin Belediye binasına girmesi de yasaklanmıştı. Yolsuzluk iddiaları nedeniyle hakkında 10'dan fazla dosya açılan AKP'li Şehitkâmil Belediye Başkanı Umut Yılmaz için hiçbir adım atılmazken halkın çıkarlarını savunan üyelerimize gözdağı veriliyor. Hatta o Belediye Meclis üyemiz önce kamudaki işinden atıldı, şimdi de özel sektördeki işinden atılmakla tehdit ediliyor. Yıldıramayacaksınız; Gaziantep'teki yolsuzlukların, hırsızlıkların peşini bırakmayacağız.

BAŞKAN - Sayın Ocaklı...

44.- Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı'nın, Ordu'daki emekli Zekiye Saraç'ın sözlerine ilişkin açıklaması

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Ordu'dan Zekiye Saraç, emekli, yaşı 70 ve bir gözü görmeyen kocasıyla birlikte 40 bin TL'ye yakın maaş alıyor, 20 bin TL ise ev kirası ödüyorlar; suyu, elektriği hariç. "Geçinemiyoruz." diyerek bir de iş yeri açmışlar, kendisi tost yapıyor, kocası da garsonluk yapıyor. Şimdi, evlerine 40 bin lira giren, geçinemeyen bu emekliler adına Zekiye Saraç der ki: "Yeni verdiğiniz 18.938 TL'yle bu emekliler nasıl geçinecek? Sizde hiç insaf, vicdan yok mudur?" Türkiye'deki bütün emeklilerin durumunu özetleyen bu sesi ben de Meclisimize duyuruyorum ve gereğinin yapılmasını talep ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Aşıla...

45.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, emekli aylıklarına ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Evet, dert büyük; milyonlarca emeklimiz açık sınırının altında bir yaşama mahkûm edilmiştir. En düşük emekli aylığı asgari ücrete, asgari ücret de en azından yoksulluk sınırının yarısına eşitlenmelidir; diğer tüm emekli aylıkları, prim ödemeleri ve çalışma süreleri de dikkate alınarak adaletle yeniden düzenlenmelidir. Ödenen primlerin ve çalışma sürelerinin dikkate alınmaması emek gasbıdır, hak gasbıdır, zulümdür. Sefaletle eşitlik de adalet değildir. Emek ve hak gasbı bir an evvel sona erdirilmelidir diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Dinçer...

46.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in, esnaf ve sanatkârların kamu borçlarına ilişkin açıklaması

TALAT DİNÇER (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ülkede yaşanan ağır ekonomik kriz şartları altında esnaf ve sanatkârlar gerçekten zor günler geçirmektedir. Günlük giderini karşılayamayan, günlük kazancıyla kiraya, elektriğe, mazota yetemeyen esnaf, her ay katlanarak artan vergi ve SGK gibi kurum borçlarıyla yaşama şansı bulamıyor. Bu borçlar artık bir yük değil ticari hayatın önüne çekilen bir duvar hâline gelmiştir. Kamu borçları, emeğiyle ayakta kalmaya çalışan esnafı çıkmaza ve iflasa sürüklüyor. Acilen adil ve kapsamlı bir yapılandırma yapılmalı, esnafa nefes aldırılmalıdır; faizler silinmeli, ödeme vadeleri uzatılmalı; gerçekçi, ödenebilir taksitler sunulmalıdır. Bu ülkenin yükünü esnaf taşıyor; artık esnafı görün, duyun, koruyun. Esnaf batarsa ekonomi batar.

BAŞKAN - Sayın Coşar...

47.- Antalya Milletvekili Aliye Coşar'ın, emekli maaşlarına yapılan zamma ilişkin açıklaması

ALİYE COŞAR (Antalya) - İktidarın bir lütuf gibi açıkladığı emekli zammı kabul edilemez. Emeklilerimiz derin yoksulluk içerisinde yaşamaya devam ediyor. En düşük emekli maaşı açık sınırının altındadır. Kira, zamlı faturalar ve gıda fiyatlarındaki artıştan haberi olmayan saray iktidarı halkın gerçekliğinden tamamen kopmuştur. Açıklanan enflasyon rakamları ile çarşı pazardaki fiyatlar arasında uçurum var. Başta emeklilerimiz olmak üzere vatandaşlarımız kira ve faturalara çalışıyor. AKP'nin yanlış ekonomi politikaları yüzünden vatandaşlarımız zenginlikle değil yoksullukla eşitleniyor. Sefaletle mahkûm edilen emeklilerimizin, asgari ücretlilerimizin emeğini ve umudunu yok eden sarayın israf politikaları iflas etmiştir. Kurtuluşun çaresi seçim sandığıdır, ya geçim ya seçim!

BAŞKAN - Sayın Karakoç...

48.- Kahramanmaraş Milletvekili Zuhâl Karakoç'un, Kahramanmaraş'taki esnafa sağlanan KOSGEB deprem kredilerine ilişkin açıklaması

ZUHAL KARAKOÇ (Kahramanmaraş) - 6 Şubat 2023 tarihli merkez üssü Kahramanmaraş'ımız olan asrın felaketinin üzerinden neredeyse üç yıl geçti ancak memleketimde hayat mücadelesi tüm ağırlığıyla devam ediyor. Depremi ardından esnafımız geçici iş yerlerinde sınırlı imkânlarla ayakta kalmaya ve geçimini sağlamaya çalışıyor. Böylesine zorlu bir dönemde KOSGEB tarafından deprem sonrası sağlanan kredilerin geri ödemelerinin önümüzdeki şubat ve mart aylarında başlatılmak istenmesi Kahramanmaraş'ımızın gerçekliğiyle örtüşmemektedir. Bu takvimden ivedilikle dönülmesi gerekmektedir. Açık söylüyorum, bu şartlar altında bu taksitlerin ödenmesi mümkün değildir ve talebimiz nettir: KOSGEB deprem kredileri ya tamamen silinmeli ya da en az iki yıl süreyle ertelenmelidir. İnanıyoruz ki aziz devletimiz, kıymetli hemşehrilerimizi sahipsiz bırakmayacak, çağrımıza sessiz kalmayacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Kaya...

49.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'nın Aksu ilçesindeki üreticilere ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Çiftçilerimizin yaşadığı büyük bir mağduriyete dikkat çekmek istiyorum: Aksu ilçemizin Barbaros Mahallesi'nde bu sene maliyetlerin altında satış yaparak zarar eden lahanalar üreticilerimiz ekim ayındaki dolu nedeniyle de büyük mağduriyet yaşamıştı.

Lahanadan zarar eden çiftçimiz umudunu karpuzla bağlamış durumda çünkü bu bölgede çiftçi yılda 2 kez ekim yapmazsa ayakta kalamaz. Ancak Sulama Birliği 2'nci ekimde su ücretini 4 katına çıkararak zaten zor durumda olan çiftçimizi perişan ediyor. Üstelik 2026'da çiftçilerimize su verilip verilmeyeceği de belirsiz, Sulama Birliği "Barajdaki su durumuna bağlı." diyerek netlik sağlamıyor.

Tarım ve Orman Bakanlığından Aksu ilçemizde tarlasını 2'nci kez eken çiftçilerimize uygulanan bu adaletsiz su ücreti uygulamasına son vermesini ve üretimine devam edebilmeleri için ihtiyaç duydukları sulama suyunun sağlanmasını talep ediyoruz. Aksulu üreticilerimizin yanında olmaya devam edeceğiz.

BAŞKAN - Sayın Çakırözer...

50.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, cezaevindeki Tayfun Kahraman'a ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hayatı boyunca kamunun yararı için uğraşan şehir plancısı Tayfun Kahraman bugün tam bin üç yüz elli gündür hukuksuzca zindandadır hem de Anayasa Mahkemesinin bunun hak ihlali olduğuna hükmetmiş olmasına rağmen hâlâ zindandadır.

Kahraman, aynı zamanda MS hastası ve cezaevi koşulları ile görmezden gelinen sağlık uyarıları nedeniyle daha da kötüleşmiş durumda; atak geçirdi, şu anda hastanede, hem de odasında 4 jandarmayla. Hekimler uyarıyor, felç riski var. Bu, artık sadece adalet meselesi değil yaşam hakkı mücadelesidir.

Daha fazla geç kalmadan Tayfun Kahraman derhâl serbest kalmalı, tedavisini insanca koşullarda sürdürebilmelidir. Aksi hâlde sağlığında yaşanacak her kalıcı kaybın vebali ve sorumluluğu ona bile zulmedenlere ait olacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Tanal...

51.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, gelir adaletsizliğinin sorumlusuna ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Bugün Türkiye'de yaşanan yoksulluğun, maaş uçurumunun, gelir adaletsizliğinin tek sorumlusu vardır: Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'dır, AKP iktidardır, AKP milletvekilleridir ve onların bilerek uyguladığı politikalarıdır. Emekliyi 18 bin liraya mahkûm eden muhalefet milletvekilleri değildir. Bu bütçeye el kaldıran, bu maaşlara onay veren Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'dır. Bu sefalet düzenini yasalastıran AKP milletvekilleridir, AKP iktidardır. AKP, yanlış politikalarıyla halkı yoksulluğa sürüklemiştir. 18 bin lirayla yaşamaya zorlanan bir emekliye bu Mecliste masal anlatılamaz çünkü ortada masal değil adaletsizlik var, soygun var, gelir gasbı var. Buradan açıkça net söylüyoruz: Emeklinin maaşını, asgari ücretin belirlenmesini, memurun maaşını belirleyen Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'dır, AKP iktidardır. Buradan açıkça net söylüyoruz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Sarı...

52.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, yerel basın isyanına ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Yerel basının isyanını dile getirmek üzere söz almış bulunuyorum.

Basın İlan Kurumu, basının yapmış olduğu çalışmaları denetlemek, düzenlemek ve desteklemek için kurulmuş bir kurum amma velakin geldiğimiz nokta itibarıyla yerel basına baskı unsuruna dönüşmüş, iktidarın bir sopası hâline dönüşmüş durumda. Bugün, özellikle de yerel seçimler kaybedildikten sonra Basın İlan Kurumu üzerinden yerel gazetelere yoğun bir baskı yapılıyor, denetimler yapılıyor; dijitalleşme sürecinde destek bekleyen yerel basınımız ne yazık ki basın ilanları kesilerek cezalandırılmış durumda. Bu, kamunun kaynağıdır ve kamu kaynağında vicdani bir şekilde, adaletli bir şekilde demokratik teamüllerle hareket edilmesi gerekirken bugün geldiğimiz noktada muhalif görünen gazetecileri susturmaya, sonuçta da burada çalışan emekçi arkadaşlarımızın işsiz kalmasına sebebiyet veriyor. Bu Meclis, her zaman kalemini satanların değil kalemi için mücadele edenlerin yanında olmaya devam edecektir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Kanko...

53.- Kocaeli Milletvekili Mühîp Kanko'nun, MHRS sisteminin kopyalanması yoluyla yaratılan mağduriyete ilişkin açıklaması

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Vatandaşın sağlık hizmetine ulaşmak için kullandığı MHRS sisteminin bire bir kopyasını yapan dolandırıcılar bugün ciddi bir kamu güvenliği sorununa dönüşmüştür. Bu sahte uygulama ve siteler üzerinden vatandaşlardan ücret talep edilmekte, ardından kimlik ve banka bilgileri ele geçirilmektedir. İnsanlar randevu almak isterken soyulmakta, maddi zarara

uğramakta ve kişisel verileri suç şebekelerinin eline geçmektedir. Bu durum sadece bireysel mağduriyet değil aynı zamanda kişisel verilerin korunması ve dijital kamu güvenliği açısından da büyük bir zaaftır. İlgili kurumlar olan İçişleri, Adalet ve Sağlık Bakanlığı derhâl harekete geçmelidir ama kurumların bu konudaki hantallığı yüzünden yüz binlerce vatandaşımız dolandırılıyor ve dolandırılmaya devam ediyor; devlet, dijital dolandırıcılığa karşı vatandaşını korumakla yükümlüdür.

BAŞKAN - Sayın Barut...

54.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, susuzluk riskine ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, bu kürsüden defalarca dile getirdik ama AKP iktidarı bir türlü oralı olmuyor. Küresel iklim değişikliği ve yaşanan kuraklık, yaşamın vazgeçilmezi olan su gerçeğini sürekli ortaya koyuyor. Ülkemiz su fakiridir ve bu tablo her geçen gün daha kötüye gitmektedir. Su kanunu maalesef on üç yıldır yasallaştırılmadı. Susuzluk riski büyürken çoğu bölgede su kısıtlamalarına gidildiği için tarımsal üretim ve çiftçilerimiz de mağdur. Bu kaynakların korunması, verimli kullanılması ve sürdürülebilir yönetimi için acil adım atılmalıdır. Yasa çıkması yetmez, yasayı havza ölçeğinde uygulayacak kurumsal altyapı olmazsa sonuç alınmaz. Kapalı basınçlı sulama sistemlerinden su tasarrufuna, yapısal dönüşümlere, ciddi alt ve üst yapı yatırımlarına kadar her alanda acil adımlar atılmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın milletvekillerinin bir dakika taleplerinin tümünü karşılamış olduk.

Şimdi gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

YENİ YOL Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

V.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Kaya ve 19 milletvekili tarafından, emekli aylıklarında reel değer kaybı, kök maaş sorunu ve emeklilerin barınma ile beslenme krizinin boyutlarının araştırılması, emekli aylıklarının belirlenmesi ve artırılmasına ilişkin rejimin, en düşük emekli aylığı asgari ödeme ve emeklilerin gelir kaybına yol açan yapısal unsurların tüm yönleriyle incelenerek sosyal devlet ilkesine uygun, kalıcı ve adil bir emeklilik sisteminin inşası için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 7/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Ocak 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

7/1/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 7/1/2026 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Mehmet Emin Ekmen
Mersin
Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkanı Bülent Kaya ve 19 milletvekili tarafından, emekli aylıklarında reel değer kaybı, kök maaş sorunu ve emeklilerin barınma ile beslenme krizinin boyutlarının araştırılması, emekli aylıklarının belirlenmesi ve artırılmasına ilişkin rejimin, en düşük emekli aylığı asgari ödeme ve emeklilerin gelir kaybına yol açan yapısal unsurların tüm yönleriyle incelenerek sosyal devlet ilkesine uygun, kalıcı ve adil bir emeklilik sisteminin inşası için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 7/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 7/1/2026 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere YENİ YOL Partisi Grup Başkanı Sayın Bülent Kaya.

Buyurun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YENİ YOL Grubu olarak emeklilerimizin içerisine düşürülmüş olduğu utanç tablosunu, bu sessiz çılgınlıklarını, yokluk ve sefalet mücadelesini Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine bir kez daha getirmek üzere bir Meclis araştırması komisyonu kurulması talebiyle bugün huzurlarınızdayım.

Bu öneriyi hemen hemen bütün muhalefet partilerinin grupları burada dile getirdiler. Söz alan Grup Başkan Vekillerimiz, söz alan milletvekillerimiz defaten emeklilerimizin bu çılgınlıklarını yüksek sesle dile getirmeye çalıştılar ama ne çare ki birilerinin hâlâ kulakları bu taleplere sağır. Biz bugün burada emeklilere yapılan zam oranı ne oldu, bunu konuşmak için bu Meclis araştırma önergesini vermiyoruz; AK PARTİ iktidarının iflasa sürüklediği, tamamen yok ettiği bir emeklilik sisteminin yok olma sebeplerini ve bu sebepleri ortadan kaldırmak için almamız gereken önlemleri konuşuyoruz.

Ekonomiyi bu kadar büyüttüğünü iddia eden Adalet ve Kalkınma Partisinin 2001'deki meşhur krizi yaşatan ve kendilerinin de birçok ekonomik göstergesini övünerek anlatmak için sık sık referans aldıkları 2001 verilerine göre en düşük emekli aylığı asgari

ücretin 1,5 katı. Bugün asgari ücret 28 bin liraya çıktı, en düşük emekli maaşı hâlâ 16.810. O da kök maaşı 16.810 lira olduğu için değil... 2019 yılında artık emeklilere bağladığınız en düşük aylığı rakam olarak telaffuz etmekten siz de mahcup olduğunuz için kanunla, ek bir maddeyle emekli asgari ücretini 1.000 TL olarak belirlediniz. Emekliliğe "asgari ücret" kavramını kazandıran sizsiniz ve dolayısıyla "asgari emekli maaşı" kavramını tıpkı "ev genci" gibi bu ülkeye armağan eden Adalet ve Kalkınma Partisi iktidardır.

Bakın, değerli milletvekilleri, ilk kez 17 Ocak 2019'da Adalet ve Kalkınma Partisi, muhalefetin 1.000 TL'nin altında emekli maaşı aldığı iddiasına "Olur mu, öyle bir şey yok, kimse 1.000 TL'nin altında maaş almıyor." gibi yüksek seslerle efelendi. Sonra ne oldu? 17 Ocakta, Türkiye Büyük Millet Meclisinde 5510 sayılı Yasa'ya ek 19'uncu madde koyularak emekli maaşının 1.000 TL'den az olamayacağına dair bir madde eklediler. Peki, bunu seyyanen zamları niye yapmıyorsunuz da her sene bunu tekrar tekrar veya her altı ayda bir tekrar tekrar artırmak zorunda kalıyorsunuz? 2019'dan bu yana tam 9 kez ek bir maddeyle emeklilerin asgari maaşını artırarak, o 1.000 TL'den geçen sene 16.881 TL'ye getirdiniz. Bugün memurun ne zam alacağı belli, işçinin ne zam alacağı belli, özel sektördeki işçilerin ne zam alacağı belli ama -asgari olanlar için söylüyorum- emeklilerin ne zam alacağı belli değil. Niye belli değil? Çünkü maaşı 16.810 TL olmadığı için, kök maaşı bunun altında olduğu için sizin çıkardığınız utanç yasasıyla, mahcubiyet yasasıyla maaşlarını 16.881 TL'ye artırdığınız değil destekleyerek, fark vererek çıkardığınız memur ve işçi emeklileri bugün kaç para maaş zammı alacaklarını bilmeden bekliyorlar. Her yasa teklifini getirdiğinizde burada defaten size şunu söylüyoruz: Ya, kardeşim, bunu bir endekse bağlayalım. Her altı ayda bir Türkiye Büyük Millet Meclisini "Asgari emekli maaşı ne olacak?" diye meşgul etmeyin. Gelin, bunu bir kıstasa, bir rakama bağlayalım diyoruz, yapmıyorsunuz. Şimdi, bu ay emekli maaşları ödenecek; binlerce, milyonlarca emeklimiz sıfır zam artışıyla karşı karşıya kalacak. Yüzde 12 civarında SGK emeklilerine verdiğiniz maaş artışı da artık tartışmaktan vazgeçtim, yüzde 18 memur emeklilerine verdiğiniz maaş artışı da tartışmaktan vazgeçtim. Batırdığınız bu emeklilik sistemini artık masaya yatırma zorunluluğu var. 16 milyon insanın sorunundan bahsediyoruz, 16 milyon insanın sefaletinden, açlığından bahsediyoruz. Bu, sizin için hiç mi bir şey ifade etmiyor? Yıllarca bu devlete hizmet etmiş insanlardan binlercesi bugün 25 bin TL'nin altında maaş alıyor. Bakın, 16 milyon emekliden 25 bin TL ve üzeri maaş alan sadece 650 bin civarında emeklimiz var. 15,5 milyon insan 25 bin TL'nin altında maaş alıyor. Ortalama emekli maaşının 17.800 TL olduğu bir ülkede yaşamaktan ben utanıyorum, utanan her milletvekilinin bu soruna el atması lazım. Utanan her milletvekilinin "Gelin, bunu araştıralım." demesi lazım. Kulağımızın üstüne yatamayız, iktidarların bütçeleriyle ilgilenemeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (Devamla) - Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

BÜLENT KAYA (Devamla) - Elbette iktidarlar, seçimlere az bir zaman kala yüksek artışlar vererek onu bir oy çalma olarak değerlendirip emeklilerin maaşları üzerinden duygu ve oy sömürsü yapabilirler. Muhtemelen mevcut iktidar da "2028'in Martında erkene alınmış bir seçim yaparım. Başka Cumhurbaşkanı adayım yok zaten, mecburen mevcut Cumhurbaşkanımı aday göstermekten başka da bir çarem yok." diye düşünerek 2028'in Ocak ayında biraz daha yüksek bir artış yapıp martta, erkene alınmış bir seçimde oyları devşirme gibi bir telaşa düşmüş olabilir ama bu vatandaşa buradan bu iktidarı şikâyet ediyorum. Bakın, sizi sadece bir oy deposu olarak gören, 16 milyon insanı oy deposu olarak gören bu iktidara bugünden sesinizi yükseltmezseniz, Mart 2028'de artık çok geç olacak. Onun için burada milletvekillerine de sesleniyorum: Emekli maaşlarını artırma yetkisi Türkiye Büyük Millet Meclisinde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (Devamla) - İktidarın buraya gönderdiği talimata bağlı olmadan, gelin, bu önergemize hep beraber destek verin ve bu Meclis araştırması komisyonunu kuralım diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

İYİ Parti Grubu adına Çanakkale Milletvekili Sayın Rıdvan Uz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA RIDVAN UZ (Çanakkale) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri, YENİ YOL Grubunun vermiş olduğu önerge üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Bu vesileyle Gazi Meclisi ve necip Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sonda söyleyeceğini başta söyle. Destekliyor musunuz?

RIDVAN UZ (Devamla) - YENİ YOL Partisinin önergesine baktığımızda, bu önergeyi bütün Meclis olarak, topyekûn desteklememiz gerektiğini söylüyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar) Çünkü gerekçesi Anayasa'nın kalbinde yazan bir hükmün hatırlatılmasıyla başlıyor. Önergede sosyal devlet ilkesine uygun, kalıcı ve adil bir emeklilik sistemi inşası talebi var. Sırf bu talep doğrultusunda da bu önergenin desteklenmesi gerektiğini ifade ediyoruz çünkü bu önergenin muhteviyatı açısından da bu gerekli. Rakamlar da bugün ortadayken bunu desteklemeyip de ne yapacağız? Dolayısıyla 2026 yılı başı itibarıyla SSK ve BAĞ-KUR emeklisine yapılan zam yüzde 12,19; memur ve memur emeklisine yüzde 18,60; aynı dönemde TÜİK'in enflasyon rakamı 30,89; kira artış tavanı yüzde 34,88. Şimdi soruyorum: Bu mudur sosyal devlet? Bu mudur adalet? Bu mudur "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." diyen devlet aklı? Bir de işin acı tarafı şu: Açıklanan yani reva görülen emekli maaşı 18.939 lira. Peki, TÜRK-İŞ'in hesabına göre aylık sınırı 4 kişilik bir ailede ne kadar? 30.143 TL. Asgari ücret ne kadar? 28.075 TL, o bile aylık sınırının altında kalıyor. Emekli ise aylık sınırının yanına bile yaklaşmıyor. Kim, böyle bir sistemde nasıl yaşayabilir? Hangi mantıkla "İnsanca yaşam." diyebiliriz? Hangi vicdanla "Emekli sabretsin." diyebiliriz? "Ecdadın 'kul hakkı' dendiğinde titrediği, karıncanın vebalinden korkan bir irfanın çocuklarıyız." diyoruz, "Helalleşmeyi yüreğine taşıyan bir geleneğin mirasçısıyız." diyoruz; nasıl oluyor da emeklinin hakkını kalem kalem budayan, açlığı normalleştiren bu anlayışa evrildiğinizi; ne ara, hangi ara böyle olduğunuzu da anlamak mümkün değil.

Nasıl bir reisicumhur, nasıl bir iktidar milletin açıklıkla, yoklukla, endişeyle yaşamasını normal görebilir? Bir reisicumhurdan beklenen "Ben yaptım oldu." demek değildir. "Reisicumhur" dediğimiz, milletin refahını büyüten, huzurunu tahkim eden, gelecek kaygısını azaltan, adaleti yerleştiren iradenin adı olmalıdır ama bugün görüyoruz ki milletin refahı değil milletin sabrı yönetiliyor. Nasıl bir yönetim aklı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, lütfen tamamlayın.

RIDVAN UZ (Devamla) - Emeklinin pazarda yarım kilo domatesi bile tarttırırken gözünün dolmasını, eczanede "Bu ilacı bu ay almamalıyım." diye geri çekilmesini, torununa harçlık veremediği için boynunun bükülmesini nasıl bir istatistik sayabiliriz?

Bakın, "devlet" dediğimiz şey sadece sınır çizgisi, bina ve makam değildir; vatandaşın sofrasındaki ekmek kadardır devlet. Bizim aradığımız reiscumhur, milletin açlığıyla imtihan veren değil milletin refahını büyüten reiscumhurdur. Bizim aradığımız iktidar "Sabredin." diyen değil "Hakkınızı teslim ediyorum." diyen iktidardır.

Size söylüyorum, açıkladığınız maaş, maaş değil sadakadır diyor ve Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Şırnak Milletvekili Sayın Mehmet Zeki İrmez.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Ekranları başında bizleri takip eden Türkiye halklarını ve cezaevlerinde şu an alıkonulan siyasi tutsak yoldaşlarımı saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Şunu çok iyi biliyoruz ki şu an bu kürsüde olup konuşmak isteyen, derdini, çilesini bu önergeye "hayır" oyu vermek isteyen milletvekillerine anlatmak isteyen milyonlarca emekli bizleri izliyor, dinliyor ve takip ediyor. Tabii, onların bunu halka anlatmalarına gerek yok çünkü ekonomik krizin, yoksulluğun, gerçek anlamda darboğazın herkes farkında ama bu sıradakiler, iktidar milletvekilleri gerçekten farkında değil; gerçi onlar da biliyor, görüyor ama işlerine gelmiyor. Biz yine de emeklinin derdini anlatmaya, çözüm için direnmeye ve mücadele etmeye devam edeceğiz.

Son günlerde Diyarbakır'da kendisine mikrofon uzatılan bir emekli amcanın anlattıklarını özellikle iktidar milletvekillerine, bu grup önerisine "hayır" oyu verecek olan milletvekillerine gerçekten anlatmak istiyorum, onlarla paylaşmak istiyorum. Emekli amca diyor ki: "Şimdi bize sorabilirsiniz 'Bu saatte siz bu kahve köşelerinde ne yapıyorsunuz?' diye. İnanın, ben torunlarımla beraber yaşıyorum, onların sofrasına hiçbir katkı olmamış, olmadığı için onlar daha yatarken evden çıkıp işte böyle kahve köşelerinde, sobanın etrafında arkadaşlarla birlikte oturuyoruz çünkü bizde yüz kalmadı yani eve yarım kilo zeytini bırakacak gücüm kalmadı. Bu, beni sıkıyor, ben bundan utanıyorum. Artık değil askıda ekmeğe, askıda elbiselere bile muhtaç duruma düşürdü bizi şu anki mukteditlerimiz." Yani, emekli bu duruma getirilmiş. "Biz, bunu hak etmedik. Zamanında, otuz sene, kırk sene prim ödedik, hizmet verdik, emekli olup bir köşede rahat edeceğiz diye yaptık ama bizi, geçmiş günlerimizi arayacak duruma düşürdüler." Gerçekten utanması gereken, bu soru önergesine "hayır" oyu verebilecek olan milletvekilleri. Böyle bitiyor sözleri emekli amcanın. Emekliler, bu iktidar döneminde gerçekten, ekmeğe de giyeceğe de muhtaç edildi. Emekliler geçinmiyorlar, barınamıyorlar ve hakikaten yaşayamıyorlar. İnsanlar onurlarıyla sınıra hâle getirilmiş durumda. Emekli amca "Torunlarıma bakacak yüzüm yok." diyor. Hâlbuki, utanması gereken o değil bu devasa soruna çözüm bulmayanlar, emekliyi bu hâle düşürenlerdir. Şu an yoksulluk sınırı neredeyse 100 bin lira, açlık sınırı 40 bin TL'ye dayanmış durumda. Zamlı hâliyle en düşük emekli maaşı ise 18.938 TL.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Devamla) - Yani, reva görülen bu maaş aslında emekliyi ölmekten mezara sokmak demektir. Uzağımızda değil Ankara Ulus'ta, emekli maaşları kiralık ev tutmaya yetmeyen sayısız emekli otel köşelerinde yaşamını idame ettirmeye çalışıyor. Gerçekten utanılması gerekenler var. Allah'tan reva mıdır, bunu özellikle iktidar milletvekillerine sormak istiyorum.

Ben, tekrar, vicdan sahiplerini önerge oylamasında hakikate sırtını dönmemeye, emekliyi yüzüstü bırakmamaya çağırıyorum diyerek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Sevdâ Erda Kılıç.

Buyurun Sayın Kılıç. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SEVDÂ ERDAN KILIÇ (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün bu kürsüde sadece teknik bir araştırma önergesini değil ömrünü bu memleketin fabrikasında, tarlasında, şantiyesinde tüketmiş milyonların "Yaşarken ölmek istemiyoruz!" haykırışını konuşuyoruz. Emekli aylıkları artık açlık sınırının altında değil âdeta insanlık onurunun dışında kalmıştır. Bu kürsüden bir kez daha açıkça ilan ediyorum: 5510 sayılı Kanun'la kurulan bu sistem alın terine kurulmuş bir mali pusudur. Bu sistemin yarattığı yapısal tahribat bugün emekliyi bütçede bir yük, maliyede bir kalem gören köhne bir zihniyetin ürünüdür. (CHP sıralarından alkışlar)

Aylık bağlama oranlarını düşüren, güncelleme katsayılarını budayan bu sistem sosyal devleti bir kenara itmiş, emekliyi sosyal yardım kuyruğuna mahkûm etmiştir. Emekliyi devletin sırtında yük gören bu köhne zihniyet bugün insanımızı pazarda atık sebze toplamaya, 70 yaşında ekmek parası için inşaat iskelesine tırmanmaya mahkûm etmiştir. Beyler kürsüye çıkıp "En düşük emekli aylığını artırdık." diye müjdeler veriyorlar ama asıl gerçeği, o kök maaş dediğiniz utanç tablosunu halının altına süpürüyorlar. Soruyorum size: Kökü kurumuş bir maaşla hangi hayatlar yeşerebilir? (CHP sıralarından alkışlar)

Emeklinin sofrasından ekmeği, tenceresinden eti, ömründen huzuru çalan bu yapısal bozukluk sosyal devletin de cenaze namazıdır. 18.938 lirayla emekliye ne öneriyorsunuz? Daha az mı yesin, ilacını mı yarım alsın, kirasını mı ödemesin yoksa torunundan mı vazgeçsin? Bugün emekliler maalesef tuvaleti, banyosu olmayan pansiyon köşelerinde ömür tüketiyor, pazarda çürüğü çarığı topluyor. 70 yaşındaki amcalar, teyzeler market raflarında başını eğip yutkunuyor; torunu kapıdan girince "Cebimde harçlık yok." diye mahcubiyetinden kahroluyor. Siz bu insanları torununa harçlık veremez, evladına bir bardak çay söyleyemez hâle getirdiniz. Şimdi, buradan herkes duysun: Emekli sadaka değil gasbedilen onurunu geri istiyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, gelin, bu araştırma önergesine "evet" oyu verin, ömrünü bu vatana adanmış insanların ahını bir kez daha almayın. Bizim önerimiz, net: En düşük emekli maaşını asgari ücret seviyesine çıkarmadan, 5510 sayılı Yasa'nın yarattığı o enkazı kaldırmadan emekliye insanca yaşam sözü veremeyiz. Yıllarca bu ülkeye hizmet etmiş, vergisini ödemiş, SGK primini ödemiş emekliye "İmkânımız bu kadar." diyemezsiniz. Yandaş sermayenin vergi borçlarını bir kalemde silenler, faiz lobilerine trilyonlar akıtanlar sıra emekliye gelince "Kaynak yok." masalını bize anlatmasın. Kaynak var; kaynak, sarayın şatafatında; kaynak, yandaşın kasasında; kaynak, halktan çalınarlarda; dönüp bunlara bakabilirsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edelim.

SEVDA ERDAN KILIÇ (Devamla) - Teşekkürler.

Değerli milletvekilleri, emekli bu ülkenin yükü değil baş tacıdır. Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu sömürü düzenine, bu açlık dayatmasına karşı emeklinin onur davasında en ön safta, barikatın başında durmaya devam edeceğiz ta ki kısa çöp uzun çöpten hakkını alana dek.

Teşekkür ediyorum Başkanım. (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Orhan Yegin.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sana mı kaldı bu dava, bu ağır yük sana mı düştü?

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN YEGİN (Ankara) - Sayın Başkan, çok kıymetli milletvekilleri; aziz milletimizi ve onu temsil eden Gazi Meclisimizi saygı ve hürmetle selamlıyorum.

Öncelikle, yine "Yandaş sermayenin vergi borcunu silerken emekliye gelince 'Kaynak yok.' diyenler." diye suçlandığımız konuşmalara tanık olduk. Tekrar altını çizerek söylüyorum: AK PARTİ dönemlerinde hiçbir sermaye sahibinin kesinleşmiş vergi borcunun silinmesi söz konusu değildir.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Komisyonlarda sildiniz dostum, bunu 50 kere konuştuk, bunu 50 kere konuştuk.

ORHAN YEGİN (Devamla) - Bu kürsüde çıkıp bunu söyleyen arkadaşlar, basın toplantısı -buraya çıkmaları şart değil- düzenleyerek bir tane kesinleşmiş vergi borcu silinmiş bir iş insanının...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ya, vergi dairelerinde siliyorsunuz, bilmiyor muyuz bunları.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Başkanım, konuşmaya müdahil olmayalım. Biz olmadık kimsenin konuşmasına.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Olduğunuz da oluyor ama hiç yapmadığınız bir şey değil yani yapmadığınız bir şey değil.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Çok hırslandınız ya, ne söyledik ki yani!

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Dinleyelim! Dinleyelim!

SERKAN SARI (Balıkesir) - Doğruları söylüyoruz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Doğruları söylüyoruz, doğruları.

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Dinleyelim.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Şu an kendiniz engelliyorsunuz hatibinizin konuşmasını!

SERKAN SARI (Balıkesir) - Keşke doğrular anlatılsa!

ORHAN YEGİN (Devamla) - ...bir şirketin, birisinin, kesinleşmiş vergi borcu silinen bir tane şirketin, sermaye sahibinin veya kişinin, esnafın ismini versin...

SERKAN SARI (Balıkesir) - Emekli maaşını anlatsana!

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Dinleyelim Başkanım!

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri... Sayın milletvekilleri, lütfen...

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Yapmadığınız bir şey değil.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Emekli maaşını anlatsana!

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Dinleyelim Başkanım!

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Başkan yapsın bu uyarıyı!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Biraz daha yüksek bağırı! O yetmiyor, biraz daha yüksek bağır!

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Dinleyelim.

ORHAN YEGİN (Devamla) - ...araştıralım, doğruysa biz de çıkıp mahcubiyetimizi ifade edelim ve özür dileyelim ama bakın, olmayan bir şey...

SERKAN SARI (Balıkesir) - Emekliye ne diyorsun, bir açıklasana sokağa çıkıp!

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Önerge, önerge emekli maaşlarıyla alakalı!

SERKAN SARI (Balıkesir) - Emekli maaşlarını bir açıklasana sokakta!

BAŞKAN - Lütfen, hatibi dinleyelim lütfen.

ORHAN YEGİN (Devamla) - Arkadaşlar, vergi borcu si-li-ne-mez. Bunu ne Cumhurbaşkanı söylebilir ne Maliye Bakanı söylebilir ne de burada bizim oturup grup olarak bir önergeyle kabul etmemiz de...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Orhan Yegin, önerge emekli maaşlarıyla ilgili!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ya, "Vergi dairelerinde siliyorsunuz." diyoruz, duymuyor musun? Vergi dairelerinde siliyorsunuz. Bunu herkes biliyor, herkes biliyor bunu! Hayret ya, vallahi hayret ya!

BAŞKAN - Sayın Günaydın... Sayın Günaydın, lütfen...

ORHAN YEGİN (Devamla) - Dolayısıyla bakın, Grup Başkan Vekilisiniz, tekrar altını çizerek söylüyorum...

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Olaya gelsin, olaya, emekli maaşına.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Emekli maaşıyla bağlantısı ne?

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) - Ya, meseleniz o mu? Mesele emekliler.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Emeklilerle ilgili önergede tek kelime "emekli" kelimesini kullanmıyorsunuz!

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) - Emeklileri anlat; emekliye yetiyor mu 18 bin lira, onu anlat!

BAŞKAN - Lütfen, sayın milletvekilleri, hatibi dinleyelim.

ORHAN YEGİN (Devamla) - Lütfen, bir tane kesinleşmiş vergi borcu silinen bir şirket ismi verin...

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Bunun emekli maaşıyla bağlantısı ne?

ORHAN YEGİN (Devamla) - ...biz de çıkıp "Ya, mahcup olduk, biz bilmiyormuşuz, sizden özür dileriz." diyelim...

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Ya "Şecaat arz ederken sirkatin söylemek." derler buna!

SERKAN SARI (Balıkesir) - Emeklilere de mi mahcup oldunuz?

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) - Emeklilere mi mahcup oldunuz?

BAHADIR NAHİT YENİŞEHİRLİOĞLU (Manisa) - Başkanım, Cumhuriyet Halk Partisinin konuşmacısına bir kişi laf atmadı!

BAŞKAN - Evet, lütfen sayın milletvekilleri, lütfen hatibi dinleyelim.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Ama emekliyle ilgili konuşmadı!

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Bir dakika kaldı, bir dakika kaldı!

ORHAN YEGİN (Devamla) - ...ama yıllardır sürekli bunların altı çiziliyor, bunlar doğru değil.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Efendim, gündem emekli, lütfen, rica ediyoruz.

ORHAN YEGİN (Devamla) - Konuşmaya gelemedim Sayın Ekmen, geliyorum.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ya, Orhan Bey'e söz verin de iki dakika daha konuşsun!

ORHAN YEGİN (Devamla) - Şimdi, efendim, şunu arz edeyim, müsaadenizle şunu arz edeyim, konuya geleyim.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Annem emekli, sizi izliyor.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Estağfurullah.

ORHAN YEGİN (Devamla) - Şimdi, biz çıkıp bu kürsülerde işte "BAĞ-KUR emeklisinden yüzde 15 sosyal güvenlik destek primini kaldırdık, bayram ikramiyesi getirdik; emeklinin hayatını güzelleştiren, kolaylaştıran işler yaptık." diye çok şey anlatabiliriz. İntibak düzenlemesi...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Anlatın, gerçekten merak ettik biz de, bir anlatın şu güzellikleri ya!

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Emeklinin haberi olmayan şeyler!

ORHAN YEGİN (Devamla) - La ilahe illallah! Bir müsaade buyurun ya, bir müsaade buyurun.

Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun, buyurun.

ORHAN YEGİN (Devamla) - Bütün bunları söyleyebiliriz ama mesele şu: Yirmi küsur yıllık iktidarımızın yirmi yılında çok güzel bir refah dönemini emeklilerimiz de işçilerimiz de çalışanlarımız da herkes yaşadı.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sonra deprem oldu, değil mi?

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Gerçekten itiraf bu.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Aç, aç; insanlar aç!

ORHAN YEGİN (Devamla) - Pandemiyle beraber başlayan süreçte, küresel bunalımın yaşandığı süreçte, peşine Rusya-Ukrayna Savaşı, peşine bölgesel krizler, bölgemizde yaşanan savaşlar, bombalamalar; özette arkadaşlar, dirençli bir enflasyonla karşılaştık...

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Faizler etkilenmiyor ama!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Küresel bunalım falan yok, kendinizin yarattığı kriz var. "Faiz sebep, enflasyon neticedir." var, "Faiz sebep, enflasyon neticedir."

ORHAN YEGİN (Devamla) - ...ve bu dirençli enflasyonun direncini kırmak için bir mücadele veriyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ya, hani siz enflasyona ezdirmiyordunuz ya?

BAŞKAN - Devam edin lütfen.

ORHAN YEGİN (Devamla) - Ve biz bu enflasyonu kontrol altına alıp eski formuna döndüremediğimiz müddetçe, işçiye de emekliye de çalışana da nereye ne kadar marj üretirseniz üretin, o enflasyonun o ürettiğiniz marjı yok ettiği dönemden uzaklaştık, uzaklaşıyoruz, daha iyi bir noktaya gidiyoruz.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Ya, Bakan başka bir şey söylüyor, "Enflasyona ezdirmedik." diyor.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Maaş vermeyerek enflasyonla mücadele veriyorsunuz. Açıkla mı terbiye ediyorsunuz sokağı?

ORHAN YEGİN (Devamla) - Biz, hükümetlerimiz boyunca bütün memleketin dört bir tarafından hiç kimseyi ayırt etmeden herkese hizmet eden bir iktidarı; ülkeyi zenginleştirmeye çalışan bir iktidarı ve bu zenginleşmeden toplumun bütün kesimlerine, bütün fertlerine, bütün kentlerine pay aktarmaya çalışan bir iktidarı. Bunun mücadelesini verdik, veriyoruz. İnşallah, bu yıl enflasyonu yüzde 20'lerin de altına indirdiğimiz bir yıl olacak ve ekonomimiz gittikçe düzeldikçe; çalışanlarımızın, emeklilerimizin, esnaflarımızın, herkesin bu düzelmeyi, bu refahı yeniden çok güçlü bir şekilde hissedeceği dönem çok yakındır arkadaşlar.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - İnşallah.

ORHAN YEGİN (Devamla) - Hepinize çok teşekkür ediyorum. [AK PARTİ sıralarından alkışlar; YENİ YOL sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar(!)]

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - O zaman önergeye "evet" diyorsunuz.

BAŞKAN - YENİ YOL Partisinin grup önerisini oylarınıza sunacağım.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Karar yeter sayısı talebimiz vardı Sayın Başkan.

BAŞKAN - Karar yeter sayısı arayacağım.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Divanda ihtilaf olduğu için elektronik oylamaya başvurucağım ve iki dakika süre vereceğim.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Orhan Bey, vergi afları hakkında konuştu; bu, emeklilerle ilgili, buna kabul vereceksiniz, konu karışmasın; vergi afları hakkında konuştu.

BAŞKAN - Oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.41

BAŞKAN: Başkan Vekili Tekin BİNGÖL

KÂTİP ÜYELER: Nermin YILDIRIM KARA (Hatay), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 44'üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

YENİ YOL Partisi grup önerisinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kâtip Üyeler arasında ihtilaf bulunduğundan oylamayı elektronik sistemle yapacağım.

Oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.45

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.50

BAŞKAN: Başkan Vekili Tekin BİNGÖL

KÂTİP ÜYELER: Nermin YILDIRIM KARA (Hatay), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

-----0-----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 44'üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

YENİ YOL Partisi grup önerisinin ikinci oylamasında da karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Oylama için iki dakika süre veriyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Karar yeter sayısı vardır.

Öneri kabul edilmemiştir.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Emeklilerimizin vicdanına havale ediyoruz.

BAŞKAN - İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, Türkiye'nin bilimsel üretim kapasitesinin artırılması, üniversitelerde yürütülen araştırma geliştirme faaliyetlerinin mevcut durumunun bütüncül biçimde incelenmesi, merkezî yönetim bütçesinden araştırma geliştirmeye ayrılan kaynakların yeterliliği ve etkinliğinin değerlendirilmesi, Avrupa Birliği ülkeleriyle karşılaştırmalı olarak Türkiye'nin bilimsel yatırım performansının ortaya konulması ve akademisyenlerin özlük haklarının bilimsel üretime etkilerinin tespit edilmesi amacıyla 7/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Ocak 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

7/1/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 7/1/2026 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Turhan Çömez
Balıkesir
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, Türkiye'nin bilimsel üretim kapasitesinin artırılması, üniversitelerde yürütülen araştırma-geliştirme faaliyetlerinin mevcut durumunun bütüncül biçimde incelenmesi, merkezî yönetim bütçesinden araştırma-geliştirmeye ayrılan kaynakların yeterliliğinin ve etkinliğinin değerlendirilmesi, Avrupa Birliği ülkeleriyle karşılaştırmalı olarak Türkiye'nin bilimsel yatırım performansının ortaya konulması ve akademisyenlerin özlük haklarının bilimsel üretime etkilerinin tespit edilmesi amacıyla 7/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 7/1/2026 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - İYİ Parti grup önerisini açıklamak üzere Edirne Milletvekili Sayın Mehmet Akalın.

(Uğultular)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, hatibi kürsüye davet ettim, lütfen sükûneti sağlayalım, hatip rahat bir ortamda konuşmasını yapsın.

Buyurun Sayın Akalın. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET AKALIN (Edirne) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bugün, bir milletvekili olmanın yanında, yıllarını üniversiteye, bilime, AR-GE faaliyetlerine ve öğrenci yetiştirmeye vermiş bir akademisyen olarak konuşuyorum. Söyleyeceklerim teorik değildir; rakamlarla, sahadan gelen bilgilerle ve doğrudan yaşanan sorunlarla ilgilidir.

Bir ülkenin geleceği ve gelişmesi üniversitelerin ülkesini aydınlatma, bilim üretme, AR-GE yapma ve sektörlere yaptırabilme kapasitesiyle doğru orantılıdır ancak bugün üniversitelerimiz bilim üretmek, transfer etmek yerine ayakta kalma mücadelesi veren kurumlara dönüşmüştür. Bunun temel nedeni araştırma geliştirme yatırımlarının yetersizliği, üniversite-sanayi iş birliğinin gerçek manada yapılmaması, akademisyenlerin çalışma koşullarının, ekonomik durumlarının giderek ağırlaşmasıdır. Bakın, ülkemizin teknolojik gelişmesinin temeli olan AR-GE harcama verileri ve üniversitelerin AR-GE'den aldığı pay çok açıktır. Türkiye'de toplam AR-GE harcamaları artıyor gibi görünse de gayrisafi yurt içi hasıla oranı yalnızca yüzde 1,46'dır. Merkezî yönetim bütçesinden AR-GE'ye ayrılan pay ise yüzde 1,5 civarındadır ve kamuya ayrılan payın gayrisafi yurt içi hasılaya oranı yüzde 0,4 seviyesindedir; üniversitelere ayrılan pay bu seviyenin çok altındadır. Avrupa Birliği ülkelerinde kişi başına AR-GE harcaması ortalama 285 euro iken Türkiye'de bu rakam yalnızca 57,5 eurodur yani AB ortalaması Türkiye'nin yaklaşık 5 katıdır, İsviçre gibi ülkelerde bu fark 15-16 kata kadar çıkmaktadır. Bu tablo, üniversitelerimizden dünyayla rekabet edecek bilim üretimi beklemenin ne kadar gerçek dışı olduğunu açıkça göstermektedir.

Ancak mesele sadece bütçe rakamları da değildir. Bilim insanla yapılır ve bilim, bilim insanlarıyla yapılır ve bugün akademisyenler ciddi bir güvencesizlik içinde çalışmaktadır. Bazı örnekler vermek istiyorum. Örneğin, doktor öğretim üyesi kadrosunda bulunan akademisyenler sürekli yeniden atanma baskısı altındadır; daimi kadro güvencesi olmadığı için bilimsel risk almaktan, uzun soluklu araştırmalardan kaçınmak zorunda kalmaktadırlar. Sosyal bilimler alanında ise tablo çok daha vahimdir. Sürekli "Yeniden atanabilecek miyim?" kaygısıyla bilim üretilemez. Doçentlik süreçleri ise ayrı bir sorun alanıdır; kriterler sürekli değişmekte, çoğu zaman geriye dönük uygulanmaktadır. Buna ek olarak, doçentlikte yeniden sözlü sınav getirilmesi objektiflik tartışmalarını büyümüş, akademisyenler arasında ciddi bir güvencesizlik yaratmıştır. Dahası, YÖK'ten doçentlik unvanını alan veya profesörlük hakkı kazanan birçok akademisyen, üniversitelerinde yıllarca kadro beklemek zorunda kalmaktadır. Akademisyenlerin yasal hakkı olan on beş günlük araştırma izinleri dahi idarenin takdirine bırakılmakta, çoğu zaman fiilen kullanılmamaktadır. Oysa bilimsel üretim masa başında yapılmaz; saha çalışmalarıyla, arşivle, laboratuvarlarla, kongreyle yapılır.

Bir diğer önemli konu da yaş haddidir. Akademisyenlerde emeklilik yaşının 73'e, 75'e çıkarılması yönündeki tartışmalar üniversiteleri ileri değil geri götürür, genç akademisyenlere alan açılmadan üniversitelerde bilimsel yenilenme sağlanamaz.

Değerli milletvekilleri, bugün bu sorunlar birbirinden bağımsız düşünülemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MEHMET AKALIN (Devamla) - Yetersiz AR-GE bütçesi, güvencesiz akademik istihdam, sürekli değişen kriterler, ekonomik şartların iyileştirilmemesi, üniversite atamalarında liyakat yerine sadakatın esas alınması, nepotizm ve artan idari baskılar birleştiğinde ortaya çıkan sonuç nettir. Ülkemizde bilim üretimi düşmekte, teknolojik gelişim sağlanamamaktadır; akademisyenler ya yurt dışına yönelmekte ya da akademiden kopmaktadır. İşte, bu nedenle Meclis araştırması talep ediyoruz. Üniversitelerde AR-GE yatırımlarının gerçek durumunu, bütçe önceliklerini, akademisyenlerin özlük haklarını, ekonomik durumlarının iyileştirilmesini, hâkim olan nepotizmi ve bu sorunların bilimsel üretime etkilerini bütüncül olarak ele almak zorundayız.

Değerli milletvekilleri, bilim susarsa ülke susar, üniversite zayıflarsa geleceğimiz de zayıflar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKALIN (Devamla) - Bilim sesi, bilim dünyası adına, akademisyenler adına, ülkemizin gelişmesi ve geleceği adına bunu duyurmak zorundayız diyor...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bir dakika Sayın Başkan...

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bir dakika...

BAŞKAN - Verdim bir dakika, ilave ettim bir dakika.

MEHMET AKALIN (Devamla) - ...yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Öneri üzerine YENİ YOL Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın İdris Şahin.

Buyurun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, İYİ Parti adına grup önerisinde konuşan Değerli Hocamız Mehmet Akalın Bey'in sözlerini aynen burada tekrarlıyorum, "İlim susarsa, bilim susarsa ülke susar." dedi. İlim ve bilimin sustuğu yerde insanlık da susar Sayın Akalın, bunu özellikle ifade etmek isterim. Gerçekten kendinize yakışır bir üslupla akademisyenlerin, bilim dünyasının, üniversitelerin AR-GE'ye ne kadar ihtiyaç duyduğunu çok veciz bir şekilde ifade ettiniz. Ben bu sözlerin üzerine ancak buradan, Genel Kurula, özellikle iktidar sıralarına seslenmek isterim çünkü "İlim Çin'de bile olsa gidiniz, alınız." diyen bir anlayışın...

(Uğultular)

BAŞKAN - Sayın Şahin, bir saniye lütfen.

Sayın milletvekilleri, lütfen sükûneti sağlayalım. İçeri girerken zaten zorlanıyorsunuz, bari sükûneti sağlayın da milletvekili konuşsun. Kürsüye davet ettim milletvekilini. Yapmayın, lütfen...

Buyurun.

İDRİS ŞAHİN (Devamla) - Neyse, en azından bizi ekranları başında dinleyen aziz vatandaşlarımız var, burada konuklarımız var, onlara sesleniyim; iktidar, anlaşılın bizim söylediklerimize yine kulak vermeyecek çünkü Sayın Mehmet Akalın o kadar güzel ifade etti, onu da dinlemediklerine şahitlik ettik.

Ama hep şunu ifade ederler, bizim kültürümüzde derler ki... "İlim Çin'de bile olsa gidip alınız." diyen bir medeniyetin temsilcileriyiz. Evet, o medeniyet Mâverâünnehir'de olsun, Endülüs'te olsun, ilme ve bilime katkı sunduğu, ilim ve bilim sahiplerine kulak verdiği ölçüde nerelere gelmişti, nasıl ihtişamlı bir medeniyet kurmuştu. Bugün geldiğimiz nokta itibarıyla üniversitelerimizin ilimden ve bilimden uzak, tamamen ehliyet ve liyakate tabi olmayan bir anlayışla yönetildiklerine şahitlik ediyoruz. Eğer siz üniversitelerde özgür akademisyenlerin çalışmasına imkân sağlayacak ortamı vermezseniz, ehliyet ve liyakatli kadroları orada iş başına getirmezseniz, AR-GE'ye gerekli yatırımı yapmazsanız üniversiteler suskun kalır. Üniversitelerin aktif olarak çalışmadığı, özgür olarak bulunmadığı bir ortamda ne yaparsanız yapın, boş arkadaşlar. O yüzden, Değerli Akalın Avrupa'yla kıyasladı. Avrupa'yla kıyaslamaya gerek yok. Şöyle geçmişimize gidip bir bakalım, Türkiye'nin köklü kurumlarına bir bakalım: ODTÜ'sünden Boğaziçi'ne kadar, Ankara Üniversitesinden İstanbul Üniversitesine kadar, şu an itibarıyla Genel Kurul'daki pek çok arkadaşımızın eğitim gördüğü üniversitelerde AR-GE'ye ayrılan miktarın ne olduğunu hepimiz biliyoruz. O yüzden, hür düşüncenin olmadığı bir akademiyi asla düşünemezsiniz. Hür teşebbüsün olmadığı, kamu yatırımlarının olmadığı, üniversitedeki hocaların özgür bırakılmadığı bir ortamda ilmin, bilimin yeşermesi söz konusu olamaz. O yüzden, dün itibarıyla Boğaziçi'nde yapılan eylemlerin kaçınıcı yılına geldiğini hep birlikte gördük.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, lütfen.

İDRİS ŞAHİN (Devamla) - Değerli arkadaşlar, iktidar mensuplarına bir kez daha buradan seslenmek istiyoruz: Gelin, üniversitelerimizi özgür kılalım, üniversitelerimizdeki fikirlere saygı gösterelim ve oralara nepotizmden uzak, ehliyetli, liyakatli insanları getirelim. Eğitimi olmayan bir ülkenin yönetimi sağlıklı olmaz, iyi bir eğitim olmadan iyi bir yönetim gerçekleşmez. İyi bir eğitim sonrasında kuvvetler ayrılığına bağlı, hukukun üstünlüğünü benimsemiş, yargı bağımsızlığını özümsemiş bir yönetimle ancak Türkiye'yi biz istediğimiz noktalara getirebiliriz. Bunları gerçekleştirmeden ne yaparsanız hayal olur.

O yüzden, bir kez daha, Sayın Mehmet Akalın Bey ve İYİ Parti Grubunun vermiş olduğu araştırma önergesine YENİ YOL Grubu olarak destek olduğumuzu ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Özgül Saki.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÖZGÜL SAKİ (İstanbul) - Teşekkürler.

Evet, üniversiteleri konuşuyoruz. Bilimsel araştırmaların, bilim üretiminin, eleştirel düşüncenin kurumları olan üniversiteler için akademik özgürlük, ifade özgürlüğü olmazsa olmaz ilk koşul. Tüm evrensel değerler açısından üniversiteler, bilimsel olarak özerk, demokratik kurumlar olarak inşa olmalılar çünkü bilim daima itaatsiz olana ihtiyaç duyar. Peki öyle mi? Bakın, bunun örneğini barış bildirisine imza atan akademisyenlerin durumunu konuşarak aslında bir turnusol kâğıdı gibi görebiliriz. "Bu suça ortak olmayacağız." bildirisinin 10'uncu yılı. Neydi bu bildiri? Sur, Cizre, Silopi gibi birçok kentte sokaklarda insanların infaz edildiği, ağır insan hakları ihlallerinin yaşandığı dönemde, bodrumda insanların yakıldığı dönemde bu üniversitelerde akademisyenler dediler ki: "Barış istiyoruz, bu şiddet son bulsun." Ve 10'uncu yılındayız. 11 Ocak 2016'da, aralarında yüzlerce üniversiteden 1.128 akademisyenin bulunduğu bilim insanları yaşanan ağır hak ihlallerine karşı barışın, yaşam hakkının ve sivilin korunmasının savunulduğu bir bildiriye imza attılar. Bu metin açık ve yalın bir barış çağrısıydı ama AKP iktidarı Cumhurbaşkanıyla, Başbakanıyla bilim insanlarını hedef gösterdi ve akabinde olağanüstü hâl ilan edildi; en az 70 akademisyen o günlerde gözaltına alındı, 4'ü tutuklandı, akademisyenlerin kapılarına çarpı işareti konuldu. Bunun bu toplumsal hafızada ne demek olduğunu hepimiz biliyoruz sanırım. Bütün bu süre boyunca hukuksal olarak hiçbir mekanizma doğru düzgün işlemedi. Anayasa Mahkemesi bir karar verdi, dedi ki: "Bu bildiriye imza atmak ifade özgürlüğüdür, akademik özgürlük suç değildir." Peki ne oldu? Tabii ki AYM'nin kararını ne Olağanüstü Hâl Komisyonu ne alt mahkemeler uyguladılar ve dosyalar hâlâ İstinafta, Danıştayda yıllarca bekletiliyor. Bugün, on yıl aradan sonra bakın durum ne? Deniyor ya öyle "Akademisyenler görevlerine iade ediliyor." diye; 1.128 akademisyen bu metne imza attı, 400 küsur akademisyen ihraç oldu ve şu ana kadar görevine kesin olarak dönen sadece 5 kişi, sadece 5 kişi ve hâlâ birçok akademisyen hukuk mekanizmaları altında, bir de birbirine hiçbir şekilde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

ÖZGÜL SAKİ (Devamla) - Hâlâ eski basın açıklamaları, hiçbir şekilde suç koşulları oluşmayan açıklamalar, sendikaların ortak çağrıları; özetle, barış suç sayıldı ve akademisyenler hâlâ hak arayışına devam ediyorlar. Dolayısıyla üniversitelerin düşünce, ifade ve akademik özgürlük meselesinde barış akademisyenlerinin bu durumuna sadece akademisyenlerin bireysel sorunları diye bakılamaz; bu, kolektif olarak hepimizin sorumluluğudur çünkü barış istemek suç değildir.

Biz de şimdi, savaşın yeniden kışkırtıldığı bu dönemde -ne bu ülkedeki topraklarda ne Suriye'de- savaş kışkırtıcılarına kaşı diyoruz ki bu suça ortak olmayacağız. O metin on yıl sonra tekrar çok güncel durumda.

Tüm barış akademisyenlerini buradan saygıyla selamlıyorum ve suça ortak olmayanlarla birlikte kolektif mücadele ediyoruz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Yunus Emre.

Buyurun Sayın Emre. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YUNUS EMRE (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Gerçekten çok önemli bir önerge. Önce, tabii, Mehmet Akalın Hocamızı, önerge sahiplerini tebrik etmek istiyorum. Türkiye'nin araştırma geliştirme faaliyetleri bakımından, üniversitedeki genel durum bakımından çok ağır bir manzarayla karşı karşıya olduğunu dikkatinize sunmak istiyorum ve özellikle bu araştırma önergesinin son cümlesinde yer alan akademisyenlerin özlük haklarının bilimsel üretiminin tespiti edilmesi konusuna da yine özellikle dikkatinizi çekmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, bakın, bugün sosyal medyada, üniversite kampüslerinde, hemen her yerde akademisyenlerin bir çılgılığı var, "akademik zam" başlığıyla gündeme getirilen bir çılgılık var ve insanlar bunu canları yandığı için, aileleriyle birlikte büyük bir sorunla karşı karşıya kaldıkları için gündeme getiriyorlar.

Değerli arkadaşlarım, bakın, çok değil on yıl önceki, yine sizin iktidarınız dönemindeki, 2015 yılındaki bir profesör maaşı ile bugünkü profesör maaşını -ne alabiliyordu o gün, bugün ne alabiliyor- karşılaştırdığımızda aslında bu çılgılığın nedenini daha net görebiliyoruz. Bakın, 2015'te bir profesör maaşıyla 190 kilo dana eti alınıyormuş, bugün 130 kilo dana eti alınıyor. Hep çeyrek altın hesabını gündeme getiriyor Genel Başkanımız, burada ben de söylemek istiyorum: 36 çeyrek altın alınıyormuş bir profesör maaşıyla, bugün sadece 10 çeyrek altın alınabiliyor. Bir profesör 100 metrekaare bir evi 2015'te 101 maaşla alabilirken bugün 172 maaşla alabiliyor. Bir aile otomobilini, C sınıfı bir otomobili 2015'te 12 maaşla alabilirken bugün 23 maaşla alabiliyor.

Değerli arkadaşlarım, bakın, bir profesörün maaşını on yıl önce ve bugün itibarıyla kıyasladığımızda yarı yarıya fakirleştiğini görüyoruz ve yine dikkatinize şunu sunmak istiyorum: Değerli arkadaşlarım, bugün profesör maaşı neredeyse yoksulluk sınırında bulunuyor ve doçent maaşı ise yoksulluk sınırının altında bulunuyor. Değerli arkadaşlarım, şimdi, birazdan bir oylama gerçekleştireceğiz, birazdan bu oylamada hepimiz vicdanımıza göre bir oy vereceğiz. Yani Türkiye'de üniversitelerin bu az önce anlattığım en temel sorunlarının başında gelen öğretim üyelerinin insanca bir hayata erişememesi konusu sizi rahatsız etmiyor mu, oy verirken bunu hiç düşünmeyecek misiniz? Türkiye'de bir doçentin yoksulluk sınırının altında bir gelire mahkûm edilmiş olması acaba araştırılmayı gerektirmiyor mu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin lütfen.

YUNUS EMRE (Devamla) - Değerli arkadaşlarım, bu Meclis bir araştırma komisyonu kurup bu durumu araştırmayacaksa, bir doçentin yoksulluk sınırının altında bir gelire mahkûm edildiğini araştırmayacaksa neyi araştıracağız? (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Bravo!

YUNUS EMRE (Devamla) - Ve biz milletvekilleri olarak oyumuzu vicdani kanaatimize göre vermiyor muyuz?

Değerli arkadaşlarım, biliyorsunuz, üniversitelerin tek işlevi eğitim yapmak değildir, topluma hizmet de üniversitenin bir işlevidir; teknoloji geliştirmek, bilimsel araştırma yapmak; bu araştırmalarının sonuçlarını, bulgularını paylaşmak, bunlar da üniversitelerin işlevleridir ama az önce anlattığım manzarayla karşı karşıya bulunan aile babası bir doçent, bir profesör acaba bu görevlerini nasıl yerine getirebilir; hangi imkânlarla dünyadaki bilimsel gelişmeleri takip edebilir, izleyebilir? Mehmet Hoca söyledi yani AR-GE'deki durum ortada ve Türkiye bu şartlar içerisinde bu durumun çok önemli ekonomik sonuçlarıyla karşılaşmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YUNUS EMRE (Devamla) - Selam verebilir miyim?

BAŞKAN - Buyurun.

YUNUS EMRE (Devamla) - Teşekkür ederim.

Türkiye'nin teknoloji geliştirmek bakımından karşı karşıya bulunduğu en büyük sorun aslında budur değerli arkadaşlarım. Bakın, bugün, Türkiye'de ihracat kompozisyonunda, baktığınızda, uzun yıllardır yüksek teknolojiye dayalı endüstrilerin ihracat içerisindeki payının çok sınırlı olduğunu görürsünüz. Türkiye'de bu pay yüzde 20, yüzde 25 düzeyine gelmeden Türkiye'de gelir artışından, tasarruf artışından bahsedemezsiniz. Peki, bu nasıl mümkün olacak? Yani Türkiye'de ekonomi daha fazla yüksek teknolojiye dayalı ihracatı nasıl gerçekleştirecek? E, bu, eğitim, araştırma alanında bu yenilikler, bu değişimler yapılamazsa Türkiye bunu gerçekleştiremez ve tekrar ifade etmek istiyorum -ve birazdan oy vereceğiz- yani Türkiye'de akademik özgürlüklerin hâli ortada; akademik liyakat, ehliyet ilkelerinin ne hâle getirildiği ortada. Bir tane uluslararası atfı olmayan insanlar Cumhurbaşkanı tarafından birçok üniversiteye rektör olarak atanmış durumda, böyle karanlık bir manzarayla karşı karşıyayız. Biz bunu araştırmayacaksak değerli arkadaşlar, neyi araştıracağız?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Selamı bekliyoruz.

YUNUS EMRE (Devamla) - Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Burdur Milletvekili Sayın Adem Korkmaz.

Buyurun Sayın Korkmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ADEM KORKMAZ (Burdur) - Sayın Başkan, çok kıymetli milletvekilleri; İYİ Partinin "Türkiye'nin bilimsel üretim kapasitesinin artırılması" konulu araştırma önergesi üzerine grubum adına söz almış bulunmaktayım.

Elbette araştırma altyapılarına, bilim alanına, üniversitelerin altyapılarına, kapasitelerine, akademisyenlerin özlük durumlarına ne kadar çok kaynak ayırabilirseniz, ne kadar çok destek verebilirseniz; akademisyenlerin özlük durumlarını ne kadar iyileştirebilirseniz elbette ülkemizin gelişmesi, kalkınması, bilgiyi üretmesi ve bu bilginin teknolojiye dönüşmesi, teknolojinin verimliliğe, verimliliğin refah artımına dönüşmesi zincirinde çok önemli halkalardır bunlar. Biz de zaten bunun farkında olarak politikalarımızı sürekli olarak güncelliyor ve bu anlamda gerekli çalışmaları, bütçelerden gerekli kaynakları sürekli olarak artırıyoruz. Son dönemde, belki, yaşanan enflasyon, yüksek enflasyon sebebiyle ücretlerdeki ve gelirlerdeki aşınmalardan kaynaklı -ve bütün gelir gruplarında esasında benzer bir durum olabilir ama- önümüzdeki dönemlerde inşallah, öğretmenlerimiz de başta olmak üzere akademisyenlerimizin de özlük durumlarında önemli iyileştirmeler ortaya koyacağız; bu konuda kimsenin şüphesi olmasın zira bu konunun önemini ciddi anlamda bilen kadrolara sahibiz. Bu çerçevede, üniversitelerin sahip olduğu bilgi birikimi, araştırma kapasitesi, insan kaynağının sanayile buluşması; bilgiyi üretme, istihdam ve katma değere dönüştüren bütüncül bir yaklaşımın sonucu olarak da 2002 yılından bu yana Türkiye'nin AR-GE'ye harcamış olduğu toplam kaynak 20 milyar doları geçmiştir, AR-GE harcamalarının

millî gelir içerisindeki payı binde 5'ten yüzde 1,46'ya ulaşmıştır. Türkiye'nin gayrisafi millî hasılasındaki çok önemli gelişmeler içerisinde dâhil ettiğimiz zaman bu oranların çok daha yükseldiğini görebiliriz.

Üniversitelerin yürüttüğü TÜBİTAK araştırma projeleri kapsamında yaklaşık 17 bin bursiyer desteklenmiş ve 17 binden fazla patent tescili gerçekleştirilmiştir yani esasında bilimsel çalışmalar ivmesi artarak devam etmektedir.

Yine, uluslararası karşılaştırmalara baktığımızda, Türkiye'nin bilimsel yatırım performansı hızla yükselmektedir. 2002-2023 döneminde 47 OECD üye gözlemci ülkesi arasında satın alma gücü paritesi doları cinsinden AR-GE harcamasını en fazla artıran 2'inci ülke Türkiye'dir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

ADEM KORKMAZ (Devamla) - Yine, 2019-2023 dönemini kapsayan beş yıllık dönem içerisinde ülkemizin AR-GE harcamalarının gayrisafi yurt içi hasıla içerisindeki payı İtalya ve Macaristan'ı geçmiş, İspanya'yla başat hâle gelmiştir. İşte, bilimsel üretim alanında ise Türkiye son beş yıl içerisinde dünyada en fazla bilimsel yayın üreten ülkeler sıralamasında 17'ncilikten 14'üncülüğe yükselmiş ve 2020-2024 döneminde Türkiye adresli yayınlardan aldığı 676 bin atıf önceki beş yıllık döneme kıyasla 2 kat oranında artmıştır; bunlar uluslararası perspektifte ortaya konulan çalışmalardır.

Üniversitelerin bu çalışmaları Yükseköğretim Kurumunun ortaya koyduğu, üniversitelerin de kendi içerisinde misyonlarını farklılaştırdığı bir süreci de yaşıyoruz. Bu anlamda üniversiteler üçlü bir kategoriye ayrılmış, hem bölgesel hem araştırma hem de tematik olarak çalışmalarını sürdürmeye devam etmektedir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti grup önerisini oylarınıza...

II.- YOKLAMA

(YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, oylamaya geçmeden önce yoklama talebimiz var.

BAŞKAN - Peki.

İYİ Parti Grubunun önerisini oylamadan önce bir yoklama talebi söz konusu, onu yerine getireceğim.

Yoklama talebinde bulunan arkadaşlarımızın isimlerini tespit edeceğim.

Sayın Bülent Kaya, Sayın Ün, Sayın Özdağ, Sayın Ertuğrul Kaya, Sayın Atmaca, Sayın Bilici, Sayın Torun, Sayın Şahin, Sayın Altıntaş, Sayın Mustafa Kaya, Sayın Çömez, Sayın Kırkpınar, Sayın Kocamaz, Sayın Akalın, Sayın Usta, Sayın Sunat, Sayın Ergun, Sayın Poyraz, Sayın Uz, Sayın Doğan.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.23

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.35

BAŞKAN: Başkan Vekili Tekin BİNGÖL

KÂTİP ÜYELER: Nermin YILDIRIM KARA (Hatay), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 44'üncü Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

II.- YOKLAMA

BAŞKAN - İYİ Parti grup önerisinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, Türkiye'nin bilimsel üretim kapasitesinin artırılması, üniversitelerde yürütülen araştırma geliştirme faaliyetlerinin mevcut durumunun bütüncül biçimde incelenmesi, merkezî yönetim bütçesinden araştırma geliştirmeye ayrılan kaynakların yeterliliği ve etkinliğinin değerlendirilmesi, Avrupa Birliği ülkeleriyle karşılaştırmalı olarak Türkiye'nin bilimsel yatırım performansının ortaya konulması ve akademisyenlerin özlük haklarının bilimsel üretime etkilerinin tespit edilmesi amacıyla 7/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Ocak 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Muş Milletvekili Sezai Temelli ve Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit tarafından, gelir vergisi diliminin emekçiler üzerindeki olumsuz etkilerinin araştırılması amacıyla 7/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Ocak 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

7/1/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 7/1/2026 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Sezai Temelli
Muş
Grup Başkan Vekili

Öneri:

7 Ocak 2026 tarihinde Muş Milletvekili Grup Başkan Vekili Sezai Temelli ve Kars Milletvekili Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit tarafından, gelir vergisi diliminin emekçiler üzerindeki olumsuz etkilerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan 15840 grup numaralı Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 7/1/2026 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Sayın Çiçek Otlu. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Buyurun.

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Sayın Başkan, milletvekilleri; bugün burada bir bütçenin kalemini, kimin sırtından yaşandığını tartışmayacağız, teknik bir sorun olmadığını düşünüyoruz gelir vergisi durumunun. Emek ile sermaye arasında açık bir savaş olduğunu düşünüyoruz. Bu açık savaşta da işçilerin, emekçilerin ve kadınların maaşının daha cebine girmeden gasbedildiğini görüyoruz ve ezilenlerin cebine girmeyen asgari ücret hiçbir şekilde tartışılmadan hemen vergilendiriliyor. "Kaynağında kesinti" denilen şey, gerçekte kaynaktaki gasptır. İşçi ücretini almadan devlet hemen el koyuyor, hiçbir şekilde işçinin cebine girmesine ya da emeğinin karşılığını almasına izin vermiyor yani devlet dediğiniz araç hem bir zor aygıtı hem de sermayenin devletidir. Soruyoruz size buradan DEM PARTİ olarak: Patron neden sömürülen ve ezilenden bu kadar vergi almaya çalışıyor? Cevap çok basit: Çünkü kapitalist düzen emeği değil kesinlikle kârı kutsuyor, işçinin üzerinden elde edilen artı değeri elde etmek istiyor. Emekçi, emeğinin karşılığı olan ücreti almadan hayatta kalmanın bütün bedelini ödüyor. Bu ülkede vergi adaleti olmadığını, bu ülkede sadece patronların vergi zorbalığı yaptığını her gün nefes alarak ve yaşayarak görüyoruz. Ücretlinin maaşının, kuruşunun vergisini işçiler, ezilenler, kadınlar bütün emeğiyle ödüyorlar. Suyun, telefonun, elektriğin, yiyeceğin, eğitimin, sağlığın bütün ücretini cebine girmeden asgari ücretli ödüyor. Sermaye ne yapıyor peki bu arada? Kârını gizliyor, vergi affı olur diye bekliyor, teşvik olur diye bekliyor, faiz geliri olur diye bekliyor ama emekçiye Mehmet Şimşek ne diyor bütçede konuşurken? "Fedakârlık yapın, temel ihtiyaçlarınızdan kısın; çocuğunuzu en yakın okula gönderin; eğitimden, sağlıktan, hakkınızdan kısın." Yani aslında sermayeden, patronlardan herhangi bir vergi ya da gelir vergisi vermesi istenmiyor; sadece ezilenlerden, işçilerden ve kadınlardan fedakârlık isteniyor. Aslında fedakârlık değil devlet soygun yapmak istiyor. Evet, biz yalnızca ezilenlerin gelir vergisi ödemesini istemiyoruz; ekmeğe, yakıta, kendisi bakımından ödediği elektrik borcuna ya da sağlığa ödediği bütün paralarla cezalandırılıyorlar. Aslında bu ülkede ezilen halk, eğitimi de sağlığı da ulaşımı da ücretsiz bir şekilde almalıdır. Peki, vergilerle ne oluyor? Halk sağlığa mı ulaşıyor? Kesinlikle hayır. Çocuklar eğitime mi ulaşıyor? Kesinlikle hayır. Yoksulluk mu bitiriliyor? Kesinlikle hayır. Bu vergilere baktığımızda patronlar sermaye olarak teşvik oluyor, bankalara faiz geliyor ve bütün faizler sermayeye, patrona verilmeye çalışılıyor. Baskı aygıtlarına çok büyük bütçeler ayrılıyor. Saraya, ihaleye ve talana bu bütçeler gidiyor. Emekçi, kendi alın teriyle kazandığı, emeğiyle kazandığı asgari ücret dolayısıyla bağlanan tüm zincirlere bağlanıyor ve kendi yaşamını finanse etmekte zorlanıyor. Yani asgari ücretten vergi almak yalnızca vicdansızlık değil aynı zamanda işçi sınıfına duyulan düşmanlıktır. OECD, çocuk işçilerde oranın çok yukarıda olduğunu söylüyor ve biz burada DEM PARTİ olarak MESEM'lerin kapatılmasını ve çocuk işçiliğinin yasaklanmasını istiyoruz.

Mehmet Şimşek, artan oranlı vergi masalını anlatıyor. Gerçekte artan ezileni, yoksulu; azalan ise patronun vergi yüküdür ve dolayısıyla zenginliği artmaktadır. Ücretlerden alınan gelir vergisi kaldırılmalı, asgari ücret koşulsuz olarak kalıcı vergiden muaf olmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

ÇİÇEK OTLU (Devamla) - Evet, vergi kârdan, ranttan, faizden alınmalıdır. Kapitalist sermaye sisteminde adalet, eşitlik ve adil vergi olmaz. Bu nedenle, işçi sınıfının gelir vergisinin kaldırılmasını istiyoruz. Biz sosyalistler olarak, DEM PARTİ olarak işçilerin,

emekçilerin ve kadınların eşit, özgür yaşamasını savunuyoruz. Emegın sesi olacağız. Bu ülkede asgari ücretin kesinlikle eşit bir şekilde, bu ülkedeki en yüksek maaşı olan milletvekillerinin, bakanların maaşıyla eşitlenmesini istiyoruz.

Bütün ezilenlere, halklarımıza ve işçi sınıfına da eşitlik, özgürlük diliyoruz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Mehmet Atmaca.

Buyurun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA MEHMET ATMACA (Bursa) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Gelir vergisi tarifesinin bu yıl ilk dilimi 190 bin TL olarak açıklanmıştır. Bunun, 2000 yılından bugüne kadar yeniden değerlemeye göre güncellenmiş olsaydı 521.210 TL olması gerekirdi. Bu, vergi diliminin daha fakir kesime doğru inmesi anlamına geliyor. Zaten enteresandır, yıllık geliri fakirlik sınırının altında olanlar bile artık vergi dilimine girmiş oluyor; bu, vergiyi fakire yaymak anlamına geliyor. Zaten lkemizde birçok alanda olduğu gibi vergide de ciddi bir adaletsizlik var. Dünya lkelerinin tam tersine, verginin toplamının yüzde 60-70'i dolaylı vergi olarak alınmaktadır ve bu vergi de maalesef herkesten eşit alınmaktadır, fakir ve zengin ayrımı olmadan öyle alınmaktadır. Ve biz iyi biliyoruz ki bu toplanan verginin hemen hemen yüzde 22'si sadece faize gidiyor. Her yıl btde ödenecek olan faiz miktarı arttığı için her yıl bu vergiler de artmaya devam edecek. Gelir vergisi tarifesinin ilk diliminin düşük gösterilmesinin amacı aslında gizli bir vergi artışıdır ve vergi veren insan sayısının artması demektir. Bu da direkt fakiri ve fukarayı etkileyen bir şeydir ve zaten fakirlik sınırının, yoksulluk sınırının 100 bin liraya dayandığı bu günümüzde ücretlilerin tamamının vergi vereceği anlamına geliyor. Tabii, biz iddia ediyoruz ki siz her yıl bt içerisindeki faiz miktarını artırdıkça -bu vergileri istediğiniz kadar artırın- bu açıklar hep büyüyecek ve her yıl milletin sırtına yüklenecek vergi miktarı artmış olacaktır. Maalesef, zenginden vergi alınamadığı için fakirin sırtına binmeye devam edilecek. Bu yaklaşımlardan vazgeçilmesi lazım. Artık, millet, elde ettiği gelirle vergisini ödeyecek miktarı dahi biriktiremez hâle gelmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

MEHMET ATMACA (Devamla) - Asgari geçim standardının altında geliri olduğu hâlde vergi dilimine girmiş olması, bu insanların zaruri ihtiyaçlarından kısıp bu vergiyi ödemek zorunda kalmaları anlamına geliyor. Bu da maalesef ülke halkının belini büküyor. Bu yanlışlardan derhâl vazgeçilmesi ve gelir vergisinin ilk diliminin -en az- fakirlik sınırının 12 katından fazla olması gerekir diyorum ve hepinizi saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

İYİ PARTİ Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta.

Buyurun Sayın Usta. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu vergi dilimlerinin adaletsiz bir şekilde artırılmasına ilişkin grup nerisi üzerine söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gerçekten, aslında baktığımızda, AK PARTİ hkmetleri uzun bir süredir hem çalışanları hem de emeklileri böyle bütün cephelerden bir zlm altına alıyor, bütün cephelerden saldırıyor. Şimdi, enflasyon -çok net artık- yanlış ölçülüyor; yanlış ölçülen enflasyon üzerinden memurun, emeklinin, işçinin maaşını belirliyorsunuz, oradan zaten bir gelirini kısıyorsunuz; ondan sonra dolaylı vergiler artırılıyor değil mi? 2023 Temmuz ayını hatırlayalım; yüzde 8'den yüzde 20'ye ıktı KDV'ler, kimi yüzde 18'den yüzde 20'ye çıktı, ek motorlu taşıtlar vergisi alındı, TV'ler artırıldı; buradan bir darbe daha çünkü bunlar en adaletsiz vergiler dolaylı vergiler. Buradan bir darbe daha yine çalışanların, emeklilerin üzerine vuruldu.

Şimdi, bir de vergi dilimi zlm var arkadaşlar. Bunu zellikle AK PARTİ'li arkadaşların dikkatli dinlemelerini istirham ediyorum. 2002 yılından bugüne gelinceye kadar kanun şunu söylüyor, diyor ki: "Vergi dilimleri yeniden değerleme oranında artırılır." Oradan bir yetki veriliyor ama kural, yeniden değerleme oranında artırılması. 2002 yılından bu yana kadar, yirmi üç yıl boyunca sadece 1 defa yeniden değerleme oranında artırılmış, kalan bütün yıllarda yeniden değerleme oranının kimi zaman 1 puan, kimi zaman 2 puan, kimi zaman 5 puan altında artırılmış. Şimdi, bu birikti, birikti ve öyle bir noktaya geldi ki ş anda ilk vergi dilimi 190 bin lira ama yeniden değerleme oranında artırılmış olsaydı 2002 yılından beri 520 bin lira olacaktı değerli arkadaşlar yani bu aradaki farkı görebiliyor musunuz? Yani 190 binin üzerindeki miktarda hemen 5 puan artıyor. Hâlbuki 520 bine kadar yüzde 15'ten vergilendirilmesi gerekirdi. Bu böyle yukarıya doğru devam ediyor. Şimdi, bunun sonucunda ne oluyor biliyor musunuz? Bakın, size hemen rakamlarını vereyim: Mesela, yıllık matrahı 1,5 milyon lira olan bir çalışan için düşünelim, ilave 80 bin lira vergi almış oluyoruz, ilave net 80 bin lira vergi. Vergi yükü tam yüzde 27,6 artıyor. Böyle bir şey olabilir mi arkadaşlar ya? Bu, kanunsuz bir vergi; bakın, kanun yok. Hâlbuki Anayasa ne diyor? "Vergi, kanunla konulur." diyor. Siz, kanun olmadan -vergi oranları yüzde 15, 20, 27 diye gidiyor fakat- vergi dilimlerini düşük artırarak aslında efektif olarak vergi yükünü artırılıyorsunuz. Böyle bir şeyin kabul edilmesi mümkün değil. Dolayısıyla bundan vazgeçilmesi lazım ve bunun artık düzeltilmesi lazım.

Bakın, biz Şubat 2025'te -birçok defa konuştuk ama- İYİ Parti Grubu olarak "alışanlar ve emekliler için refah paketi" diye bir kanun teklifinde bulunduk. Onun da 1'inci maddesi, birinci unsuru bununla ilgiliydi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen Sayın Usta.

ERHAN USTA (Devamla) - Teşekkür ederim.

Çünkü burada çok büyük bir zlm var. Zaten insanlar zor geçiniyor, zaten çalışanların alım gücü düşmüş. Çok önemli bir kısmı yoksulluk sınırının altında hatta daha önemli bir kısmı da açlık sınırının altında olan çalışanlara bir de vergi dilimleri üzerinden kanunsuz bir şekilde, Anayasa'ya aykırı bir şekilde zlm yapmaya artık son vermek gerekir.

Şimdi, muhtemelen, buraya birazdan, bizden sonra çıkacak AK PARTİ'li hatip -kim olduğunu bilmiyorum- şunu söyleyecek: "Efendim, biz asgari creti vergi dışı bıraktık."

Değerli arkadaşlar, ücretin net olarak konuşulduğu bir ülkede asgari ücretin vergi dışı bırakılması, çalışanın teşviki değildir, işverenin teşvikidir. "İşveren teşviki olsun, olmasın." tartışması yapmıyoruz bakın. Bu, sanki "alışanları biz teşvik ettik, çalışanlara

bu teşviki verdik." gibi konuşuluyor. Şu anda asgari ücretin brütünün ne kadar olduğunu bilen kaç kişi var şu sıralarda? Yok. Hepimiz neyi biliyoruz? 28.075'i biliyoruz. Bunun üzerinden tartışmanın gittiği bir ülkede "Biz çalışanların asgari ücret kadar kısmını vergi dışı bıraktık, bundan dolayı da çalışanlara bir teşvik sağladık." masalını hiç kimse bize anlatmasın diyorum ve grup önerisini bu anlamda desteklediğimizi ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Rize Milletvekili Sayın Tahsin Ocaklı.

Buyurun Sayın Ocaklı. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TAHSİN OCAKLI (Rize) - Sayın Başkanımı, değerli milletvekillerimizi saygıyla selamlıyorum.

"Niye buradayız?" DEM PARTİ, vergi dilimlerinin çalışanlar üzerindeki olumsuz etkilerinin araştırılmasını sağlamak üzere, yapmak üzere bir grup önerisi verdi. Baştan söyleyelim, bu önergeyi destekliyoruz kesinlikle. Neden destekliyoruz? Çünkü burada gerçekten de bir adaletsizlik var, bunun farkında olduğumuz için de 2025 yılının 7 Temmuzunda, 10/7/2025'te, yine ben, partimiz adına, özellikle bu gelir vergisi değişikliğinin yapılması, ezilenlerin yüklerinin azaltılması için bir teklif vermiştim ama bu da -birazdan gerekçeden de alıntılanarak okuyacağım- ne yazık ki reddedilmiş oldu.

Şimdi, mesele şudur değerli arkadaşlar: Önümde 2026 yılında uygulanacak olan gelir vergisi tarifesi var, görüyorsunuz. Bu gelir vergisi tarifesinde uygulanan tarifenin şurada yazılı olan yüzde 15'lik dilimi aslında Türkiye'de asgari ücretin hemen üstünde, böyle çok az üstünde olan insanların aldığı maaş ve ücretlerden oluşan gelirlerden ibaret; işte, iktidar bunlardan yüzde 15 vergi alıyor. Biz de teklifimizde "Bunu yüzde 10'a getirelim ki burada çalışanların vergisi azalsın." diyoruz. Yüksek enflasyon ve adaletsiz vergi uygulamaları ücretli çalışanları geçim sıkıntısına sürüklemekte. Anayasa'da "Vergi ödevi" başlıklı 73'üncü maddesinde şöyle bir hüküm var, biliyorsunuz arkadaşlar, "Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, malî gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür. Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır." hükmü amir hüküm olarak duruyor. Yani sizin burada -buna göre- çok kazananın çok, az kazananın az vergi alınan bir modelleme yapmanız gerekirken bu tam tersine oluyor ve az kazanan ve yüksek vergiyle çalışanların ezilmesine göz yumuyorsunuz. Buna karşılık "stratejik yatırım, öncelikli yatırım" ve benzeri ifadelerle Türkiye'de sermayeden yana olan projelere kaynak aktarıyorsunuz. Sorun tam da burada aslında. Bundan vazgeçmediğiniz sürece ağır vergilerle vatandaşın ezilmesini engellemiş olmayacaksınız elbette ki. Sosyal devlet olmanın koşulu gelir dağılımındaki adaletsizliğin, dengesizliğin azaltılmasını ve geniş halk kitlelerinin refahının sağlanabilmesini sağlayabilmektir. Bu nedenle, gelir vergisi tarifesi dilimlerinin yeniden düzenlenmesi ve bu dilimlerin her yıl yeniden değerlendirilme oranlarında yükseltilmesi ve herhangi bir ek dilimine düşen payın da azaltılması gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

TAHSİN OCAKLI (Devamla) - Bu önergeyle, enflasyon altında ezilen milyonlarca yurttaşın ağır vergi yüklerinin azaltılması, alım güçlerinin korunması, vergide sosyal adaletin sağlanması amaçlanmaktadır. DEM PARTİ Grubunun araştırma önergesi yerinde bir önerge'dir. Dolayısıyla bunun kabul edilmesinden yana destek vereceğiz.

Otuz saniyeye sığdırır mıyım bilmiyorum ama bana Kuzuoğlu Group adlı bir grup, çalışma hayatını engellediğim gerekçesiyle dava açmış, hakkımda üç yıla kadar da hapsimi istemiş arkadaşlar. Tabii, Meclis sonuna kalır mı, kalmaz mı bilmem ama o Kuzuoğlu Group da bilsin, AK PARTİ'liler de bilsin, biz sindirilmek, korkutulmak için yapılan bu girişimlere asla ödün vermeyiz. Hiçbir şeyden korkmayız, çekinmeyiz, doğru bildiğimiz şeyleri söylemeye devam edeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sakarya Milletvekili Sayın Ertuğrul Kocacık.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen kıymetli vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle şunun altını net bir şekilde çizmek isterim: Türkiye Cumhuriyeti'mizin vergi sistemi, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 103'üncü maddesi uyarınca artan oranlı bir yapıya sahiptir ve bu yapı vergide yatay ve dikey adaletin en temel güvencelerinden biridir. Artan oranlı vergi sistemi, çok kazananın daha fazla, az kazananın daha az vergi ödediği sosyal devlet ilkesinin ve mali adalet anlayışının somut bir tezahürüdür. Bu anlayış doğrultusunda vergi tarifemiz bilinçli ve adalet odaklı bir şekilde güncellenmiştir. Bu kapsamda en alt gelir dilimindeki vergi oranı yüzde 22'den yüzde 15'e indirilmiş, en üst gelir dilimindeki vergi oranı ise yüzde 35'ten yüzde 40'a çıkarılmıştır. Ayrıca, vergi sistemimiz ücret gelirlerinin diğer kazanç unsurlarından pozitif ayrılmıştır. Ücretliler için daha yüksek matrahların daha düşük oranlarla vergilendirilmesi öngörülmüş, böylece emeğin korunması temel ilke hâline getirilmiştir.

Gelir vergisi tarifesindeki dilim tutarları Vergi Usul Kanunu uyarınca her yıl yeniden değerlendirilme oranı kadar artırılmakta, ayrıca Cumhurbaşkanımıza bu tutarları yüzde 50 oranında artırma veya azaltma yetkisi tanınmaktadır. Bu yetki, ekonomik konjonktüre hızlı ve etkin müdahale imkânı sağlayan son derece önemli bir araçtır.

Değerli milletvekilleri, vergide adaleti yalnızca oranlarla değil istisnalarla ve sosyal destek mekanizmalarıyla birlikte değerlendirmemiz gerekiyor. Bu noktada cumhuriyet tarihinin en önemli sosyal vergi reformunu hatırlatmak isterim. 1 Ocak 2022 tarihi itibarıyla asgari ücret tamamen vergi dışı bırakılmıştır, sadece asgari ücretler değil asgari ücretin üzerinde maaş alan tüm çalışanların ve ücretlilerin asgari ücrete isabet eden kısmı gelir ve damga vergisinden istisna edilmiştir. Bu düzenlemenin 2026 yılı maliyeti tam 1 trilyon 166 milyar Türk lirasıdır.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Asgari ücretliye kârı ne? Yani asgari ücretli bundan mutlu mu?

ERTUĞRUL KOCACIK (Devamla) - Tek başına bu rakam sosyal devlet anlayışımızın en güçlü göstergesidir. Üstelik bu tutar toplam vergi harcamalarının yaklaşık üçte 1'ine karşılık gelmektedir. Bununla da yetinilmemiştir, 2026 yılı için öngörülen toplam vergi harcaması 3 trilyon 597 milyar Türk lirasıdır. Bu harcamalar, yalnızca sermaye değil tarımsal faaliyetler için 262,3 milyar; eğitim, sağlık, engelli, yaşlı, emekli, şehit, dul ve yetimler için 264,8 milyar; AR-GE, yenilik ve yatırımlar için yaklaşık 836 milyar; altyapı,

enerji ve ulaştırma alanları için 224 milyar; tasarrufların teşviki için 885,5 milyar Türk lirası şeklinde toplumun tüm kesimlerine yönelik olarak dağıtılmaktadır. Dolayısıyla vergi harcamalarını yalnızca sermaye teşviki olarak değerlendirmek kesinlikle doğru bir yaklaşım değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAşKAN - Tamamlayalım lütfen.

ERTUğRUL KOCACIK (Devamla) - Ülkemizdeki vergi yükü ile OECD ve Avrupa Birliği ülkeleri vergi yüklerinin sağlıklı bir kıyaslamasının yapılabilmesi için sosyal güvenlik primlerini ve mahallî idare vergi gelirlerini de hesaplamalara dâhil etmemiz gerekmektedir. OECD ve AB standartlarına göre Türkiye'nin toplam vergi yükü yüzde 24'tür.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖğLU (Bursa) - Emekliye seyyanen zam var mı ya, süre bitmeden bir şey söyleyen.

ERTUğRUL KOCACIK (Devamla) - OECD ortalaması yüzde 34,1'dir. Bu oranla, OECD içinde en düşük vergi yüküne sahip 5'inci ülkeyiz.

Sonuç olarak, AK PARTİ olarak bizler, vergi sistemini ideolojik söylemlerle değil rakamlarla, sosyal dengeyle ve adaletle yönetiyoruz. Emeği koruyan, üretimi teşvik eden, dezavantajlıyı gözeten bu anlayıştan asla geri adım atmadık, atmayacağız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAşKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

4.- CHP Grubunun, Karabük Milletvekili Cevdet Akay ve arkadaşları tarafından, emekliler ile kamu çalışanlarının giderek derinleşen yoksullaşma sürecinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 5/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Ocak 2026 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 7/1/2026 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gökhan Günaydın

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Karabük Milletvekili Cevdet Akay ve arkadaşları tarafından, emekliler ile kamu çalışanlarının giderek derinleşen yoksullaşma sürecinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 5 Ocak 2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (1581 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 7 Ocak 2026 Çarşamba günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAşKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Karabük Milletvekili Sayın Cevdet Akay.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA CEVDET AKAY (Karabük) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, az önce Orhan Yegin Vekilimin konuştuğu, vergi aslı ve cezalarının silinmesiyle ilgili konuya bir açıklık getirmek istiyorum: Vergi aslı ve cezaları 2013 yılından 2023 yılına kadar uzlaşma yoluyla silinmiştir; bu, Gelir İdaresi Başkanlığının resmî verilerinde var. Bunun 2,5 milyarı bunun vergi aslıyla ilgili silinme, geri kalan yaklaşık 5 milyarı da vergi cezalarıyla ilgili silinmelidir yani 7 milyar 506 milyondur uzlaşma yoluyla silinen.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Toplam 7,5 milyar lira.

CEVDET AKAY (Devamla) - Bizim bütçe görüşmelerinde Plan ve Bütçe Komisyonunda torba yasayla vergi asıllarında artık uzlaşma yoluyla silinme olayından da vazgeçilmiştir. Bu doğru bir karardır, bunu bir açıklığa kavuşturmuş olalım. Asıl bizim itiraz ettiğimiz konu da vergi muafiyet, istisna ve indirimler yoluyla tahsilinden vazgeçilen vergi alacaklarıdır yani bütçede bizim vergi harcaması olarak yer alan kalemlerdir. (CHP sıralarından alkışlar) 2025 yılında bu rakam 3 trilyon 5 milyardı, 2026 yılında da -az önce Ertuğrul Vekil de söyledi- 3 trilyon 597 milyar. Bizim burada itiraz ettiğimiz kısım, kurumlar vergisiyle ilgili olan kısım; 2025'te 701 milyar, 2026'da 768 milyar. Bunların büyük bir bölümü de -bu, muafiyet, istisna ve indirimlerin- KÖİ ve yap-işlet-devret projeleri yapan firmalara yöneliktir; biz buna karşıyız. Bu 768 milyarın emeklilere verilmesini istedik. (CHP sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bravo!

CEVDET AKAY (Devamla) - Her bir emekliye 46 bin TL para verebilirdik, ikramiye verebilirdik yani ramazanda 23 bin, Kurban Bayramı'nda 23 bin olarak; bu teklifler reddedildi, bir kere bunu açıklığa kavuşturmuş olalım.

Emekli derin bir yoksulluk içerisinde yani hayatını geçirmeye, idame ettirmeye devam ediyor. Bir taraftan da bunların alacağı zamlar, en düşük emekli aylıkları dâhil, kamu çalışanlarının dâhil alacağı zamlar da TÜİK'in açıkladığı enflasyon verilerine bağlı olarak hareket ediyor. Bu veriler olduğundan daha düşük tespit ediliyor, hesaplama yöntemleri ve madde sepetiyle ilgili şeffaflık yok, bilimsel kuruluşların açıkladığı oranlar çok daha farklı ve hissedilen oranlar da çok daha farklı.

Bakın, burada TÜİK'in oranı yüzde 30 yani 30,89 esasında, burada ENAG'ın hesapladığı yüzde 56,14; aradaki fark 25 puan. Emekli, TÜİK'in açıkladığı bu orana göre zammını alacak ve hak ettiğinden daha az zam alıyor. Bakın, 2025 yılından bu yana emeklinin cebinden çıkan para -sadece ortalama enflasyon oranına göre ki yüzde 34 civarındadır- bu en son verilen zamlar dâhil 5

bin TL cebinden para çıkmış. Siz bunun 2 bin TL'sini veriyorsunuz, 3 bin TL'sini vermiyorsunuz. 2 bin TL'yle ne olacak? Bakın, yanlış tabelalarla doğru sonuç alamazsınız, doğru istikamete gidemezsiniz; buradaki enflasyon oranıyla oynamalarla da enflasyonu düşüremezsiniz, yoksulluğu bitiremezsiniz. Artık Türkiye'de dipsiz bir yoksulluk var ve emekli, işçi, dar gelirli perişan durumda; bunu bir kere ifade etmiş olalım. Ayrıca, bu kayıp yüzde 16 civarında bir kayıp, bu kayıp giderilmediği gibi... Bizim önergelerimiz neydi? En düşük emekli aylığının net asgari ücret tutarında olmasıydı. Şimdi asgari ücret yeterli değil, 28.075 TL'ye çıkardınız ama bu vereceğiniz zamlarla enflasyon oranında bile 21.968 TL vermeniz gerekirdi, onu da vermiyorsunuz. Bu oranın süratle gözden geçirilmesi gerekiyor. Sefalet içerisinde yaşayan emeklinin... İşte, burada konuşmacılar bahsetti, kimi emeklinin Ulus'ta ucuz otellerde kaldığından. İnanın, garda ve hastanelerde geceleyen emeklilerimiz var, geçinemiyorlar, sıkıntı içerisinde; bunun gözden geçirilip ve net asgari ücret tutarına bağlanması gerekir.

Seyyane zam sözü verildi değil mi, otuz bir ay önce, "İntibak yasası getirilecek." denildi; emekliye bu seyyane zamlar verilmedi. Şimdi, burada 9 bin küsur liralık, 9.137 TL'lik bir seyyane zam verilmesi durumunda en düşük emekli aylığı net asgari ücretle eşitlenecek ve hiç olmazsa emeklimiz, dar gelirlimiz, çalışmamız biraz refah içerisinde olacaktır diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin lütfen, devam edin.

CEVDET AKAY (Devamla) - Burada faiz giderleri almış başını gitmiş. 2 trilyon 742 milyar faiz var bütçede. Şimdi, Varlık Fonu görüşülecek önümüzdeki hafta, 14'ünde Plan ve Bütçede. 2024 rakamlarına göre, ikinci hazine dediğimiz Varlık Fonu'nun da 366 milyar faiz ödemesi var. Siz bunları ortadan kaldırmadan nasıl enflasyonla mücadele edeceksiniz? Enflasyonu ücretleri baskılayarak durduramazsınız. Enflasyonun sebebi fütursuz kamu harcamaları ve karşılıksız para basımlarıdır. Grup Başkan Vekilimiz Gökhan Bey bahsetti, 62 milyar dolar KKM zararından bahsetti. Bu yüzden, bu ödemeler için Merkez Bankası para basmak zorunda kalmıştır ve enflasyon körüklenmiştir. Yapısal reformlar yapılmadan enflasyonla mücadele olmaz ve dolayısıyla da emekli, işçi, dar gelirlinin durumu da düzelmez. Bu önlemlerin iktidar tarafından alınması gerekiyor ve araştırma önerimizde de bu konunun araştırılması mutlaka yapılmalı. Sosyoekonomik, sosyopolitik, sosyokültürel yapı araştırmalarıyla bu sorunun giderilmesi gerek. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekili Sayın Ertuğrul Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA ERTUĞRUL KAYA (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Ömrünü devletine vakfetmiş, alın terini vatan toprağına akıtmış, evlatlarını bu memleketin istikbali için yetiştirmiş milyonlarca emeklimizin yıllardır duyurmaya çalıştığı sessiz çığlığı karşılığı 18.938 Türk lirası olamaz, olmamalıdır; bunu asla kabul etmiyoruz. Değerli arkadaşlar, ekonomi yönetiminin enflasyonla mücadele programı tamamen yanlış bir programdır. Türkiye'deki enflasyonun sebebi talep enflasyonu değildir, maliyet enflasyonudur; yanlış teşhis, yanlış tedavi. Peki, bunun sonucunda ne oldu? Faiz, enflasyon girdabına saplanmış ekonomi politikalarının sonucunda emeklinin sofrasında ekmek azalmış, et, süt, peynir yok olmuştur. Bu bereketli kadim topraklarda maalesef açlık kural, tokluk istisna olmuştur.

Değerli arkadaşlar, emeklilerimiz sayısal bir rakam asla değildir; her biri ülkemiz için, milletimiz için alın teri dökmüş, bizim kendi insanlarımızdır. Emeklilerimiz haladır, teyzedir, amcadır, dayıdır, dededir, ninedir; her biri ayrı ayrı birer değerdir ancak emeklilerimiz kendi hallerine, maalesef kaderlerine terk edilmiştir. Bu yönetim anlayışıyla da bir arpa boyu yol katedilmesi mümkün değildir. Bizim siyaset anlayışımızda "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." prensibi esastır. Eğer emeklimiz manavın önünden başı eğik geçiyorsa, evladının eline bakacak hâle getirilmişse, buradan bir ahde vefadan da söz edilemez. Devlet, sadece vergi toplayan bir mekanizma da asla değildir. Devlet, zor günde vatandaşının elinden tutan kudretli ve müşfik bir eldir. Emeklilerimizin refah içinde yaşamlarını sağlayacak emekli maaşlarında istediğimiz artış da bir lütuf değil yılların birikmiş hakkının iadesidir. Emekliler için emekli kartı, indirimli bilet gibi geçici pansumanlar yerine, kalıcı, sürdürülebilir ve alım gücünü koruyan bir sistem inşası da zorunludur değerli arkadaşlar. Unutmayalım ki devletin bekası ancak milletin refahıyla kaimdir.

Değerli iktidar milletvekilleri, siz burada "Ekonomi rayına girdi." diye nutuklar atarken emeklimiz kira ödemek ile ilaç almak arasında bir hayat memet meselesi yaşıyor ve bunun savaşını veriyor. Siz burada "Enflasyonun belini kırdık." derken emeklinin beli maalesef çoktan kırıldı, takati ise maalesef bitmiş durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

ERTUĞRUL KAYA (Devamla) - Emekli, et yemeyi unutmussa, pazara akşam vakti tezgâhta kalan çürük çarık sebze meyveler için ancak çıkabiliyorsa, bayram ikramiyesiyle kurban kesemez hâle gelmişse, torununa harçlık veremez duruma gelmişse "müjde" diye sunulan paketler sadece göz boyamadır. Buradan iktidara tekrar sesleniyorum: Gelin, emekli maaşlarını emeklilerimizin sofrasına yeniden et girecek şekilde; emeklimizi çarşıda, pazarda başını dik gezdirecek şekilde; emeklimizi torunlarıyla keyif içinde vakit geçirecek şekilde yeniden düzenleyelim. Eğer millî gelir 17 bin dolarsa emeklilerimizin hakkını da buradan teslim edelim. "Enflasyonu tek haneye indireceğiz." diyorsunuz ya, siz enflasyonu tek haneye indirinceye kadar emeklilerimizin ilaç ve muayene ücretlerindeki katılım paylarını tamamen kaldırın. Buradan tekrar sesleniyorum: Emeklilerimiz huzurlu değilse Türkiye huzurlu değildir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Manisa Milletvekili Sayın Şenol Sunat.

Buyurun Sayın Sunat. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ŞENOL SUNAT (Manisa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Evet, değerli milletvekilleri, bugün burada konuştuğumuz mesele emeklilerin hayatta kalma mücadelesi. Türkiye'de milyonlarca emekli artık yaşayamıyor, ayakta kalmaya çalışıyor çünkü bu ülkeyi yönetenler emekliyi enflasyona ezdirmekle yetinmemiş, bilinçli bir tercihle yoksullaştırmaktadır. Evet, asgari ücret 28 bin küsur, en düşük emekli aylığı 18 bin küsur lirada kalıyor;

bu, emekliyi, çalışanı sistematik biçimde yoksullaştırma politikasıdır. Bugün 4 kişilik bir ailenin açlık sınırı 30 bin liranın üzerindedir sayın milletvekilleri, yoksulluk sınırı 100 bin liraya dayanmıştır. Açlık sınırının altında bir maaş ve buna "sosyal devlet" mi diyelim? Bu tablo sosyal çöküşü ortaya koymaktadır. Bu mudur adalet? Bu mudur kalkınma? Bu mudur Türkiye Yüzyılı? İktidarın vekilleri, sizlere sesleniyorum: Farkında mısınız acaba bilmiyorum, asıl yük sizlerin vicdanlarında, asıl yük sizlerin görmeyen gözlerinizde, asıl yük sizlerin duymayan kulaklarınızda, asıl yük sizlerin konuşmayan dillerinizde ve siyasi tercihlerinizde.

TÜİK'e bakın, enflasyon oranı "30" diyor. Hiç umurunuzda değil, değil mi? Ama bağımsız araştırma grubu ENAG yüzde 56 olarak niteliyor. Hangisi gerçek acaba? Sayın milletvekilleri, hangisi gerçek? Emeklinin pazardaki filesi mi gerçek yoksa TÜİK'in makyajlı tabloları mı? Bu farkın bedelini kim ödüyor biliyor musunuz? Emekli ödüyor, işçi ödüyor, memur ödüyor, çalışanlar da ödüyor. Sosyal Güvenlik Kurumu emeklisine yüzde 12,19 oranında, memur emeklisine yüzde 18,61 oranında zam veriyorsunuz ama kira artışına bakın; gıda, enerji, sağlık bunun çok çok üzerinde. Bu, sosyal güvenlik sistemi değildir sayın milletvekilleri; bu, emekliyi cezalandırma sistemidir. Bugün emeklilik bu ülkede gelecek güvencesi olmaktan çıkmıştır. Emeklilik yoksulluğun yeni adı hâline getirilmiştir oysa Anayasa ne diyor? Devlet, vatandaşına insan onuruna yaraşır bir yaşam sağlamakla yükümlüdür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun lütfen.

ŞENOL SUNAT (Devamla) - Evet, sayın milletvekilleri, bu ülkenin insanı sadaka istemiyor, hakkını istiyor. Gelineen noktada, emekliye seyyanen zam yapmak bir lütuf değil anayasal bir zorunluluktur ve buradan açıkça ilan ediyorum: Bu Meclis emeklinin feryadına kulaklarını kapatamaz, bu Meclis milyonların yoksullaşmasına seyirci kalamaz. Bu düzen değişmeli, bu adaletsizlik bitmeli; emekli de memur da çalışan da insanca yaşamalı.

Değerli milletvekilleri, hemen hemen bütün muhalefet grupları bu konuda bir araştırma komisyonu kurulması için önerge verdiler. Gelin, sizler de iktidar mensupları buna "Evet." deyin ve emeklinin bu derdinin çözümü için hep birlikte çalışma yürütelim diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına İğdir Milletvekili Sayın Yılmaz Hun.

Sayın Hun, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA YILMAZ HUN (İğdir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Öncelikle ekranları başında bizi izleyen değerli halklarımızın ve cezaevlerinde tutsak edilen tüm yoldaşlarımızın yeni yılını kutlarım. 2026 yılının ülkemize ve coğrafyamıza barış, kardeşlik ve huzur getirmesini temenni ederim.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de açıklanan enflasyon verileri yalnızca bir istatistik değildir; SSK ve BAĞ-KUR emeklilerinin, memurların ve memur emeklilerinin maaşlarının doğrudan belirlemektedir yani milyonlarca yurttaşın sofrasını, kirasını, ilacını, yaşam haklarını tayin etmektedir ancak ortada çok açık bir gerçek var ki resmî enflasyon rakamları ile halkın yaşadığı gerçek hayat pahalılığı arasında derin bir kopuş oluşmuş durumdadır. Pazarda, markette, faturada, kirada yaşanan artışlar açıklanan oranlarla hiçbir şekilde örtüşmemektedir. Bağımsız araştırma kuruluşlarının açıkladığı veriler ile resmî istatistikler arasındaki fark giderek büyümektedir. TÜİK 2025 Kasım ayı verilerine göre yıllık enflasyon yüzde 31 civarırken bu durum, ENAG'a göre yüzde 57 civarındadır. Bu fark, aslında emeklilerin ve kamu çalışanlarının alım gücünün sistematik bir şekilde eritildiğini göstermektedir. 2025'in ikinci yarısında SSK ve BAĞ-KUR emeklilerine yalnızca yüzde 12,19 oranında zam yapılmıştır; bu artış gıda, kira, enerji ve sağlık harcamalarındaki gerçek artışın çok gerisinde kalmıştır. Bu ne demektir? Emeklinin cebinden her ay biraz daha çalınması demektir. Memurlar ve memur emeklileri için tablo farklı değildir, toplu sözleşme hükümleri ve enflasyon farkı uygulamalarıyla verilen yüzde 18,60'lık artış gerçek enflasyon karşısında koruyucu olmaktan uzaktır. Maaşlar artıyor gibi görünmekte fakat yoksulluk çok daha hızlı artmaktadır. SSK ve BAĞ-KUR emeklileri altı aylık enflasyon oranlarını derinleştiren zam sistemi nedeniyle hızla yoksullaşmaktadır. Memur ve memur emeklileri de enflasyon farkı ve toplu sözleşme mekanizmalarına rağmen hayat pahalılığı karşısında savunmasız bırakılmaktadır çünkü sorun zam oranı değil, o zammın hangi enflasyona göre belirlendiğidir. Enflasyon düşük gösterildikçe maaş artışları bilinçli biçimde sınırlandırılmaktadır, yoksulluk bir kader gibi dayatılmaktadır. Bugün gelinen noktada, emekli maaşlarının büyük bir bölümü açlık sınırının altındadır, kamu çalışanları ve emekliler temel ihtiyaçlarını dahi karşılamakta zorlanmaktadır. Bu durum, Anayasa'da güvence altına alınmış olan sosyal devlet ilkesini, gelir adaletini, insan onuruna yaraşır yaşam hakkını açıkça ihlal etmek demektir. Rakamlarla oynayarak gerçeği gizlemek sosyal barışı da tehdit eder bir noktaya ulaşmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edelim lütfen.

Buyurun.

YILMAZ HUN (Devamla) - Bu Meclisin görevi, kâğıt üzerindeki rakamları değil halkın yaşamını esas almaktır. Enflasyon hesaplama yöntemleri, ücret belirleme mekanizmaları ve sosyal politika uygulamaları bütün yönleriyle yeniden ele alınmalıdır. Emeklilerin ve kamu çalışanlarının giderek derinleşen yoksullaşması, bir ekonomik zorunluluk değil bilinçli bir tercihin sonucudur. Bu nedenle, CHP tarafından verilen bu önergeyi önemli buluyor ve destekliyoruz. Meclis, enflasyonun nasıl hesaplandığını, maaşların hangi mekanizmalarla belirlendiğini ve neden yurttaşın yaşam gerçekliğinden koptuğunu araştırarak çözüm üretmelidir. Yoksulluğu yöneten değil yoksulluğu ortadan kaldıran bir düzeni hep birlikte oluşturabiliriz. Bu nedenle bu önergeye "Evet." diyoruz, tüm milletvekillerini halkın gerçekleriyle yüzleşmeye çağırıyoruz.

Sayın Başkan, dün Selahattin Demirtaş'a verilen hapis cezası ifade özgürlüğüne ve demokratik siyasete yönelik yargı eliyle yapılmış açık bir müdahaledir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YILMAZ HUN (Devamla) - Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Nilgün Ök.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA NİLGÜN ÖK (Denizli) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP grup önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Emeklilerimiz başta olmak üzere enflasyonun ücretli kesim üzerinde açtığı sıkıntıların hepsini biliyoruz, farkındayız ve bu şartları daha iyileştirebilmek için de ciddi bir mücadele içerisindeyiz.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - O yüzden yüzde 12 zam...

NİLGÜN ÖK (Devamla) - 2024 Haziran ayında devreye aldığımız enflasyonla mücadele stratejimizi küresel belirsizliklere rağmen planlı bir şekilde, ödün vermeden devam ettiriyoruz. Kalıcı refah artışının ve sürdürülebilir büyümenin temel şartı fiyat istikrarıdır ve bunun için çalışıyoruz. Para ve maliye politikalarındaki disiplinli duruşumuzdan vazgeçmeden sosyal refahın kalıcı olarak yükseltilmesi en büyük amacımız oldu bu süreçte.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Disiplin anlaşılan sadece emekliye!

NİLGÜN ÖK (Devamla) - Bizim politikamız palyatif tedbirlerle, popülist söylemlerle, yaklaşımlarla günü kurtarmak değildir, bugüne kadar da olmadı.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Açlık sınırının altında yahu!

NİLGÜN ÖK (Devamla) - Ücretleri artırırsınız ama alım gücünü değiştiremezseniz hiçbir anlam ifade etmez ya da sürdürülebilir kılamazsanız hiçbir anlam ifade etmez, biz bunun için çalışıyoruz. Bakın, 2022'de yüzde 85'lere varan ciddi bir enflasyondan bugün yüzde 31'leri, önümüzdeki dönemde de yüzde 21 enflasyon oranını hedefliyoruz. Tabii, aslında, emeklilerimize yönelik en büyük kapsamlı düzenlemeler bizim zamanımızda yapılmıştır. Emekli aylıklarındaki normal artışlara ilave olarak verilen seyyanen artışlar, 2000 öncesi ve sonrası emeklilerin durumlarını eşitleyen intibak düzenlemesi, bayram ikramiyesi, alt sınır aylıklarının yükseltilmesi gibi pek çok düzenlemeyi aslında sıralayabiliriz; bunları hayata geçirdik. Şöyle bir baktığımızda, "2002 yılından bu yana AK PARTİ iktidarı emeklilerin gerçek anlamda alım gücünü ne yapmış?" dediğimizde; 2002 yılından bugüne en düşük emekli aylıklarında bayram ikramiyeleriyle birlikte reel anlamda yüzde 70 ile yüzde 630 oranında artış sağlanmış, en düşük devlet memuru aylığına baktığımızda ise yine reel anlamda yüzde 237 alım gücünde artış sağlanmış. Tabii ki sosyal güvenlik sisteminin en önemli göstergelerinden biri olan emekli aylıklarının gayrisafi yurt içi hasıla içindeki payının yıllar içerisindeki değişimine baktığımızda ise bu, 2002 yılında yüzde 4,60 iken...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - 2002'de asgari ücretin 1,3 katıydı ya! Bari bunu söylemeyin ya!

NİLGÜN ÖK (Devamla) - 2024'te 5,98; 2025'te 6,10; 2002'de asgari ücret 112 dolardı, bugün 675 dolar, dolar bazında bakarsak.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Ya, açlık sınırının altında, açlık! Açlık sınırının altında!

(AK PARTİ sıralarından "Dinle!" sesleri)

NİLGÜN ÖK (Devamla) - Tabii, bu verileri değerlendirirken 6,6 milyon olan emeklinin bugün 17 milyon olduğunu...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Evet, anlatın emeklileri!

NİLGÜN ÖK (Devamla) - ...sosyal güvenlik kapsamının genişlediğini de dikkate almak lazım. Farkındayız, daha iyisi için çalışıyoruz, en düşük emekli maaşının beklentinin de altında kaldığının da farkındayız; inşallah Meclisimiz, AK PARTİ Grubuyla Cumhur İttifakı olarak bununla da ilgili düzenlemeleri bu Mecliste hep birlikte hayata geçirecek. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Ne zaman? Ne zaman?

NİLGÜN ÖK (Devamla) - Geçmiş de unutmamak gerekir, nereden nereye geldik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım, lütfen.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Nereden nereye, nereden nereye(!) Bir dışarıya çıkıp anlatsanıza "nereden nereye"yi, emekli size söylesin.

NİLGÜN ÖK (Devamla) - Evet, evet.

Sosyal güvenlik sistemi parçalıydı, emeklilerimiz "Maaşlarımız ödenebilir mi?" diyordu, hastanelere gittiklerinde ellerindeki böyle, o yapraklarla sınırlıydı.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Ya, açlık sınırının altında, açlık! Bunu nasıl savunuyorsun ya!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bir çıkın dışarıya da size bir söylesin emekli.

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) - Şimdi otobüse bile binemiyorlar, otobüse binemiyorlar!

NİLGÜN ÖK (Devamla) - Bugün emeklilikte bütün emekli vatandaşlarımız sosyal güvenlik sisteminin yüzde 99'undan yararlanabiliyor. Tek başına bu veri bile bir başarıdır, tek başına bu veri bile bir başarıdır.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Denizli'den çık bir hale gir bakalım, hale; bir pazara git bakalım, ne diyecek sana.

NİLGÜN ÖK (Devamla) - Dolayısıyla biz bu ülkede...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bu konuşmayı bir sosyal medyada paylaşırsan!

NİLGÜN ÖK (Devamla) - Şunu net anlamamız lazım: Bizim için mesele maaşın pazarda, markette, kirada karşılığını koruyabilmektir, bunun için çalışacağız. Evet, bugüne kadar zor zamanlar, biliyoruz, geçmiş yıllara kıyasladığımızda ama emeklimizi hiçbir zaman enflasyonun altında ezdirmedik, ezdirmemeye de devam edeceğiz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ezdirmedin, öldü adamlar!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Bu yalan, kesinlikle yalan, doğru değil!

NİLGÜN ÖK (Devamla) - TÜİK verileri tamamen bilimsel, uluslararası verilere göre düzenlenmektedir; ENAG ve TÜİK'in hesaplama sistemi tamamen birbirinden farklıdır.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Zamanınız bitiyor, dikkat edin!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Doğru, farklı olduğu için zaten durum bu!

NİLGÜN ÖK (Devamla) - Bu anlamda da lütfen bırakın artık ya, TÜİK'in bir yakasından düşün, kurumlarımızı aşağıya çekmekten bir vazgeçin.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - TÜİK, milletin yakasından düşsün, TÜİK düşsün!
NİLGÜN ÖK (Devamla) - Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

II.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan, yoklama istiyoruz.

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinden önce bir yoklama talebi var, onu karşılayacağım.

Sayın Günaydin, Sayın Kılıç, Sayın Kış, Sayın Öztürkmen, Sayın Akay, Sayın Ersever, Sayın Derici, Sayın Çan, Sayın Bektaş, Sayın Becan, Sayın Kaya, Sayın Kılınç, Sayın Avşar, Sayın Ösen, Sayın Ocaklı, Sayın Erdem, Sayın Kayışoğlu, Sayın Coşar, Sayın Taşkent, Sayın Elçi.

Yoklama için elektronik oylamaya başvuracağız.

Üç dakikalık süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.31

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 18.36

BAŞKAN: Başkan Vekili Tekin BİNGÖL

KÂTİP ÜYELER: Nermin YILDIRIM KARA (Hatay), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 44'üncü Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

II.- YOKLAMA

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- CHP Grubunun, Karabük Milletvekili Cevdet Akay ve arkadaşları tarafından, emekliler ile kamu çalışanlarının giderek derinleşen yoksullaşma sürecinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 5/1/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 7 Ocak 2026 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, Grup Başkan Vekillerine söz sırası geldiğinde Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Kılıç zorunlu olarak Genel Kurul salonunda olmadığından kendisine şimdi söz vereceğim.

Sayın Kılıç, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

55.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, "terörsüz Türkiye" hedefine, Milliyetçi Hareket Partisinin "milliyetçilik" anlayışına, Türk ve Türkiye Yüzyılı vizyonuna ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kıymetli milletvekilleri, ekranları başında bizleri takip eden yüce Türk milleti; tarih, milletleri bazen öyle dönemeçlere sürükler ki verilecek sınavın tafafisi olmaz. Bugün dünya tam da böyle bir kırılmanın eşiğinde. Sıklıkla ifade ettiğimiz ateş çemberi artık sadece ülkemizin etrafında Orta Doğu'yla sınırlı bir çember olmaktan çıkmış, beşeriyetin huzurunu tehdit eden küresel bir buhrana, çok bilinmeyenli bir denkleme dönüşmüştür. Böylesine sisli ve fırtınalı bir havada bir devletin sığınacağı en güvenli liman sahip olduğu askerî gücünden evvel, hiç şüphesiz iç cephesinin sağlamlığıdır. Milliyetçi Hareket Partisi, bu hakikati yıllar önce görmüş, günöbirlik hesapların, popülist söylemlerin ve dış telkinlerin ötesinde, devletin ve milletin bekasını esas alan bir duruş sergilemiştir. Terörle mücadelede tavizsiz duruşu, millî birlik ve beraberliği önceleyen yaklaşımıyla üzerine düşen tarihî sorumluluğu eksiksiz şekilde yerine getirmiştir. Bugün Türkiye'nin terörle mücadelede geldiği nokta bu kararlı ve ilkeli duruşun doğal bir neticesidir.

Artık, Türkiye'nin önündeki en hayati mesele, enerjisini tüketen, evlatlarımızı bizden koparan, geleceğe odaklanmamızı engelleyen terörü gündemimizden kalıcı olarak çıkarmaktır. Şunu açık yüreklilikle ifade etmeliyiz ki terörsüz Türkiye hedefi, bizler için tarihsel bir zorunluluk, gelecek nesillere ödenmesi gereken bir vicdan borcudur. Ayağında terör prangası olan bir Türkiye'nin ne dünyada oyun kurucu olması mümkündür ne de gönül coğrafyamızdaki mazluma el uzatması. Şunu herkes çok iyi bilir ki Milliyetçi Hareket Partisi için siyaset, asla gelip geçici heveslerin ya da günlük manevraların sahası olmamıştır. Biz, olaylara dar pencerelerden bakmayız, bizim duruşumuzun mayasında asırlar devirmiş "devlet ebed müddet" anlayışı, harcında ise "önce ülkem ve milletim" fedakârlığı vardır. Biz, hiçbir zaman esen rüzgâra göre yön arayanlardan olmadık, tam aksine, pusulamızı her daim milletimizin tertemiz vicdanına, tarihin derin köklerine ve devletin bekasına sabitledik ancak bu mücadele, sadece silahla kazanılmaz, asıl zafer, gönülleri fethetmek, safları sıklaştırmak, bin yıllık kardeşlik hukukunu yeniden ve daha güçlü şekilde ihya etmektir. Bizim milliyetçilik anlayışımız, Hoca Ahmet Yesevi'nin ocağında pişen, Hacı Bektaş Veli'nin "İncinsen de incitme." düsturuyula yoğrulan, Yunus Emre'nin "Yaratılanı severim Yaratan'dan ötürü." felsefesiyle mayalanan bir gönül harekâtıdır. Bu yüzden, bu topraklarda ayrılık tohumlarının yeşermesi imkânsızdır. Zira, bu toprakların harcı bin yıllık kardeşlik hukukuyla karılmıştır. Malazgirt'te Sultan Alparslan'ın ordusundaki birlik ruhu, İstanbul'un fethinde Ulubatlı Hasan'ın sancağındaki inanç, Çanakkale'de Mehmetçik'in iman dolu göğsünde tecelli eden şuur ne ise bugün terörsüz, güçlü ve büyük Türkiye idealini savunan irade de tıpkı odur. İşte o sönmeyen ruh milliyetçi hareketin bizi taşıyan mayasında vardır. Bu sebeple diyoruz ki: Doğusundan batısına, kuzeyinden güneyine bu vatanın her bir ferdi, 85 milyonun tamamı bizim özümüzdür, canımızdır, kardeşimizdir. Türk ve Türkiye Yüzyılı vizyonu etnik kökeni, mezhebi veya meşrebi ne olursa olsun herkesin bu çatı altında huzurla nefes aldığı bir ülküdür. İnanıyoruz ki kendi içinde barışını sağlamış, terör kamburundan tamamen kurtulmuş, saflarını sıklaştırmış bir Türkiye dostları için güven veren bir kale, hasımları için ise caydırıcı bir güç olacaktır. Biz dün neredeysek bugün de oradayız. Sorumlu, uzlaşmacı ama millî meselelerde asla taviz vermeyen o çelikten iradeyle yüce Türk milletinin emrinde, devletimizin hizmetinde olmaya devam edeceğiz.

Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Kılıç.

Sayın Şerafettin Kılıç, buyurun.

56.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, fahri Kur'an kursu öğrencilerine ilişkin açıklaması

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Diyanetin emektar kadınları fahri öğrenciler on beş yıldır görünmeyen bir yükü omuzladılar. Bu öğrenciler aynı zamanda birer annedir, birer eşitler. Aile Yılı ilan edilen 2025 yılında bile görmezden gelindiler. Kadına değer vermek emeğini korumak, hakkını gözetmekle olur. Kadına değer vermedikçe aileye değer vermiş olmazsınız. Tam olarak on beş yıldır hak talep eden fahri Kur'an kursu öğrencilerini artık görmezden gelmeyin. 4-6 yaş Kur'an kurslarını açmakla övünen Diyanet İşleri Başkanlığı kadrosuz, güvencesiz bunca yıl hizmet etmiş bu insanların haklarını teslim etmek için adım atsın, Cumhurbaşkanlığı daha önce bu insanlara verdiği kadro sözünü tutsun, belirli bir süre boyunca hizmeti bulunanlar kadroya alınsın.

BAŞKAN - Sayın Kış...

57.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, açıklanan burs ve öğrenim kredisi tutarlarına ilişkin açıklaması

GÜLCAN KIŞ (Mersin) - Sayın Başkan, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın müjde olarak duyurduğu burs ve öğrenim kredisi tutarları gençleri sefalet ve yokuşa mahkûm etmekten başka bir anlam taşıyor. Lisans öğrencisine 4 bin lira, yüksek lisans öğrencisine 8 bin lira, doktora öğrencisine 12 bin lirayı reva gören bu düzen öğrenciyi yok sayan kara bir düzendir. Lisans bursunu sadece bin lira artırıp 4 bin lira yaptılar, oysa ülkede hayat pahalılığı yüzde 80'lere dayanmış durumda. KYK yurtları 1.250 liraya dayanmışken bu gençler hayata nasıl tutunacak? Bu tablo iktidarın gençlere bakış açısının özetidir: "Oku ama geçinme, hayal kurma, idare et." Bu bir destek değil yoksulluğun dayatılmasıdır. Bu adaletsizliği kabul etmiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Kara...

58.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Yayladağı'ndaki tütün ve çilek üretimine, Yayladağı Sınır Kapısı'na ve Yayladağı Barajı'na ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Teşekkür ederim Başkanım.

Yayladağı'nda tütün ve çilek üretimi oldukça önem arz etmekte ve ekonomiye katkı vermektedir. Tütünde ciddi bir arazi kaybı yaşandı, ekim yapılan arazilerin 2004'ten bugüne 16 bin dekardan 270 dekara düştüğünü görüyoruz. Çilekte ise artan oranlı bir ivme var. Ayrıca, Yayladağı Belediye Başkanımızın bu konuda ciddi çabaları var. Destek ve teşvik istiyoruz, buradan bildiriyoruz.

Yine, Yayladağı Sınır Kapısı'nın hızlıca açılması iktisadi yaşama katkı sunacaktır; Antakya, Defne, Samandağı da önceleyen bir sınır ticaretinin hacmini artıracaktır.

Yine, Yayladağı Barajı'nda 2025'in son dört ayında su seviyesi maalesef yüzde 13'lere düştü. Sulama altyapısının geliştirilmesini ve efektif bir kapalı sulama sistemine geçilmesini talep ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Türker Ateş? Yok.

Sayın milletvekilleri, birleşime yirmi beş dakika ara veriyorum.

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 19.17

BAŞKAN: Başkan Vekili Tekin BİNGÖL

KÂTİP ÜYELER: Nermin YILDIRIM KARA (Hatay), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 44'üncü Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Sayın Başkanım, Mecliste 50 kişi yok yani bu elektrikler boşuna yanacağına, Şanlıurfa'nın köyleri elektriksiz, bari hiç olmazsa bu elektriği Şanlıurfa'nın köylerine versinler Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Şanlıurfa seni duydu.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, 230 sıra sayılı Kanun Teklifi ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

VI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Sivas Milletvekili Rukiye Toy ve Konya Milletvekili Mehmet Baykan ile 54 Milletvekilinin Milli Parklar Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3308) ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2'nci sırada yer alan, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven ve Çorum Milletvekili Yusuf Ahlatcı ile 143 Milletvekilinin Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

2.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven ve Çorum Milletvekili Yusuf Ahlatcı ile 143 Milletvekilinin Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3138) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 214)¹

BAŞKAN - Komisyon? Yerde.

16 Ekim 2025 tarihli 8'inci Birleşimde İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştı. Şimdi, birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1'inci madde üzerinde 2'si aynı mahiyette olmak üzere 4 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım. İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyette olduğundan birlikte işleme alacağım.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Emin Ekmen
MersinSelçuk Özdağ
MuğlaElif Esen
İstanbulŞerafettin Kılıç
AntalyaCemalettin Kani Torun
Bursa

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Sümeyye Boz
Muş
Vezir Coşkun Parlak
HakkâriDilan Kunt Ayan
Şanlıurfa
Zülküf Uçar
VanCelal Fırat
İstanbul
Gülderen Varlı
Van
Öznur Bartın
Hakkâri

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NURETTİN ALAN (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Antalya Milletvekili Sayın Şerafettin Kılıç.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Sayın Başkanım, kanun teklifini veren milletvekilleri burada yok. Burada toplam 25 kişi var.

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NURETTİN ALAN (İstanbul) - Biz buradayız.

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Karayolları Trafik Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde grubumuz adına söz aldım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri takip eden aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün kürsüde hepimizin hayatının içinde olan fakat gerçek anlamda çözülemeyen bir meseleyi konuşuyoruz, trafiği. Trafik sadece yolların ve araçların değil aynı zamanda bu ülkenin adalet anlayışının, ekonomi politikasının ve devlet-vatandaş ilişkisinin aynasıdır. 2024 yılında kesilen trafik cezası tutarı 15 milyar lirayı aşmış, yaklaşık 20 milyon sürücü cezaya maruz kalmıştır; buna rağmen kazalarda ölenlerin sayısı azalmamış, yaralı sayısı yükselmiştir. Demek ki cezalar güvenliği artırmamış, sadece gelirleri artırmıştır; devlet vatandaşla yol gösteren olmaktan çıkıp hatalarından gelir elde eden bir yapıya dönüşmüştür. Bir vatandaşın sabah evden çıkışını düşünün, otoyola girer, ücret öder; köprüden geçer, ücret öder; tünele girer, yine ücret öder; işine yetişmek için hız limitini azıcık aşsa ceza gelir, park edecek yer bulamayıp kaldırımı ihlal ederse ceza gelir. Artık vatandaş direksiyon başında arabasını değil cebini yönetmek zorunda kalmaktadır. Trafik güvenliği bir kamu hizmeti olmaktan çıkmış, bütçenin gelir kalemine dönüşmüştür; her yıl bütçeye trafik cezalarından beklenen gelir kalemi konulması bunun açık göstergesidir. Hükûmet diyor ki: "Cezaları artırarak insan hayatını koruyoruz." Peki, aynı kararlılık toplu taşımayı geliştirmeye neden gösterilmiyor? TÜİK verilerine göre, son beş yılda araç sayısı yüzde 38 artarken şehir içi ulaşım kapasitesi aynı oranda büyümemiştir. İstanbul, Ankara ve İzmir gibi büyük şehirlerde vatandaş her gün yaklaşık bir buçuk saatini trafikte geçiriyor; bu da yılda yirmi iş gününe yani bir ayını arabada kaybetmesine denk geliyor. Çoğu vatandaşımız hız yapmıyor, hayata yetişmeye çalışıyor.

Değerli milletvekilleri, ücretli yollar meselesine gelince, kamu-özel iş birliğiyle yapılan köprüler, otoyollar ve tüneller ücretlidir ve çoğuna geçiş garantisi verilmiştir; vatandaş geçse de öder, geçmese de vergileriyle öder. 2024 yılında bu garantiler için bütçeden ödenen tutar 93 milyar liradır, bu rakam bazı bakanlık bütçelerinin üzerindedir. Artık bu ülkede yoldan geçmenin de geçmemenin de bedeli vatandaşla yüklenmektedir, işte, adalet terazisi burada bozulmaktadır. Avrupa ülkelerinde trafik cezalarından elde edilen gelir doğrudan trafik eğitim fonlarına aktarılırken bizde genel bütçeye girip kaybolmaktadır. Oysa vatandaşın ödediği ceza yeni radar değil yeni okul, yeni toplu taşıma hattı ve yeni bilinç kampanyası üretmelidir; aksi hâlde, ceza adalet değil tahsilat olur. Kazaların yüzde 88'i insan hatasından kaynaklanmaktadır; bu nedenle, mesele sadece teknolojik denetim değil davranışların değiştirilmesidir. Okul önüne üç kamera koymak kolaydır ama çocuklara yol hakkını öğretmek emek ister. Bizim medeniyetimizde yol sadece asfalt değil haktır, emanettir, adalettir fakat bugün yollar milletin ortak alanı olmaktan çıkmış, şirketlerin rant alanına dönüşmüştür, yol yapılırken insan kaybolmuştur.

Değerli milletvekilleri, devletin görevi vatandaşla tuzak kurmak değil bilinç kazandırmaktır. Trafik, radar sistemiyle değil vicdan sistemiyle düzelir. Yollar sadece araçların değil insanların huzuru içindir. Devlet hız limitlerini düzenlerken önce kendi israf hızını düşürmelidir çünkü bu ülkede iktidar israfın gazına basmışsa orada hız limiti değil adalet limiti aşılmıştır. Bir baba çocuğunu okuldan almak için acele eder, bir anne servis bulamadığı için kendi arabasıyla yola çıkar, bir çiftçi ürününü pazara yetiştirmeye çalışır. Hepsisi bir yaşam mücadelesi verirken devlet çözüm üretmek yerine ceza kesiyorsa burada bir sistem sorunu var demektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

ŞERAFETTİN KILIÇ (Devamla) - Yolları genişlettik ama sabrı daralttık, araçları çoğalttık ama adaleti azalttık, cezaları büyüttük ama vicdanı küçülttük. Millet artık cezanın değil çözümün yolunu görmek istiyor. Gerçek güvenlik radarın gözüyle değil adaletin gözüyle sağlanır ve bu ülkenin en güvenli yolu adalet yoludur.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Hakkâri Milletvekili Sayın Öznur Bartin.

Buyurun Sayın Bartin. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iktidarın trafik güvenliği ambalajıyla önümüze getirdiği ancak özünde yine ceza tahsilat ve yurttaşlı haraca bağlama mantığıyla kurgulanmış kanun teklifi üzerine söz almış bulunuyorum.

Siz burada rakamlarla, artırılan para cezalarıyla ve istatistiklerle uğraşırken Hakkâri'de, Van'da, Şırnak'ta ve birçok kentte halkımız beyaz bir esaretin ve iktidarınızın kapkara ihmallerinin altında can çekiyor. Sizin iktidarınız kar altında kalmıştır, biz ise kar aydınlığında bir ülke inşa etmeye kararlıyız, yeminliyiz. Siz bu kürsüden reform masalları anlatırken Hakkâri'de onlarca yerleşim yerinin yolu günlerdir kapalı, yurttaşlar hastaneye gidemiyor, çocuklar buz kesmiş evlerde hayata tutunmaya çalışıyor. Taşbaşı köyü İde mezrasında devasa bir çığ düştü; evler, ahırlar yerle bir oldu, 120 küçükbaş hayvan öldü. Maden işçileri şantiyelerde kalıp imdat çığlığı atıyordu. Çukurca'da çiftçinin serası, emeği, rızık karın ağırlığına dayanamayıp çöktü. Peki, sizin sosyal devletiniz neredeydi? Sizin iktidarınız sadece ceza keseceği, vergi toplayacağı zaman mı Hakkâri'yi hatırlıyor? Buradan iktidara açıkça çağrıda bulunuyoruz: Eğer samimiyseniz bu kanun teklifine derhâl bir madde ekleyin. Başta Hakkâri ve bölge kentleri olmak üzere yoğun kar yağışı nedeniyle hayvanlarını ve mahsulünü kaybeden, seraları çöken, evleri ve iş yerleri maddi zarara uğrayan tüm yurttaşlarımızın zararlarını kayıtsız şartsız tazmin edin. Buyurun, gerçek hizmet budur, halkın yanında durmak da budur. Daha da vahimi Yüksekova Cumhuriyet Mahallesi'nde yaşananlardır. Kışın en sert günlerinde bir mahalleyi günlerce elektriksiz bırakmak, ardından utanmadan kaçak elektrik iftirasıyla yurttaşlı topluca cezalandırmaya kalkmak bir kamu yönetimi değil doğrudan bir rehin alma politikasıdır. Bu zifiri karanlık sadece sokakları değil sizin hesap verebilirliğinizi de örtmektedir.

Sayın milletvekilleri, getirdiğiniz teklif trafik güvenliğinden bahsediyor. Gelin, size Van-Hakkâri kara yolunda yaşanan ölüm gerçeğini anlatayım: O yol artık bir ulaşım güzergâhı değil bir katliam hattıdır. Daha bir ay önce, 30 Kasım'da Zerneke Barajı'nda Furkan Özdemir, Rojhat Durgun ve Cihat Duma'yı kaybettik. 20'li yaşlardaki bu gençler 100 metrelik uçurumun kenarında tek bir koruyucu bariyer olmadığı için baraj gölüne düştüler. 16 Kasım'da Sere Solan'da kaya düşmesiyle 2 yurttaşımız, 27 Ekim'de Zerneke'te 3 yurttaşımız daha yaşamını yitirdi, 25 Aralık gecesi 23 yaşındaki Sude Ezgi Değirmenci Zap Suyu'nun hırçın sularında yaşamını yitirdi. Neden peki? Çünkü uçurumlu bölümlerde temel yol güvenliği önlemleri hâlâ alınmadı. Bakanlık "Çalışmalar sürüyor." diyerek ölümleri izliyor, eğer çalışmalar sürüyorsa her hafta bu yollarda biz neden canlarımızı yitiriyoruz? Bu ölümler artık kader değil birer

cinayettir. Van-Hakkâri yolunda ölen gencecik insanların canı sizin müteahhitlerinizin kâr hırsından daha mı ucuz? Sizin güvenlik anlayışınız bariyer yapmaktan değil sadece ceza makbuzu kesmekten mi ibarettir? Hakkâri'yi karın altında, Yüksekova'yı karanlıkta, Derecik'i kar enkazında bırakan bu anlayış hangi yüzle kamu yararından bahsedebilir? Sizin iktidarınızın yegâne hedefi yurttaş hizmet alan değil ceza kesilen ve susturulan bir tebaaya dönüştürmektir. Türkiye'de trafik kazaları bir sistem sorunudur, siz ise bu yapısal krizi çözmek yerine cezaları artırarak bütçe açığınızı kapatma derindesiniz. Zenginlerin, nüfuz sahibi olanların karıştığı kazalarda cezasızlık zırhını kuşandıran bu düzen yoksul halka, köylüye, emekçiye gelince aslan kesiliyor. Şunu iyi bilin; Hakkâri'yi karanlığa, yolları ölüme, halkı kar altında kaderine terk eden bu talan düzenini biz değiştireceğiz. Sizin yıkıntıya çevirdiğiniz kentleri demokratik, adil ve özgür bir yaşamla yeniden inşa edeceğiz. Yeni yaşamı kurana dek susmayacağız, durmayacağız, mutlaka başaracağız. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Aynı mahiyetteki önergeleri...

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkanım, karar yeter sayısı talebimiz var.

BAŞKAN - Peki, önce oylarınıza sunacağım: Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kâtip Üyeler arasında ihtilaf var, elektronik oylamaya başvuracağım.

Oylama için iki dakika süre veriyorum.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.33

SEKİZİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 19.39

BAŞKAN: Başkan Vekili Tekin BİNGÖL

KÂTİP ÜYELER: Nermin YILDIRIM KARA (Hatay), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 44'üncü Birleşiminin Sekizinci Oturumunu açıyorum.

214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'nci maddesi üzerinde verilen, Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç ve arkadaşları ile Hakkâri Milletvekili Öznur Bartın ve arkadaşlarının aynı mahiyetteki önergelerinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi önergeleri tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Sayın milletvekilleri, Kâtip Üyeler arasında ihtilaf var, tekrar elektronik oylamaya başvuracağım.

Oylama için iki dakika süre veriyorum.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Karar yeter sayısı vardır, aynı mahiyetteki önergeler kabul edilmemiştir.

214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Şimdi, diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinde yer alan "uygun görmesi hâlinde" ibaresinin "uygun görmesi durumunda" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül
Aydın
Cumhur Uzun
Muğla
Tahsin Becan
Yalova

İsmail Atakan Ünver
Karaman
İnan Akgün Alp
Kars
Ömer Fethi Gürer
Niğde

Turan Taşkın Özer
İstanbul
Gizem Özcan
Muğla

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NURETTİN ALAN (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde Yalova Milletvekili Sayın Tahsin Becan.

Buyurun Sayın Becan. (CHP sıralarından alkışlar)

TAHSİN BECAN (Yalova) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 214 sıra sayılı Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Türkiye ekonomisine bir can suyu arayışında olan iktidarın bütçe açığını "trafik idari para cezası" adı altında vatandaşın omzuna yüklemesi amacına yönelik olan bu teklife ilişkin asıl amacın iyi anlaşılması gerekmektedir.

Şöyle ki: Çağdaş devlet yapılanmalarında hukukun üstünlüğü ve yargı bağımsızlığı sadece bireysel hak ve özgürlüklerin teminatı değil aynı zamanda ekonomik istikrarın ve toplumsal refahın ön koşuludur.

Maalesef Türkiye'ye ilişkin risk algısını artıran son gelişmeler ülkenin uluslararası kredi notunu doğrudan olumsuz etkilemekte, dış finansman olanaklarını kısıtlamakta ve mevcut yatırımların geri çekilmesine yol açmaktadır. Yatırım ortamında oluşan

bu kırılmalı ortal ve uzun vadede ekonomik büyüme potansiyellerini düşürmekte, istihdam yaratma kapasitesini sınırlamakta ve ekonomik dengeleri tehdit etmektedir.

Bu süreçte ekonomide yaşanan gelişmeler yargı eliyle yürütölen operasyonların siyasi niteliğini ve ekonomik maliyetini açıkça ortaya koymaktadır. Örneğin, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası verilerine göre 19 Mart sonrası iki haftalık süreçte yabancı portföy çıkışı yaklaşık 5 milyar dolar, yurt içi yerleşiklerin yurt dışına aktardığı toplam varlıksa 15 milyar dolar düzeyine ulaşmıştır. Merkez Bankasının rezervlerinin 19 Mart süresince yaklaşık 60 milyar dolarlık döviz satışı gerçekleştirilmiştir. Söz konusu bu süreçler teklifin asıl sunulma gerekçesine dair önemli ipuçları vermektedir. Teklifin her ne kadar trafik, can ve mal güvenliği gibi sebeplerle getirildiği söylene de bunun böyle olmadığı ortadadır. Hâlihazırda ağır vergiler altında ezilen halktan dolayı yöntemlerle bütçede yama amacıyla para toplanması hedeflendiği de aşikârdır. Zira cezaların fahiş oranda artırılmasının trafik kazalarını önlemediği bilimsel bir gerçektir. Teklifin para odaklı olması, eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarına ilişkin bir düzenleme içermemesi de bunun en net kanıtıdır.

Değerli vekillerim, trafik para cezalarından 2023 yılında 15 milyar, 2024 yılında 20 milyar, 2025 yılında da 68 milyar gelir elde edilirken 2026'da ise yaklaşık 98 milyar lira gelir tahmin edilmektedir. Bugün geline nokta vatandaş âdeta bir gelir kapısı olarak gören bir anlayış hâkimdir. Her ekonomik krizin ardından da vatandaşın cebine el atan, her bütçe açığında cezaları gelir kaynağı olarak gören bir anlayış bulunmaktadır.

Trafik kurallarına uymak elbette medeni bir toplumun olmazsa olmazıdır. Ancak cezaların ölçsüz, orantısız ve keyfi bir şekilde artırılması ne güvenliğı sağlar ne de adaleti tesis eder. Bütçeyi trafik cezaları vasıtasıyla finanse etme yoluna başvurmak iktidarın beceriksiz ekonomi yönetiminin ülkeyi iflasa sürüklediğini ortaya koymaktadır. İktidarın ekonomi politikalarının iflası nedeniyle ceza keserek bütçeyi dengeleme çabası kısa vadeli ve çürük bir çözümdür.

Fahiş cezalar eliyle ekonomiyi düzeltme girişimi trafik güvenliğini artırmak yerine vatandaşlar üzerinde ekonomik bir yük oluşturacaktır. Özellikle düşük ve orta gelirli vatandaşlar için bu cezalar orantısız bir mali yük getiriyordur. Örneğin hız sınırını 66 kilometre fazla aşanlara 30 bin lira idari para cezası öngörölmesinin can güvenliğıyla bir ilgisi bulunmayıp salt ekonomik yarar elde etme amacı içerdiği de açıktır. Mesela soruyorum sizlere: Tütün kullanımına ilişkin aşırı fiyat politikası sonuç vermiş midir? Kesinlikle hayır. Tüm yapılmış çalışmalar bu tür yöntemlerin caydırıcı olmadığını göstermektedir. (CHP sıralarından alkışlar) Yasaklar yerine eğitim ve bilgilendirme daha doğru yol olacaktır. Ayrıca özellikle ticari amaçla kullanılan her türlü araç sürücülerinin karşılaşacağı aşırı trafik cezaları sonucu işlerinden olma ihtimalleri de çok yüksektir. Yani bu kanunun uygulanabilirlik oranı çok düşüktür. Trafikte gezen araçların yüzde 80'i ticaridir; sonuçta ehliyeti alınan bir işsiz ordusu da ortaya çıkacaktır ya da aldığı maaşı cezalara yatıran bir işçi topluluğı olacaktır.

Önerimiz, trafik güvenliğini artırmak için eğitim ve bilinçlendirme kampanyalarına ağırlık verilmesidir; cezaların orantılı ve adil olması sağlanmalı, gelir düzeyi düşük vatandaşlar için ödeme kolaylıkları ve alternatif yaptırımlar düşünülmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

TAHSİN BECAN (Devamla) - Bütçe açığını kapatmak için vatandaşlara ekonomik yük getiren yöntemler yerine ekonomiyi çöküşe sürükleyen nedenleri ortadan kaldırarak yeniden inşa edilmesi yoluyla güvene dayalı finansman elde edilmesi daha etkin ve adil bir çözüm yolu olacaktır.

Saygılarımla.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşölmekte olan Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Turhan Çömez
Balıkesir
Yüksel Selçuk Türkoğlu
Bursa

Adnan Şefik Çirkin
Hatay
Mehmet Akalın
Edirne

Hüsmen Kırkpınar
İzmir
Burak Akburak
İstanbul

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NURETTİN ALAN (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde İstanbul Milletvekili Sayın Burak Akburak. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar) Buyurun.

BURAK AKBURAK (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesiyle, otoyollardan sorumlu trafik zabıtasına İçişleri Bakanının uygun görmesi hâlinde genel zabıta yetkisi verilmesi öngörölüyor. Yani trafik polisinin bulunmadığı ya da yetersiz kaldığı yerlerde polis veya jandarma trafiğı bu yeni kanunla düzenleyebilecek. Buradaki mesele şu: Bu yetkinin doğrudan Bakanın uygun görmesine bağlanması. Hukukta en tehlikeli şey belirsizlik, keyfîlik. "Uygun görürse" gibi muğlak ifadelerle vatandaş neye göre cezalandırıldığını, neye göre denetlendiğini bilemez hâle gelir. Devletin görevi vatandaşa daha fazla ceza kesmek değil güvenli yollar sağlamak, adil denetim yapmak ve kaliteli eğitim vermektir. Bu üçlü yapı kurulduğunda kazalar da azalır, vatandaşın devlete güveni de artar; aksi hâlde, her yıl binlerce insanımızı kaybetmeye devam ederiz.

Aslında, burada konuştuğumuz mesele yalnızca kara yolları ve trafikle sınırlı değil. Ülkemizde son yıllarda devlet kurumlarına geniş ama sınırları belli olmayan yetkiler veriliyor, aynı anda şeffaflık, katılımcılık ve vatandaş odaklı yaklaşım yeterince önemsenmiyor. Bunun en somut ve en önemli örneklerinden biri 1 Haziran 2019 tarihinde Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle yürürlüğe konulan Kapadokya Alan Başkanlığı uygulamasıdır. Kapadokya, yalnızca Türkiye'nin değil dünyanın kültürel mirasıdır;

UNESCO listesinde yer alan, her yıl milyonlarca turistin ziyaret ettiği, binlerce ailenin geçimini sağladığı büyük bir hazine burası. Peribacalarıyla, yer altı şehirleriyle, gökyüzüne süzülen balonlarıyla asırlardır bu topraklarda var olmuş medeniyetlerin izlerini taşıyor Kapadokya; turizmle geçinen, doğasıyla, esnafıyla yaşayan bir yer. Bugün o hazine, plansızlık ve bürokrasi altında maalesef eziliyor. Alan Başkanlığı kurulurken bölge insanı çok umutluydu, bölge korunacak ve gelişecekti ama bugün geldiğimiz noktada Kapadokya'da yaşayan turizmciler şunu söylüyor: "Alan Başkanlığı yıkıyor, Alan Başkanlığı engelliyor." Ama bugün Kapadokya'da küçük bir pansiyon açmak isteyen kişinin, esnafın sadece kurallara uyması yetmiyor, bürokrasiyi aşmak için mücadele etmesi gerekiyor. Yeni proje çizdiriliyor, basit onarım dilekçesine aylarca cevap bekleniyor, kiracısı çıkmış mülk sahibi otelini kendisi işletmek istediğinde eski ruhsat geçersiz sayılıyor. Şu anda Kapadokya'da bir işletme sahibinin basit bir boya badana için bile beklemesi gereken süre altı ay ile iki yıl arasında. Birçok pansiyon bu yüzden bir yılı aşkın süredir kapalı ama bu Türkiye gerçekliğinde o esnafın bekleyecek maalesef zamanı yok çünkü hayat devam ediyor, çocuklar okula gidecek, krediler ödenecek; bu esnafın hayatını idame etmesi gerekiyor.

Bakın, sadece Göreme'de 300'e yakın küçük pansiyon var. Bunların çok büyük kısmı 1957 ile 1976 yılları arasında yapılmış taş binalar. O yıllarda yapı kullanma izni zorunlu değildi. Alan Başkanlığı kurulmadan önce Yatırımlar ve İşletmeler Genel Müdürlüğü yerinde inceleme yaparak süreci sonuçlandırırken şimdiyse Kapadokya Alan Başkanlığına görüş sormakta. Kapadokya Alan Başkanlığı da yüksek oranda olumsuz görüş veriyor. Bir zamanlar yapı kullanma izni gerekmeyen 1970'li yılların taş yapıları günümüzde butik otel, pansiyon olarak faaliyette olan işletmeler fiilen ruhsatsız sayılıyor yani yok sayılıyor, kazanılmış haklar çiğneniyor, insanlar cezalandırılıyor ama büyük otel projelerine bakıyoruz, onlar ruhsatlarını alıyor, faaliyetlerine başlıyor. Küçük pansiyon, butik otel, yerel girişimci, onlar bürokrasiyle boğuşuyor.

Büyük işletmelerin önemini reddetmiyorum ancak bölgede doğan, büyüyen, o toprakları iyi bilen halkın bölge turizmine dâhil olması doğal bir zorunluluk. Tabii ki ilgili kurumlar gereken kuralları koymalı, denetimleri yapmalı ve düzeni sağlamalı ancak mevcut durumda cezalar var, çözüm yok; yasak var, rehberlik yok. İşte, tam da konuşmamın başında söylediğim mesele burada tekrar karşımıza çıkıyor: Devletin görevi sadece cezalandırmak ve yasaklamak değil rehberlik etmek, yol açmak, adaletli davranmaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin lütfen.

Buyurun.

BURAK AKBURAK (Devamla) - Teşekkürler.

Kapadokya halkı düzenleme bekliyor. 1976 yılı öncesi yapılar için Yapı Kullanma Belgesi şartı kaldırılmalı, basit onarımlar belediyelere devredilmeli, küçük işletmeler için ayrı bir prosedür getirilerek yerel esnaf desteklenmeli. Kapadokya Alan Başkanlığının süreci uzatan değil yol gösterici bir yapıya evrilmesi gerektiğini söylüyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci madde üzerinde 2'si aynı mahiyette olmak üzere 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyette olduğundan birlikte işleme alacağım.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Emin Ekmen
Mersin
Elif Esen
İstanbul

Selçuk Özdağ
Muğla
Cemalettin Kani Torun
Bursa

Mustafa Kaya
İstanbul
Şerafettin Kılıç
Antalya

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Turhan Çömez
Balıkesir
Yüksel Selçuk Türkoğlu
Bursa

Adnan Şefik Çirkin
Hatay
Mehmet Akalın
Edirne

Hüsmen Kırkpınar
İzmir

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NURETTİN ALAN (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı

İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Kaya.

Buyurun lütfen. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

MUSTAFA KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; 2'nci madde üzerine grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle sizleri saygıyla selamlıyorum.

2'nci madde daha çok araç satış, devir ve tescilleriyle ilgili değişiklik öngören bir maddeyi içeriyor. Dolayısıyla teknolojinin olabildiğince yaygınlaştığı bir ortamda bu işlemlerin en sağlıklı yapılması modeli neyse onun bizim tarafımızdan da desteklendiğini burada ifade etmek istiyorum.

Size bugün son dönemlerde asıl tartışma maddesi olan ve dünyanın nereye gideceğini kestiremediğimiz Venezuela meselesi üzerinden bazı değerlendirmeler yapmak istiyorum.

Aslında bu saldırı, bu işgal bir anlamda, Şubat 1945'te Yalta'da kurulan yeni dünya düzeninin iflas ettiğinin ilanıdır. Yalta'da BM düzeni kuruldu ve şimdi 5 tane daimi üyenin de olduğu bu düzen, küresel doğu ile küresel batı arasındaki rekabetin artık tamamen çıktığı, küresel güneyin ise doğu ve batı arasında tercihe zorlandığı bir ortamda bu tercihin tamamen batıdan tarafa kullanılması gerektiğine dair bir dayatmayla karşı karşıya olduğumuzdur.

Değerli arkadaşlar, bu düzenin adı "gücü yeten yetene" düzenidir, bunun başka bir açıklaması yoktur. Gücün hâkim olduğu, gücü elinde bulunduranların istedikleri tasarrufla bulunabildiği bir düzenin adıdır. Dünyada artık hiçbir kimse güvende değildir, hiçbir ülke güvende değildir, her ülke Venezuela'nın başına gelenle karşı karşıya kalabilir. Dolayısıyla bundan sonra atılacak adımlar çok daha dikkatli, iş birlikleri çok daha dikkatli ve ona uyumlu şekilde olmalıdır.

Size iki tane kavramdan bahsetmek istiyorum: Bir, gücünün sınırlarını bilmek; iki, her şeyi göze almak. Gücünün sınırlarını bilmek ve her şeyi göze almak arasında taban tabana bir zıtlık olduğu zannedilebilir ama öyle değildir. Dış politikada bir ülke gücünün sınırlarını bilemediği takdirde ne zaman bir riskle karşı karşıya kalacağını hesap edemez ama aynı zamanda bağımsızlığı tehlikeye atıldığında, her şeyi göze almayı dikkate almadığında da bu sefer kendi bağımsızlığını koruyamaz ve Türkiye'de şu anda yaşanan problemin adı tam anlamıyla budur. Ne demek bu? Arkadaşlar, bir ülkenin cumhurbaşkanının dış politikada etkin olması hepimizi sevindirir, elbette böyle olmalıdır; bu, Türkiye'nin gücünü gösterir ama sizin söylem ve eylem arasındaki fark, bir anlamda "Dünyada bizden habersiz kuş uçmaz." mantığıyla dile getirdiğiniz söylemler, Venezuela söz konusu olduğunda Dışişleri Bakanlığı tarafından yapılan açıklama maalesef milletin psikolojisini bozmuştur. Biz hangisiyiz? Dünyada bizden habersiz kuş uçmuyorsa Venezuela'yla ilgili yapılan bu açıklama neyin nesi? Yani bu kadar birbiriyle tezat, bu kadar birbiriyle uyumsuz bir yaklaşım olmaz. Siz şimdi şunu söylüyorsunuz, diyorsunuz ki: "Trump gibi birisi var, istediği yere gidip çökebiliyor. Bunun karşısında ne yapabileceğimiz belli. Biz devlet aklıyla hareket ediyoruz." Güzel, devlet aklıyla hareket edin de devlet aklını her zaman önemseyin. Devlet aklıyla ilgili bir konu gündeme geldiğinde büyük büyük laflar ediyorsunuz. Bu lafları ettikten sonra iş farklı bir boyuta geldiğinde de bu sefer dönüp dış politikada farklı, iç politikada farklı konuşuyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, bu mantıkla, bu anlayışla, dış politikanın iç politikaya malzeme yapıldığı bu yaklaşımla ülkenin birliğini, beraberliğini, dış politikasını koruyamazsınız ve bu sizi öyle bir noktaya getirir ki hani bazen... Bugün grup toplantısını da dinledim. Yapmayın arkadaşlar, bir taraftan "İç yapıyı tahkim." diyorsunuz, diğer tarafta grup toplantısında kullanılan dili lütfen, bir kere daha kendiniz düşünün, varsa içinde bir mekanizma bu mekanizmayla beraber bunları uyarın. Şimdi, Amerika'nın uçaklarının Irak'a İran'ı bombalama niyetiyle geldiğine dair iddialar var. Çevremiz ateş çemberine döndü, çevremiz tamamen iyice karıştırılmaya çalışılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Adam doğru söylüyor, bir dakika daha verin.

BAŞKAN - Buyurun.

MUSTAFA KAYA (Devamla) - Hâl böyleyken sürekli iç politikada tansiyonu yükselten, insanların birbiriyle olan irtibatını zayıflatan, birbirini dinlemesini ortadan kaldıran, asgari müşterekleri tamamen sorgulatan, insanların aynı hedefe yürümesi gerektiğine dair algıyı destekleyen bir yaklaşım içinde olmanız gerekirken iç politikada sanki dünya Türkiye'deki seçimlerden ibaretmiş gibi bir yaklaşımla hareket ediyorsunuz. Bunu hepinize, gerçekten vicdanlarınıza bir kere daha emanet olarak bırakıyorum. Yapmayın, bu olmaz böyle arkadaşlar. İç politikada bir taraftan bir süreç yürüyor, bu sürecin sağlıklı zemine ulaşmasını istiyorsunuz; diğer taraftan, aynı şekilde toplum içerisindeki nefret, kin, kamplaşma, ayrıştırma, bunları yaymaya devam ediyorsunuz. Bu, kabul edilebilir değil. Dolayısıyla dış politikada...

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Yok öyle bir şey.

MUSTAFA KAYA (Devamla) - Siz "Yok." diyebilirsiniz ama sonuçları ortada. Dış politika iç politikanın malzemesi değildir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı İzmir Milletvekili Sayın Hüsmen Kırkpınar.

Buyurun Sayın Kırkpınar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu teklifin yasalaşma süreci, iktidarın yasama ciddiyetinden ne kadar uzaklaştığının ve öngörüsüzlüğüne ibretlik bir vesikasıdır. Hatırlayalım, bu teklif, 28 Mayıs 2025 tarihinde, Kurban Bayramı'nın hemen öncesinde sıkıştırılarak Adalet Komisyonuna getirildi. "Neden ilgili komisyon yerine Adalet Komisyonu seçildi?" diye sorduğumuzda tek bir yanıt aldık: "Daha hızlı geçsin, bir an önce bitsin." Ortaya koydukları bu oldubitti hamlesi kendi beceriksizliklerine takıldı. Tarafların görüşü alınmadan, mutfakta iyi pişirilmeden getirilen her teklif gibi bu da elimizde kalmıştır. Madem bu kadar acildi neden teklif aylarca bekletildi? Madem bu kadar mükemmeldi neden geri çekildi? Bu öngörüsüzlük yalnızca zaman kaybettirmekle kalmıyor, Meclisin itibarını ve yasama kalitesini de zedeliyor.

Değerli milletvekilleri, 2'nci maddeye dönecek olursak; motorlu taşıt sahibi vefat ettiğinde mirasçılarının doksan gün içinde aracı kendi adlarına tescil ettirmelerini gerekli kılmaktadır. Aksi hâlde 3 bin TL ceza uygulanması ve aracın trafikten menedilecek olması gibi teklifte yer alan bazı düzenlemeler trafik güvenliğini artırma yönünde olumlu adımlar içermektedir ancak geneli itibarıyla toplumun güvenliğini öncelemesi gereken bu teklifin cezai hükümler üzerinden mali kaynak üretme aracı hâline getirildiğine de dikkat çekmek istiyorum. 2021'de yayımlanan Karayolu Trafik Güvenliği Strateji Belgesi'nde, 2030 yılına kadar can kayıplarını yüzde 50 azaltma, 2050 yılına kadar ise sıfıra indirme sözü verilmektedir ancak bu hedefe ulaşmak için izlenen yöntemler sosyal adaletin sorgulanmasına da neden olmaktadır.

Teklifteki yeni düzenlemelerde ise cezalarda ciddi artışlar öngörülmüyor. Bu ölçsüz artışlarla yıl sonu için ne kadarlık ceza tahsilat hedefi belirlediniz, açıkçası onu da merak ediyoruz. Bu yüzden bu kadar önemli bir gelir kalemini gizli bir ek bütçe olarak görüyoruz.

Değerli milletvekilleri, aynı zamanda bu cezalar zengin-fakir ayrımı gözetmiyor, dolaylı ve dolaysız vergi yüküyle birleşerek vatandaşın omuzlarına ölçsüz bir yük bindiriyor. Bununla birlikte kırmızı ışık ihlali yapanlara 5 bin liralık bir ceza kesilecektir. İhlalin

bir yıl içerisinde tekrarı hâlinde cezalar kademeli olarak 80 bin liraya kadar artacaktır. Direksiyon başında ekmeğini kazanan, ekonomik olarak zaten zorlanan; otobüs, kamyon, servis kullanan binlerce şoför arkadaşımız yüksek cezalarla daha da eziliyor.

Bugün Türkiye'de 33,3 milyon aracın olması bir refah göstergesi gibi görülebilir. Ancak bu araçların yaş ortalaması nedir? Kaçı bakımlı ve güvenli şekilde trafiğe çıkmaktadır? Vatandaşın arabasının olması bir zenginlik göstergesi değil artık bir zorunluluktur.

Geçtiğimiz Kurban Bayramı'nda, yanlış hız limitleri gösteren levhalar yüzünden birçok sürücü farkına varmadan hız sınırını aştı ve ceza ödedi. Sayenizde vatandaş artık trafikte değil bir ceza labirentinde yol alıyor.

Avrupa'da kaldırımdan ayağınızı aşağı attığınızda sürücüler refleksle frene basar. Bu trafik kültürü sadece cezalarla mı oluşmuştur? Elbette hayır, eğitimle ve toplumsal sorumlulukla oluşmuştur. Adil olmayan bir ceza sistemi eşitlik değil ancak ayrıcalık üretir.

Değerli milletvekilleri, trafik cezalarında gelir düzeyine göre kademeli bir sistem uygulanmalıdır. Radar yerleşimleri şeffaf ve kamuoyuna açık şekilde planlanmalıdır. Trafik eğitimi okul öncesinden başlayarak müfredata entegre edilmelidir. Devlet vatandaşına tuzak kurmaz, yol gösterir diyor; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkanım, karar yeter sayısı aramanızı talep ediyorum.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

İhtilaf var, cihazla oylama yapacağım.

İki dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.09

DOKUZUNCU OTURUM

Açılma Saati: 20.15

BAŞKAN: Başkan Vekili Tekin BİNGÖL

KÂTİP ÜYELER: Nermin YILDIRIM KARA (Hatay), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 44'üncü Birleşiminin Dokuzuncu Oturumunu açıyorum.

214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerinde verilen, İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya ve arkadaşları ile İzmir Milletvekili Hüsmen Kırkpınar ve arkadaşlarının aynı mahiyetteki önergelerinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi önermeleri tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısını arayacağım.

Önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Diğer önermeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinde yer alan "vefat etmesi halinde" ibaresinin "vefat etmesi durumunda" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

İsmail Atakan Ünver

Turan Taşkın Özer

Aydın

Karaman

İstanbul

Cumhur Uzun

Ömer Fethi Gürer

İnan Akgün Alp

Muğla

Niğde

Kars

Gizem Özcan

Barış Bektaş

Muğla

Konya

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NURETTİN ALAN (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Konya Milletvekili Sayın Barış Bektaş.

Buyurun Sayın Bektaş. (CHP sıralarından alkışlar)

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AKP iktidarı, her alanda olduğu gibi trafik düzenlemesinde de yalnızca tahsilat odaklı, kasadaki eksiği giderme mantığıyla bir düzenleme içerisinde karşımızda. AKP iktidarı boyunca trafik ile ilgili yapılan düzenlemeler caydırıcılık, can ve mal güvenliğini sağlamak yerine; bunun gibi temel insani nedenler, kamu güvenliğini sağlamak gibi hukuki nedenler yerine Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik buhranı sübvans etmek gibi nedenlerle kullanılmıştır. AKP iktidarı, hâlihazırda, en kısa yoldan bir tespit yapmak gerekirse, bütçe açığına yama yapmak için yurttaşlarımızın sırtındaki küfeye yeni bir yük bindiriyor. Milyonlarca yurttaşımız açlık sınırının altında, milyonlarca yurttaşımız beyaz yakalıları dâhil yoksulluk sınırının altında. Bu derin ekonomik kriz görmezden gelinirken AKP iktidarı bütçeye bir refah sağlamayı bırakın, vatandaşımızın sırtına yeni yamalarla lüks harcamalarını, lüks harcama alışkanlıklarını devam ettirmek için yeni yükler getiriyor. Şimdi Meclisten çıkalım, trafikteki araçlara bakalım; hâlen 80'li, 90'lı yıllardan araçlar var. Bunlara günümüz teknolojileri karşısında "metal yığını" demek daha uygun. Bu metal yığını araçları niye kullanmak zorunda kalıyor vatandaşımız? Tabii ki AKP iktidarının bütçeye yama yapma sevdasından. Bir otomobil almak isteyen yurttaşımız otomobil bayisine gitse, en ucuz yollu 1 milyon 300 bin lira seviyesinde. Bu otomobilin gerçek fiyatı ne? 626 bin lira. Aradaki farkın nedeni ne? AKP iktidarı kurduğu vergi krallığıyla "Bir araba da bana al." diyor. Biz bu vergilerin yüksek olduğunu söylediğimiz zaman, kıymetli iktidar vekilleri "Yerli ve millî üretimi desteklemek için ithal ürünlerde vergi yüksek." diyorlar. Peki, yerli ve millî otomobilimiz Togg'a bakalım. Togg, Türkiye'de Almanya'dan daha pahalı; 34.300 euro yani 1 milyon 725 bin lira, Türkiye'de ise 1 milyon 900 bin lira. Almanya'da asgari ücretle çalışan Hans 16 maaşıyla sıfır Togg alabilirken Hasan 67 maaşıyla yani beş yıldan fazla çalışmak suretiyle bir Togg alabiliyor. El insaf arkadaşlar, yerli ve millî

otomobilimiz Almanya'da daha ucuz. Hesap ortada; Hans mı Hasan'ı kıskanıyor, Hasan mı Hans'ı kıskanıyor, takdirlerinize bırakıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Tam bu noktada "Vergilerimiz yurttaşlarımıza hizmet olarak dönüyor, yol yapıyoruz." diyeceksiniz. Tabii, artık çocuklar bile biliyor bu yolların da devletin öz kaynaklarıyla yapılmadığını; yandaş 5'li çetede ki firmalara bunu yaptırılıyorsunuz, doğmamış çocukların geleceğini dahi ipotek ettiğiniz sistemlerle yolları yapıyorsunuz.

Bu kanun teklifini de kamu güvenliği esaslı trafiğin sağlıklı işlenmesi için ve trafik güvenliği için hazırlamadınız, bunu da çocuklar daha iyi biliyor. Bütçeye yama yapıyorsunuz, lüks harcamalarınızın devamı için finansman yaratmak istiyorsunuz. Eğer iktidar samimiye, gerçekten trafiğin sağlıklı işleyişini ve yurttaşlarımızın can güvenliğini düşünüyorlarsa gelin, trafikteki eski araçları yani metal yığınlarını ortadan kaldıracak bir adım atalım. Milyonlarca yurttaşımızın Meclisten bu konuda bir beklentisi var, hurda araç teşvikini hemen bu gece geçirelim. Yurttaşlarımız eski araçlarında seyahat etmek yerine ÖTV'siz uygun fiyattan yeni otomobillere kavuşsun. Madem o kadar halkı düşünüyorsunuz, bir defaya mahsus olmak üzere hiç araç edinmemiş milyonlarca yurttaşımıza ÖTV'siz araç verelim. Bu, AKP iktidarının sınavı. Yüksek vergileri mi seviyorsunuz, yurttaşlarımızın can güvenliğini mi seviyorsunuz; bunu burada sınavalım, hep birlikte görelim.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Bektaş.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinde geçen "aşağıdaki" ibarelerinin "aşağıda bulunan" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Sümeyye Boz
Muş
Vezir Coşkun Parlak
Hakkâri

Dilan Kunt Ayan
Şanlıurfa
Zülküf Uçar
Van

Celal Fırat
İstanbul
Gülderen Varlı
Van

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NURETTİN ALAN (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz talebi olan Şanlıurfa Milletvekili Sayın Dilan Kunt Ayan.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, değerli milletvekilleri, 2026 yılının ilk kanun teklifiyle karşınızdayız. Peki, karşımıza nasıl bir kanun teklifi getirdiler? Halkın taleplerini karşılayan bir kanun teklifi demeyi çok isterdim ama maalesef ki neyi getirdiler? Adını Trafik Kanunu koydular ama bize göre bir halkın boğazına çökme kanunu getirdiler. Aylar önce Komisyona geldiğinde kapsamlı bir analiz yapılmadığını, yine sahadaki gerçeklerle uyumlu bir şekilde hazırlanmadığını söyledik, itirazlarımızı yaptık, şerhlerimizi sunduk ama aradan bunca zaman geçti, hiçbir değişiklik yaptılar mı? Maalesef ki yapmadılar. Evet, bu ülkede bir trafik sorunu var; evet, sorunlar yıllardır birikiyor ve trafik güvenliği âdeta kangrene dönmüş bir durumda ama iktidar neşteri yine yanlış yere vurdu çünkü AKP yasa yapım anlayışı çok net: Önce sorunları büyüt, daha sonra da cezaları büyüt. Ne eğitim var ne etkin denetim var ne altyapı var ne planlama var ama ne var? Ceza var, hem de fahiş bir şekilde. Sanki her kazanın faili kuralı tanımayan bireylermiş gibi ve bunun çözümü ise daha fazla para cezası ödetmekmiş gibi bir anlayışla bu kanunları yapıyorlar. Oysa gerçekler çok başka. Bugün Türkiye'de insanlar aydınlatması olmayan yollarda, yaya geçidi bulunmayan kavşaklarda, yine sinyalizasyonu çalışmayan yollarda, şehir içlerinde yaşamaya çalışıyorlar ve yaşamlarını yitiriyorlar ve bu ülkede adı ölümle, kanla, ağıtlarla anılan yollar var. Yıllardır bunu dile getiriyoruz; raporlarını, fotoğraflarını burada sunuyoruz fakat ne yapıyorsunuz? Hiçbir çözüm üretmiyorsunuz.

Bakın, tek bir örnek vereceğim. Siverek-Diyarbakır yolu, halkın diliyle söylüyorum; ölüm yolu ve 90'lardan bu yana yüzlerce insana mezar olmuş bir yol. Bakın, Sayın Bakan burada; ben soruyorum ona, haberdar mı bilmiyorum, kesin yoktur. Önceki dönem Urfa Milletvekili çok sevgili İbrahim Ayhan'ın annesi Siverek-Diyarbakır yolunda yaşamını kaybetti, karşıdan karşıya geçerken bir kamyonun çarpması sonucu yaşamını yitirdi. Bundan haberdar mısınız? Değilsiniz tabii ki. Peki, biz bunu sekiz ay önce bu kürsüden dile getirdik, hiçbir çözüm üretmediniz o yolda. Ne oldu? Geçtiğimiz hafta henüz 15 günlük bebeği olan 30 yaşındaki kadın yine karşıdan karşıya geçerken yaşamını kaybetti. Peki, ben soruyorum Sayın Bakan size: Bu kadın ve İbrahim Ayhan'ın annesi para cezası yüksek olmadığı için mi öldü? Hayır. Niye öldüler? Bu yollar yapılmadığı için, orada denetimler uygulanmadığı için, tedbirler alınmadığı için öldüler. İstediyiniz kadar para cezasını artırın ama o yolların güvenliğini sağlamadığınız sürece yine ölümler artarak devam edecek. Siz ne yapıyorsunuz? Yolu yapmıyorsunuz, lamba koymuyorsunuz, uyarı levhası koymuyorsunuz, dönüp diyorsunuz ki: "Ölürsen de öldürürsen de kusura bakma, bedelini ödersin." Peki, bakıyoruz, ne yaptınız yakın tarihte? Asgari ücretliyi açlık sınırına bıraktınız mı? Bıraktınız. "Emeklilere yüzde 12 zam." dediniz, "Memura yüzde 18 zam." dediniz ama konu Trafik Kanunu'na gelince zam üstüne zam yaptınız. Zamlarınız nasıl arttı? Yüzde 100 trafiğe verdiniz, yüzde 200'e varan cezalar verdiniz ama iş emekliye, memura gelince de kaşıkla bile veremiyorsunuz. Asgari ücretlinin cebine gelince "İmkân yok." diyorsunuz, emeklinin aylığına gelince de "Kaynak yok." diyorsunuz ama cezaya gelince de katmer katmer artırıyorsunuz.

Bizim önerimiz net, buradan size önerilerimizi de sunuyoruz. Bakın, trafik cezası gelirlerinin en az yüzde 50'si cezanın kesildiği ilin yoluna ayrılmalı. Mesela, Siverek'te bu yoldan geçene cezayı mı kestiniz, o zaman oradan gelen geliri o yolu tekrar yapmak için kullanmanız gerekiyor. Ceza varsa yatırım da olmak zorunda.

Yine, bir noktada sürekli olarak kaza oluyorsa orada siz sadece ceza yazamazsınız. Otuz gün içerisinde bir an önce fiziki koşullarının hemen fizibilitesini yapıp derhâl orayı rehabilite etmeniz gerekiyor. Yapılmıyorsa da sorumlusu sürücü değil arkadaşlar, hiç kusura bakmayın, idarenin kendisidir.

Yine, yaya ölümü yaşanan her noktada otomatik olarak üst geçit yapılmalı, sinyalizasyonlar yapılmalı, yol daraltmaların yapılması gerekiyor; bunların zorunlu olması gerekiyor. Karşımıza geçip "Yok efendim, bütçe yok; yok efendim, gelirlerimiz yok; yok efendim, kaynak arıyoruz." diyemezsiniz çünkü giden ne oluyor? Can oluyor ve ölümler oluyor. Sonuç olarak önlem yoksa bu bir ceza değildir, açık açık tuzaktır.

Evet, değerli milletvekilleri, bakın, bu Meclisten buraya gelene kadar her bir yerde bir eylem görüyoruz, her bir yerde halkın talepleri yükselerek bu Meclise doğru geliyor. Ne istiyor insanlar? Memleketin dört bir yanından bu Meclisten talepleri var, ne diyorlar? "Yoksulluğu giderin." diyorlar, "Cezaevlerinin durumunu iyileştirin." diyorlar, "Kadına karşı işlenen cinayetleri durdurun." diyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edelim lütfen.

DİLÂN KUNT AYAN (Devamla) - Siz ne yapıyorsunuz bunlara rağmen? Önümüze tahsilat kanunlarını getiriyorsunuz. Bakın "On ikinci yargı paketi yolda." diyor. Sayın Yılmaz Tunç açıklamalarını yaptıysa bilin ki gelecek bu fakat nasıl gelecek? Biliyoruz ki bomboş gelecek fakat biz buradan açık açık ifade ediyoruz: Bunca talep varken böyle tahsilat kanunlarıyla karşımıza gelmeyin; hapisanelere dair, hasta tutsaklara dair köklü çözümler üretin, kuyu tipi hapisanelere dair işkencelere son verin. Yine, kendini Ali kıran baş kesen sanan idari gözlem kurullarını kaldırın. Bu paketlerle halkın beklentilerini karşılayın. Böylesi tahsilatlarla, böylesi milletin cebine çöken paralarla karşımıza gelmeyin.

Bakın, gelin, bu düzene artık son verin ve 2026 yılını da barışın, adaletin, özgürlüğün ve demokrasinin yılı olarak ilan edelim diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge Kabul edilmemiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul. Etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü madde üzerinde 3'ü aynı mahiyette olmak üzere 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım. İlk okutacağım 3 önerge aynı mahiyette olduğundan birlikte işleme alacağım.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Emin Ekmen
Mersin
Şerafettin Kılıç
Antalya

Selçuk Özdağ
Muğla
Cemalettin Kani Torun
Bursa

Elif Esen
İstanbul
Ertuğrul Kaya
Gaziantep

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Sümeyye Boz
Muş
Vezir Çoşkun Parlak
Hakkâri
Burcuğül Çubuk
İzmir

Dilan Kunt Ayan
Şanlıurfa
Zülfü Uçar
Van

Celal Fırat
İstanbul
Gülderen Varlı
Van

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Turhan Çömez
Balıkesir
Mehmet Akalın
Edirne

Adnan Şefik Çirkin
Hatay
Yüksel Selçuk Türkoğlu
Bursa

Hüsmen Kırkpınar
İzmir

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergelere komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NURETTİN ALAN (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Gaziantep Milletvekili Sayın Ertuğrul Kaya'ya ait.

Buyurun Sayın Kaya. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ERTUĞRUL KAYA (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nde de maalesef iktidarın ekonomik krizin faturasını dar gelirli vatandaşlarımızın sırtına yüklemeye kaldığı yerden devam ettiğini üzülen gözlemliyoruz. Elbette ki vergi vermek her vatandaşın temel vatandaşlık görevlerinden biridir, vergi kaçırmanın da toplumsal adaleti sağlamak için caydırıcı şekilde cezalandırılması da bir gerekliliktir ancak görüşmekte olduğumuz 3'üncü maddenin gerekçesini okuduğumuzda iktidarın sorunların çözümüne yaklaşımındaki çarpıklık maalesef apaçık bir şekilde ortaya çıkıyor. Gerekçe diyor ki: "Bazı araç sahipleri motorlu taşıtlar vergisi, sigorta ve muayene ücreti ödememek için araçlarını trafikten çekerek kullanmaya devam etmektedir." Gerekçe devam ediyor ve bu kapsamdaki araçlara yapılan işlem sayılarında yüzde 22 oranında bir artış olduğuna vurgu yapılıyor. Peki, teklif çözüm olarak neyi öneriyor? Uygulanacak olan yaptırımın ağırlaştırılması ve tescil kaydının geriye dönük olarak açılması yoluyla devletin vergi kaybının önlenmesi öneriliyor. Şüphesiz, bu eylemi ekonomik imkânı olduğu hâlde vergi kaçırmak amacıyla yapanların cezalandırılmasına kimsenin itirazı olamaz ancak kıymetli milletvekilleri, özellikle ekonomi yönetimine buradan sormak istiyorum: Vergi ödemekten kaçınmak için aracını trafikten çekmiş gibi gösterip kullanmaya devam edenlerin oranındaki bu yüzde 22'lik artış size neyi anlatıyor? Bu yüzde 22'lik artışa dâhil kitlenin önemli bir kısmı lüks içinde yaşadıkları için değil art arda gelen zamlar ve ağır vergiler karşısında faturalarını ve harçlarını ödeyemediği için vergi ödemekten kaçınma yollarını arıyorlar. Tabii ki biz vergi ödememek için kanunun etrafından dolanılmasını da asla doğru bulmuyoruz, lakin vergilere ve harçlara enflasyonun çok çok üzerinde fahiş zamlar yapılmasını da doğru bulmuyoruz, vatandaşlarımızın temel ihtiyaçlarından özel tüketim vergisi alınmasını da doğru bulmuyoruz. Vatandaşlarımız motorlu taşıtlar vergisini, sigorta ve muayene ücretlerini ödeyemediği için aracını hurdada çıkarmayı ya da trafikten çekiyor gibi göstererek kaçak göçek kullanmayı göze alıyorsa bu vergi oranlarının adaletsiz ve aşırı olduğunun açık

bir delilidir değerli arkadaşlar. Siz ise sorunun kaynağı olan vatandaşın sırtındaki ağır vergi yükünü, geçim sıkıntısını ve hayat pahalılığını görmezlikten gelip çözümü yaptırımı ağırlaştırmakta maalesef yine bulmuşsunuz. Artık çok iyi bilinen bir gerçek şu ki vergi oranları arttıkça tahsil edilen vergi miktarı artmıyor değerli arkadaşlar. Siz MTV'yi artırarak bütçe açığını kapattığınızı düşünürken halkın üzerindeki toplam vergi yükünü artırarak başka vergilerin tahsilat oranını maalesef düşürüyorsunuz. Vatandaşlarımızın alım gücünü düşürerek bütün bir ekonomiyi âdetâ kilitliyorsunuz. Bir önceki konuşmamda da ifade ettim değerli arkadaşlar, bu ekonomi yönetimi teşhisi yanlış koydu, tedavi de yanlış uyguluyor. Türkiye'de yaşanan problem talep enflasyonu değil maliyet enflasyonudur. Siz maliyetleri aşağı çekecek tedbirleri almadığınız müddetçe de hayat pahalılığını bitiremezsiniz, alım gücünü yukarıya taşıyamazsınız. Hemen bunun ispatını ortaya koyalım: Sayın Ali Babacan'ın ekonomi yönetiminin başında olduğu dönemde çok kazanan çok vergi almak, az kazanan az vergi almak prensibi esastı. Değerli arkadaşlar, bu kapsamda da yüzde 18 olan KDV kalemlerinin bazıları yüzde 8'e, yüzde 8 olan KDV oranlarının önemli bir kısmı da yüzde 1'e indirilmişti. Dolaylı vergilerin vatandaşlarımızın üzerindeki yükü azaltılarak çok ciddi bir vergi adaleti sağlanmıştı. Kayıtlarla sabittir, KDV oranlarındaki düşüşlere, kurumlar vergisindeki oranların düşürülmesine rağmen vergi tahsilatlarında ciddi artışlar gerçekleşmişti. Peki, bu ekonomi yönetimi ne yaptı? KDV'lerin tamamını tekrar artırdı, yeniden yüzde 8'leri yüzde 10'a, yüzde 18'leri yüzde 20'ye dayadı. Peki, sonuç ne oldu değerli arkadaşlar? Yoksul daha yoksul, zengin daha zengin oldu.

Değerli arkadaşlar, vergi politikası özellikle dar gelirliyi korumadığı sürece ne toplumda gelir dağılımında adalet olur ne de toplumsal adalet hissi oluşur. Yüksek vergiler, vergi kaçakçılığını ve yasal yollardan kaçınmayı teşvik eder. Bu da sonuçta düşük vergi tahsilatlarına yol açar. Esnafıkta bir prensip vardır değerli arkadaşlar, sürümden kazanmak. Bu, ekonomi yönetiminin bilmediği bir kavram, buradan da duyuralım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Ertuğrul Bey kimse artık sürümden kazanmıyor, malı götürmeye bakıyor.

BAŞKAN - Devam edin lütfen.

ERTUĞRUL KAYA (Devamlı) - Bu zamana kadar vergilere yapılan zamlarda hesap makinesinin hep artı ve çarpı tuşuna bastınız değerli iktidar milletvekilleri; malum, hesap makinesinde bir de eksi tuşu var, size bu eksi tuşuna basmanızı tavsiye ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki öneriler üzerinde ikinci konuşmacı İzmir Milletvekili Sayın Burcuğül Çubuk.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BURCUĞÜL ÇUBUK (İzmir) - Ekranları başında bizleri izleyen değerli halkları ve elbette bugün hiçbir yargı düzenlemesinden hakkını alamayan siyasi mahpusları saygıyla selamlıyorum ve burada bütün hasta mahpusların tahliyesinin önündeki özellikle ATK engelinin kaldırılmak zorunda olduğunu, ATK gibi bir kurumun ideolojik olarak çalışmaması gerektiği hatırlatmak istiyorum.

Görüştüğümüz 3'üncü madde hurda araçlarla ilgili. Ben burada geçen yıl ocak ayında Ekonomi gazetesinden Aysel Yücel'in yaptığı bir haberden verilerle konuşmak istiyorum. 2017'den 2024'e Türkiye'de otomobil yaşı 2 yaş artmış, 12'den 14'e çıkmış; ortalama yaş bu. Hatırlarsanız, bir dönem araç alımı teşvik ediliyordu, krediler daha uygundu; herkes araba alıyordu. Herkes almıyordu, bu iddialı bir yaklaşım olur, çoğunluğumuz almıyordu ama teşvik ediliyordu. Sonuç ne oldu? Bugünse insanlar araç alamıyor ve yaş artıyor. Bugün bu ülkede 0-5 yaş arası araç 3 milyon, 6-10 yaş arası araçlar yine 3 milyon civarında fakat oranlar giderek değişiyor. Türkiye'de 16-20 yaş arası araç payı düşerken, daha düşük rakamlarken 20 yaş üstü araçlar trafiğin yüzde 14'ünü oluşturmaya başlıyor. Yani ortada şöyle bir gerçeklik var: Türkiye'de araç yaşı giderek artıyor ve sizin araç alımını teşvik ettiğiniz döneme ait bir araç yığılması var. Şunu söylemek istiyorum: Bu Mecliste sanırım herkesin arabası var, aranızda Maybach'ı olan da var, aramızda Clio'su olan da var. Bu ülkenin yollarında 5 yaşında bir araç otomatik olarak hurdaya çıkıyor. Siz bu rezil yolları yapıp bu halka "20-25 yaşında, 30 yaşında araçları kullan." diyorsunuz. Üstelik de biz tüketicilerin yaptığı paylaşımlardan görüyoruz; bu ülkeye ithal edilen araçlar, örneğin Avrupa'ya ithal edilen araçlardan kalitesiz olarak ithal ediliyor. Neden? Çünkü tüketiciyi korumuyorsunuz. Hâliyle çok daha hızlı bir araç yaşlanması var ve yol güvenliğini, sürüş güvenliğini bozuyorsunuz.

Yine, oransal olarak dört tekerli taşıt alamayanlar motosiklet almaya başlıyor. Hangi motosikletleri alıyorlar? Üç harfli marketlerin sattığı 40-50 binlik motosikletleri alıyorlar ve yine sürüş güvenliğini tehlikeye atıyorsunuz çünkü bu araçların güvenlikleri de çok düşük. Motosikletlere dair de 20'nci maddede yüksek cezalar öngörüyorsunuz. 40 bine aldığı bir motosiklet için 46 binlik ceza öngördüğünüz bir ülkedeyiz.

Bu ülkede hurda meselesini, hurda araç meselesini teşvikle çözemezsiniz çünkü insanların asgari ücrete mecbur bırakıldığı, insanların 18 bin emekli maaşına mecbur bırakıldığı bir yerde hiç kimse hurda aracından vazgeçemez çünkü elindeki tek araç sahibi olma imkânı bu. Sonra da bu araçlarla yola çıktığı için ceza vereceksiniz, insanlar bu cezaları da ödeyemeyecekler. Getirdiğiniz bütün kanunlar cezaları artırmaya yönelik ama çözümle alakası yok. Bu halkın ihtiyacı olan trafikte cezaları artırmaktan ziyade güvenli yollar yapmak; yapabiliyorsunuz, gördük. Örneğin, Bursa'da kırmızı asfaltlarınız var, Bursa-İstanbul Otoyolu'nda; çok daha güvenli. Niye bunu bütün ülkeye yapmıyorsunuz? İstedığınız yere gerekli yatırımı yapıyorsunuz ama misal, biz, birincisi, İzmir'den Ankara'ya gelirken, şehir içinden geçen çevre yollarında seyahat ediyoruz; ikincisi de çok kötü yollardan bata çıka geliyoruz. Size oy vermeyenin yolunu da yapmıyorsunuz zaten ve sonra da bize "Hurda araçlarla ilgili düzenleme yapıyoruz, trafik güvenliğini artırıyoruz." diyorsunuz. Hayır, artırmıyorsunuz; tam tersine, bugün, bu ülkede yaptığınız her yol çok hızlı bozuluyor, yaptığınız her ticaret halkın zararına geliyor, bizim sağlığını bozuyorsunuz yani.

Bir şeye daha değinmek istiyorum. Ege Bölgesi'nden Kürt illerine, Kürt illerinden Ege Bölgesi'ne otobüsle seyahat etmek zorunda bıraktığınız insanlar çok sık kazalarla karşılaşılıyor. Tekelleştirdiğiniz uçaklar yüksek fiyatlı ve yetersiz. Biz Ege Bölgesi'nin bir talebini daha burada dile getirmek istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

BURCUĞÜL ÇUBUK (Devamlı) - Uçak seyahatleri artırılmak zorunda, özellikle de okulların açıldığı, kapandığı tarihler, bayram tatilleri ve yaz tatillerinde. Biz artık, bu ülkenin bir ucundan bir ucuna giden insanların güvenliğinden endişe etmek istemiyoruz;

biz artık, o yollarda insanların can kaybetmesini, ampute kalmasından haberdar olmayı ve bunu bu kürsülerde dile getirmeyi istemiyoruz. En doğal haklardan biri olan ulaşım hakkının güvenli ve eşit bir şekilde sağlanmasını istiyoruz.

Teşekkürler. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde üçüncü konuşmacı Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Selçuk Türkoğlu.

Buyurun lütfen. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; milyonlarca vatandaşın cebini yakan, sinirini bozan, devletine olan güvenini zedeleyen çekici terörü artık ciddi biçimde konuşulmak zorundadır. Evet, yanlış duymadınız, üzerine basa basa "çekici terörü" diyorum çünkü artık herkesin tuttuğunu soyduğu bu memlekette trafik güvenliğini korumak bahanesiyle vatandaşın ceza kesme, araç çekme, zarar verme, otoparka mahkûm etme düzeni kurulmuş durumda. Kuralı koyan devlet ama zarar gören vatandaş; milyarlarca lira kazancı kim indiragandı yapıyor, onu henüz kimse bilmiyor. Vatandaş aracını park etmiş, kimseye zararı yok, trafiği de engellemiyor, kesersin cezasını eğer park yasağı olan yerse olur biter ama bir bakıyorsunuz; çekici gelmiş, arabayı kaldırmış, tamponu kırmış, aynası çatlamış, üzerine bir de otopark parası, çekici ücreti, cezalar eklenmiş; bu mudur kamu düzeni? Bu mudur devletin adaleti? (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Efendim, Karayolları Trafik Kanunu açık, araç ancak trafik düzenini bozuyorsa çekilir ama bugün Türkiye'nin dört bir yanında vatandaşın aracı rant düzeninin dişlileri arasında acımasızca ezilerek keyfi uygulamalarla çekiliyor. Her köşe başında âdeta bir çekici, otopark karteli kurulmuş; bir kısmı belediyelerinin arkasına saklanmış, bir kısmı "vakıf, dernek -yandaş- şirket" adı altında çalışıyor. Milletin arabası çekiliyor, makbuzda "vakıf bağışı" yazıyor. Bağış gönüllü olur, bağış falan değil de bu resmen bir haraç. Hangi vicdan, hangi hukuk buna "kamu yararı" diyebilir?

Soruyorum: Vatandaşın aracına zarar verildiğinde tazminat hakkı var mı? Muhtemelen "Kâğıt üzerinde var." diyorsunuz. Şimdiye kadar alabilene rastlayan yok. Kaç vatandaş "Çekiciden dolayı zarar verdi." diye başvurdu? Kaçına ödeme yaptınız? Soru önergesi verdik, cevap yok.

Bu ülkenin İçişleri Bakanlığı vatandaşı mı koruyacak yoksa hep bu keyfi düzenin ortağı mı olacak? Devletin görevi, vatandaşa ceza kesmek değil hakkını korumak, adaleti sağlamak ve ölçüyü gözetmektir ama ne yazık ki ölçü kaçmış, araç çekiliyor, vatandaş perişan. Sadece rant sistemi para kesiyor. Çekici terörü bir an önce ve derhâl sona ermelidir.

Araç çekme uygulaması, kamera kayıt ve elektronik denetim sistemiyle şeffaf hâle getirilmeli, zarar gören vatandaşın tazminatı anında ödenmeli "vakıf bağışı" adı altında kesilen harcın, haracın hesabı mutlaka verilmelidir çünkü artık bu millet, sadece çekiciden değil adaletsizlikten bıktı çünkü vatandaş artık park hatasından değil devletin ölçsüz ve çoğu kez de keyfi uygulamalarından zarar görüyor.

Ezcümle, muhterem milletvekilleri, milletin canını burnuna getiren bu çağ dışı ve keyfi, çekici terörüne artık bir son verilmelidir. Vatandaşın hakkını, malını, onurunu layıkıyla koruyan bir İçişleri Bakanlığı, layıkıyla koruyan bir sistem talep ediyor, heyeti sürem de dolmadan, erkenden saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 214 sıra sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinde yer alan "şeklinde değiştirilmiştir" ibaresinin "olarak değiştirilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Süleyman Bülbül

İsmail Atakan Ünver

Cumhur Uzun

Aydın

Karaman

Muğla

İnan Akgün Alp

Gülcan Kış

Turan Taşkın Özer

Kars

Mersin

İstanbul

Gizem Özcan

Ömer Fethi Gürer

Muğla

Niğde

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NURETTİN ALAN (İstanbul) - Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Mersin Milletvekili Sayın Gülcan Kış.

Buyurun lütfen. (CHP sıralarından alkışlar)

GÜLCAN KIŞ (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Karayolları Trafik Kanunu Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubumuz adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, trafik meselesi tabelalardan, radar noktalarından ve ceza makbuzlarından ibaret değildir; trafik, doğrudan insan hayatıdır, bir annenin evladına kavuşabilmesidir, bir işçinin direksiyon başından sağ salim eve dönebilmesidir, bir emeklinin yolda kalmama endişesidir. O yüzden, baştan çok net konuşalım: Kurallar elbette gereklidir, disiplin elbette gereklidir, caydırıcılık elbette gereklidir ama caydırıcılık; cezayı ölçsüzce büyütme, vatandaşın borçla hizaya sokmak, hayatı ceza tehdidiyle yönetmek değildir. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, gelin, bu teklifin fotoğrafına birlikte bakalım. Bu ülkede asgari ücret 28.075 TL, en düşük emekli aylığı 18.938 TL. Vatandaş bu parayla kirasını ödüyor, mutfakını döndürmeye çalışıyor, ilacını almaya çalışıyor ama bu kanun teklifi ne diyor? "90 bin lira ceza, 180 bin lira ceza, 200 bin lira ceza." Sizce, asgari ücretli bir vatandaş üç aylık maaşını tek bir trafik cezasına nasıl verir arkadaşlar? Emekli, neredeyse bir yıllık gelirini bir anlık ihlalle kaybedecek durumda. Bu mudur caydırıcılık yoksa bu, vatandaşın ekonomik olarak hayattan men etmek midir?

Değerli milletvekilleri, bu ülkede ceza, gelirle orantılı değilse o ceza adil değildir. Zengin için rahatsız edici olan bir yaptırım, dar gelirli için yıkıcı bir sonuca dönüşüyorsa orada hukuk değil sınıfsal bir ceza düzeni vardır ve tam da burada şunu söylemek istiyorum: Bu tablo tesadüf değildir. Bu, AKP iktidarının yıllardır izlediği politikanın aynasıdır. Geçinemeyen vatandaşa destek olmak

yerine yoksulluğu yönetmeyi tercih eden; üretimle, istihdamla, adil paylaşım ile değil vergiyle, harçla, zamlarla ve şimdi de trafik cezalarıyla bütçe açığını kapatmaya çalışan bir iktidar anlayışıyla karşı karşıyayız. (CHP sıralarından alkışlar)

CEVDET AKAY (Karabük) - 4 bakanlığın bütçesinden daha fazla trafik cezası geliri var.

GÜLCAN KIŞ (Devamla) - Bakın, AKP zihniyetini birlikte okuyalım: Maaş artışına gelince "Bütçe yok." diyorsunuz, emekliye gelince "İmkânlarımız sınırlı." diyorsunuz ama cezaya gelince imkân sınırsız, kat kat artırıyorsunuz, hiç durmuyorsunuz.

CEVDET AKAY (Karabük) - Ticaret Bakanlığında, Dışişleri Bakanlığında, Kültür ve Turizm Bakanlığında daha fazla, İçişleri Bakanlığının bütçesini bile geçiyor, 96 milyar.

GÜLCAN KIŞ (Devamla) - Demek ki mesele trafik güvenliği değil mesele tahsilat. Radar koymak kolay, kilometre aralığını daraltmak kolay, ceza yazmak kolay. Zor olan ne biliyor musunuz? Eğitim vermek, yolu güvenli hâle getirmek, denetimi adil yapmak, vatandaş kurala uymaya ikna etmek ama bu teklifle zor olanı değil kolay olanı yani cezayı seçiyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, bu ülkede insanlar artık kural ihlalinin çok, cezayı ödeyememekten korkar hâle gelmiştir. Bir anlık hata aylarca sürececek bir borca dönüşüyor, bir ehliyet kaybı bir iş kaybına dönüşüyor, bir ceza bir ailenin bütçesini çökertiyor. Bu psikoloji güvenlik üretmez; bu psikoloji panik üretir, bu psikoloji adaletle olan güveni zedeler. İktidar olarak vatandaşına pusu kuran, radarla bekleyen, ceza makbuzuyla konuşan bir yapı olmamalısınız; aksine, kuralı öğreten, hakkaniyetle denetleyen, insanı yaşatmayı esas alan bir akıl olmak zorundasınız. (CHP sıralarından alkışlar) Ve şunu unutmamalısınız: Bu Meclis sadece yasa yapan bir yer değildir, bu Meclis aynı zamanda vicdanın da kürsüsüdür. Trafik cezası yüzünden bir ailenin hayatını kilitlemek mi güvenlik? Ehliyetine el koyup bir insanı işsiz bırakmak mı düzen? Borçla vatandaşını susturmak mı caydırıcılık? Önce bunların cevabını vermelisiniz.

Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizim durduğumuz yer çok nettir. Önce insan diyoruz, önce can diyoruz, önce yaşam hakkı diyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Ceza en son gelir ve ceza ölçülü olur, orantılı olur, ödenebilir olur. İktidar sıralarındaki arkadaşlarımıza söylemek istiyorum: Vatandaş sizin gelir kapınız değildir, direksiyon başındaki yurttaş ekonomik krizin faturasını ödeyecek bir tahsilat kalemi hiç değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Devam edin lütfen.

GÜLCAN KIŞ (Devamla) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Trafik güvenliği ceza sopsasıyla değil adaletle, eğitimle ve hakkaniyetle sağlanır.

Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizler, işte bu saydığım tüm sebeplerden dolayı bu kanun teklifine "hayır" diyoruz çünkü biz bu ülkenin vicdanını savunuyoruz.

Saygılarımı sunuyorum. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

II.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Başkanım, yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN - Maddenin oylamasına geçilmeden önce bir yoklama talebi var.

Sayın Günaydin, Sayın Kış, Sayın Karabat, Sayın Tanal, Sayın Akay, Sayın Ersever, Sayın Dinçer, Sayın Yanıkömeroğlu, Sayın Çan, Sayın Aygun, Sayın Suiçmez, Sayın Sümer, Sayın Gündoğdu, Sayın Alp, Sayın Gürer, Sayın Bektaş, Sayın Yücel, Sayın Kılıç, Sayın Kayıhan Pala, Sayın Yaman.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.57

ONUNCU OTURUM

Açılma Saati: 21.08

BAŞKAN: Başkan Vekili Tekin BİNGÖL

KÂTİP ÜYELER: Nermin YILDIRIM KARA (Hatay), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 44'üncü Birleşiminin Onuncu Oturumunu açıyorum.

II.- YOKLAMA

BAŞKAN - 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı yoktur.

Yapılan ikinci yoklamada da toplantı yeter sayısı bulunamadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyondan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 8 Ocak 2026 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.13